

2026.

TRAVANJ - LIPANJ

Sv. 102, br. 2

Biblijske lekcije

Osnove proročanstava

Istraživanje proročkih
službi Danijela i Ivana.

1. Uvod u proročanstva	5
2. Božji glasnik kraljevima	10
3. Razotkrivanje budućih carstava	15
4. Danielovo prvo viđenje	20
5. Kraljevstva kroz vrijeme	26
6. Objašnjenje viđenja	31
7. Ponovno otvaranje zapečaćene knjige	36
8. Prorok s Patmosa	41
9. Zmaj, Žena i Ostatak	46
10. Zvijer i njen znak	52
11. Tri anđela	57
12. Posljednji poziv	62
13. Prorečeni kraj	67

Biblijske lekcije, su program za svakodnevno proučavanje koji se temelji isključivo na Bibliji i Duhu proroštva bez dodatnih komentara. Citati su što kraći, koliko je to moguće, kako bi pružili jezgrovitu, izravnu misao. Zagrade [] su dodane u nekim slučajevima kako bi se osigurala jasnoća, ispravan kontekst i lakoća čitanja. Snažno preporučamo dublje proučavanje izvornih materijala.

Izdavač:	Seventh Day Adventist Reform Movement, General Conference, Sabbath School Department, Hollins Road, Roanoke, Virginia 24019-5048, USA
Za Hrvatsku:	Reformni pokret adventista sedmog dana, Ribnička 12, 10110 Zagreb
Tel./fax:	+385 91 5446 554
E-mail:	info@rpsad.hr
Internet:	rpsad.hr
Instagram:	@sdarm.croatia
Youtube:	youtube.com/user/rpsadtube
Biblijski stihovi preuzeti iz prijevoda:	Biblija: Živa riječ ili Varaždinska Biblija
Mobilna aplikacija:	iOS / Android - SDARM Mobile XP
Odgovorni urednik:	Boris Bosanac

ISSN 1333 2600

Predgovor

Biblija je napisana i božanski očuvana kao nadahnuti vodič za nas. Priče koje sadrži donose bezbrojne pouke za naš osobni život i za vrijeme u kojem živimo. Ovaj zapis o Božjem djelovanju kroz povijest čovječanstva i Njegova naroda ohrabruje nas i uvjerava u Njegovu ljubav. A njezino najdragocjenije svjedočanstvo — zapis o životu i poruci Isusa — budi u nama ljubav prema Bogu, „jer on nas je prvi ljubio“ (1. Ivanova 4:19).

Jedan od fascinantnih aspekata našega Boga, otkrivenih u Bibliji, jest Njegovo predznanje — On može vidjeti „svršetak od početka“ (Izaija 46:10). To Mu omogućuje da svoju beskonačnu moć upotrijebi kako bi „sve... zajedno pridonijelo dobru onima koji ljube Boga“ (Rimljanima 8:28). Ne samo to, nego s vremena na vrijeme On odlučuje otkriti svome narodu „što se ima uskoro dogoditi“ (Otkrivenje 1:1). To nam daje sigurnost u Njegovu ljubav i Njegovu providnost te predstavlja jedan od dokaza božanskog nadahnuća Biblije. Činjenica da se proročanstva dosljedno ispunjavaju na stranicama povijesti i u razvoju sadašnjih događaja pokazuje da je Božja riječ više od ljudske tvorevine.

Proročanstva su od velike važnosti za Božju djecu. Blagoslov je izrečen onome „koji čita i onima koji slušaju riječi ovoga proročanstva i drže što je u njemu napisano“ (Otkrivenje 1:3).

Među spisima proroka, dva se posebno ističu po tome što sadrže detaljna i sustavna proročanstva o tijeku povijesti. Danielu i Ivanu povjerene su ove posebne poruke, a njihove knjige, Daniel i Otkrivenje, u središtu su ovog tromjesečnog izdanja Subotnjih biblijskih lekcija..

Tijekom sljedeća tri mjeseca polaznici subotnje škole proučavat će izvještaje o Danielu i Ivanu te neke od ključnih dijelova proročanstava koja su zapisali. Ona postavljaju okvir za razumijevanje adventne poruke te duhovnih i političkih kretanja prošlosti i sadašnjosti.

Iako u ovom tromjesečju nema dovoljno prostora da se obuhvate svi dijelovi obje knjige, učenici se potiču na dublje proučavanje njihova cjelokupnog sadržaja, zajedno s njihovim odnosom i povezanošću s ostatkom Biblije.

Jedan od najboljih dostupnih izvora, kako za učenike tako i za učitelje subotnje škole, za razumijevanje pojedinosti ovih proročanstava jest klasična knjiga Uriaha Smitha Misli o Danielu i Otkrivenju. Toplo je preporučujemo kao pomoć u proučavanju tijekom ovog tromjesečja.

Naša je molitva da budete blagoslovljeni proučavanjem ovih proročanstava, jer doista „vrijeme je blizu“ (Otkrivenje 1:3).

Generalna konferencija, Odjel za subotnju školu

Dar prve subote

4. travnja 2026.

Za sjedište Talijanskog polja

Italija, prekrasna zemlja smještena u srcu Sredozemlja, poznata je diljem svijeta po svojoj drevnoj povijesti, neusporedivoj umjetnosti, vrhunskoj kuhinji i zadivljujućim krajolicima. Osim što je jedno od najvažnijih svjetskih turističkih odredišta, ona je i značajan industrijski i poljoprivredni proizvođač. S više od 60 milijuna stanovnika, Italija svojim Ustavom jamči vjersku slobodu. Ipak, katolicizam ostaje dominantna vjera s 74 % stanovništva, slijede nekatolički kršćani s 9,3 %, a — zbog novijih migracijskih tokova — prisutnost islama je u porastu, trenutačno na 3,6 %. Nakon toga slijede ostale vjerske manjine, dok ateizam i agnosticizam također bilježe porast.

Poruka Reformnog pokreta adventista sedmog dana prvi je put propovijedana u Italiji 1926. godine, ali tek su 1939./1940. organizirane prve skupine reformatora. Od 1990-ih, dolaskom nekolicine misionara iz Južne Amerike, Portugala, a potom i Rumunjske, djelo se razvijalo osnivanjem novih skupina u različitim dijelovima zemlje. Od tada se poruka ustrajno naviješta i učvrstila se na raznim mjestima diljem teritorija; danas imamo više od 130 članova raspoređenih u 6 crkava, dvije skupine te pojedinačne, izolirane članove.

Trenutačno imamo samo jednu crkvenu zgradu, smještenu na krajnjem sjeveroistoku zemlje, u gradu Trstu. Međutim, uviđamo hitnu potrebu za strateškim prostorom koji bi služio kao stup snage i duhovnog rasta za naš narod.

Taj će prostor biti sjedište Polja, a njegov središnji geografski položaj omogućit će velikom broju braće i sestara sudjelovanje u planiranim aktivnostima, kao što su misionarska obuka mladih kroz seminare, glazbeni programi, misionarski projekti usmjereni na zdravstvene konferencije te radionice biljne prehrane. Vjerujemo da će ovo mjesto biti ključno za napredak Gospodnjeg djela u Italiji, stoga pozivamo našu braću, sestre i prijatelje iz cijeloga svijeta da velikodušno podrže ovu inicijativu svojim prilozima.

Po Isusovoj milosti i uz vašu suradnju ostvarit ćemo ovaj cilj, ojačati evangelizaciju u ovoj zemlji i donijeti poruku spasenja mnogim novim dušama. Neka vas Gospodin blagoslovi i obilno nagradi!

Vaša braća i sestre iz Talijanskog polja

Uvod u proročanstva

STIH ZA UPAMTITI: "I tako imamo još čvršću proročku riječ. Dobro činite što pazite na nju kao na svjetiljku što svijetli na mračnu mjestu sve dok dan ne osvane i Danica se ne pomoli u srcima vašim." (2. Petrova 1:19).

Predlažemo da pročitate: *Velika borba, str. 593–602.*

"Povijest i proročanstva svjedoče da Bog cijele Zemlje otkriva tajne svijetu preko svojih izabranih nositelja svjetla." — *Bible Training School, December 1, 1912.*

1. BESKONAČNI UM

Nedjelja 29. ožujka

a. Što samo Bog može vidjeti? Izaija 46:9, 10.

Iz 46:9 Sjetite se prijašnjih stvari, onih odvajkada: jer ja sam Bog i drugoga nema; Bog, i nitko mi sličan nije; Iz 46:10 koji od početka objavljujem kraj, i od davnina ono što se još nije zbilo, govoreći: 'Moj će se naum ostvariti i izvršit ću sve što mi je volja'.

"JA JESAM označava vječnu prisutnost; prošlost, sadašnjost i budućnost Bogu su jednako dostupne. On vidi najudaljenije događaje prošle povijesti i daleku budućnost s istom jasnoćom s kojom mi vidimo ono što se događa svakodnevno." — *Biblijski komentari, knj. 1, str 1099.*

b. Što naš Gospodin čini s tim znanjem? Daniel 2:20–22.

Dn 2:20 Daniel progovori i reče: »Blagoslovljeno bilo ime Božje odvijeka i do vijeka, jer u njega je mudrost i sila. Dn 2:21 I on je taj koji mijenja vremena i razdoblja; miče kraljeve i postavlja kraljeve, mudrost daje mudrima, a znanje onima koji poznaju razboritost. Dn 2:22 On otkriva duboko i skriveno, zna što je u tmini i svjetlost kod njega stanuje.

"Iznad zemaljske zbrke [Bog] sjedi na prijestolju; sve je otvoreno Njegovu božanskom pogledu, i iz svoje velike i spokojne vječnosti On uređuje ono što Njegova providnost vidi kao najbolje." — *The Ministry of Healing, str. 417.*

"U kronikama ljudske povijesti, rast naroda te uspon i pad carstava izgledaju kao da ovise o volji i moći čovjeka; čini se da je oblikovanje događaja u velikoj mjeri određeno njegovom snagom, ambicijom ili hirovima. No u Božjoj riječi zastor se razmiče i mi vidimo, iznad, iza i kroz sve sukobe i međudjelovanja ljudskih interesa, moći i strasti, djelovanje Milostivog Boga, koji tiho i strpljivo provodi odluke vlastite volje." — *Proroci i kraljevi, str. 499, 500.*

a. Što Bog čini kada je spreman izvršiti svoju volju na Zemlji? Amos 3:7; Otkrivenje 1:1.

Am 3:7 Ta ništa ne čini Gospodin Gospod a da tajnu svoju ne otkrije svojim slugama prorocima. Otk 1:1 Otkrivenje Isusa Krista, što mu ga daje Bog da pokaže slugama svojim što se treba ubrzo dogoditi. I on to naznači poslavši po svom anđelu sluzi svojemu Ivanu,

“Jer Gospodin Bog ne čini ništa, a da ne otkrije svoju tajnu svojim slugama, prorocima.’ Dok ‘skrivenne stvari pripadaju Gospodinu, Bogu našem,’ ‘ono što je objavljeno pripada nama i našoj djeci zauvijek.’ (Amos 3:7; Ponovljeni zakon 29:29). Bog nam je te stvari dao, i Njegov će blagoslov pratiti ponizno i molitveno proučavanje proročkih spisa.” — *Želja vjekova*, str. 234.

b. Zašto nam Bog šalje takve poruke? 1. Ivanova 3:1; Ivan 1:12; Kološanima 1:25–28.

1Iv 3:1 Pogledajte kakvu nam je ljubav podario Otac — da se prozvasmo djecom Božjom. Zbog toga nas svijet ne poznaje — jer njega ne upozna. Iv 1:12 A svima koji ga primiše dade vlast da postanu djeca Božja, onima koji vjeruju u ime njegovo. Kol 1:25 kojoj ja postadoh služnikom, po rasporedbi Božjoj koja mi je dana za vas, da ispunim Riječ Božju, Kol 1:26 tajnu od vjekova i od naraštaja skrivenu, a sada očitovanu svetima njegovim, Kol 1:27 kojima Bog htjede obznaniti što je bogatstvo slave ove tajne među poganima — to je Krist u vama, nada slave. Kol 1:28 Njega mi navješćujemo, opominjući svakoga čovjeka i poučavajući svakoga čovjeka u svoj mudrosti, da bismo svakoga čovjeka priveli savršenstvu u Kristu Isusu.

“Biblija je divna knjiga. Ona je zapis povijesti koji nam približava prošla stoljeća. Bez Biblije bili bismo prepušteni nagađanjima i bajkama u vezi s događajima minulih vremena. Ona je proročanstvo koje otkriva budućnost. Ona je Božja riječ koja nam razotkriva plan spasenja, pokazuje put kojim možemo izbjeći vječnu smrt i zadobiti vječni život. Od svih knjiga koje preplavljuju svijet, ma koliko bile vrijedne, Biblija je Knjiga nad knjigama, najdostojnija našega proučavanja i divljenja. Ona ne govori samo o povijesti ovoga svijeta, nego daje i opis svijeta koji dolazi. U njoj se nalaze pouke o čudesima svemira; ona našem razumijevanju otkriva karakter Autora nebesa i Zemlje. U njoj je Božja objava čovjeku.” — *The Signs of the Times*, January 30, 1893.

c. Koje je najvažnije znanje koje trebamo tražiti? Jeremija 9:23, 24; Ivan 17:3; Efežanima 3:17–19.

Jr 9:23 Ovako veli Gospod: »Neka se mudar ne hvali svojom mudrošću i neka se silan ne hvali silom svojom ni bogat neka se ne hvali svojim bogatstvom; Jr 9:24 nego tko se hvaliti hoće, neka se hvali time što razumije i poznaje mene, da sam ja Gospod koji čini milosrđe, pravicu i pravdu na zemlji, jer to mi je milo«, riječ je Gospodnja. Iv 17:3 A ovo je vječni život: da poznaju tebe, jedinoga istinskog Boga, i onoga koga si poslao — Isusa Krista.

“U Božjoj riječi um pronalazi predmet za najdublje razmišljanje i najuzvišenije težnje. Ovdje možemo stupiti u zajedništvo s patrijarsima i prorocima te slušati glas Vječnoga dok govori ljudima. Ovdje promatramo Veličanstvo neba kako se ponizilo da postane naš Zamjenik i Jamac, da se samo suoči sa silama tame i izvojuje pobjedu u našu korist. Pobožno razmatranje ovakvih tema neizbježno omekšava, čisti i oplemenjuje srce, a ujedno nadahnjuje um novom snagom i svježinom.” — *Svjedočanstva*, knj. 5, str. 25

a. Kakvu pomoć trebamo da bismo razumjeli Sveto pismo, uključujući proročanstva? Ivan 16:7–13.

Iv 16:7 Ali ja vam kažem istinu: bolje je za vas da ja odem, jer ako ne odem, Utješitelj neće doći k vama. Ako pak odem, poslat ću ga k vama. Iv 16:8 I kad dođe, on će ukoriti svijet zbog grijeha, i zbog pravednosti, i zbog suda: Iv 16:9 zbog grijeha — jer ne vjeruju u mene; Iv 16:10 a zbog pravednosti — jer idem k Ocu svojem i više me nećete vidjeti; Iv 16:11 a zbog suda — jer je vladar ovoga svijeta osuđen. Iv 16:12 Još vam mnogo imam kazati, ali to sada ne možete nositi. Iv 16:13 No kada dođe on, Duh istine, upućivat će vas u svu istinu, jer neće govoriti sam od sebe, nego će govoriti što god čuje i objavljivati vam ono što dolazi.

“Boža je namjera da se istina, čak i u ovom životu, neprestano otkriva Njegovu narodu. Postoji samo jedan način na koji se to znanje može steći. Do razumijevanja Božje riječi možemo doći jedino kroz prosvjetljenje onoga Duha kojim je ta riječ dana..” — *Svjedočanstva, knj. 5, str. 703.*

“Bibliju nikada ne bismo smjeli proučavati bez molitve. Prije nego što otvorimo njezine stranice, trebamo moliti za prosvjetljenje Duha Svetoga — i ono će nam biti dano. Kada je Natanael došao k Isusu, Spasitelj je rekao: ‘Evo pravoga Izraelca u kojemu nema prijevare!’ Natanael upita: ‘Odakle me poznaješ?’ Isus mu odgovori: ‘Prije nego što te Filip pozvao, dok si bio pod smokvom, ja sam te vidio.’ (Ivan 1:47,48). Tako će i Isus vidjeti nas u skrovitim trenucima molitve ako Ga budemo tražili za svjetlo kako bismo spoznali istinu. Anđeli iz svijeta svjetlosti bit će uz one koji u poniznosti srca traže božansko vodstvo.” — *Put Kristu, str. 91.*

b. Zašto je važno da pri proučavanju proročanstava ne slijedimo samo vlastita mišljenja? 2. Petrova 1:19–21.

2Pt 1:19 I tako imamo još čvršću proročku riječ. Dobro činite što pazite na nju kao na svjetiljku što svijetli na mračnu mjestu sve dok dan ne osvane i Danica se ne pomoli u srcima vašim. 2Pt 1:20 Ponajprije znajte ovo: nijedno se proroštvo Pisma ne može tumačiti svojevoljno, 2Pt 1:21 jer nikada proroštvo ne bi čovječjom voljom doneseno, nego ga nošeni Duhom Svetim izgovoriše sveti Božji ljudi.

“U proučavanju Riječi, na pragu istraživanja ostavite svoje unaprijed stvorene stavove te naslijeđene i stečene ideje. Nikada nećete dosegnuti istinu ako Sveto pismo proučavate kako biste opravdali vlastita mišljenja. Ostavite ih pred vratima i s poniznim srcem uđite da čujete što vam Gospodin ima reći. Kada ponizni tražitelj istine sjedi do Kristovih nogu i uči od Njega, Riječ mu daje razumijevanje. Onima koji su previše mudri u vlastitim očima da bi proučavali Bibliju, Krist poručuje: Morate postati krotki i ponizni srcem ako želite biti mudri na spasenje.

Ne čitajte Riječ u svjetlu prijašnjih uvjerenja, nego je, s umom oslobođenim predrasuda, istražujte pažljivo i uz molitvu. Ako vam tijekom čitanja dođe osvjedočenje i uvidite da vaša omiljena uvjerenja nisu u skladu s Riječju, ne pokušavajte prilagoditi Riječ tim uvjerenjima. Prilagodite svoja uvjerenja Riječi. Ne dopustite da ono što ste u prošlosti vjerovali ili prakticirali upravlja vašim razumijevanjem. Otvorite oči svoga uma da biste ugledali čudesne stvari u Zakonu. Istražite što je napisano i potom čvrsto stanite na Vječnu Stijenu.” — *Poruka mladima, str. 260.*

a. Kako Bog prenosi svoju riječ i kako bismo je trebali proučavati? Izaija 28:9, 10.

Iz 28:9 Koga će on podučavati znanju i koga će uputiti da razumije poruku? Zar djecu odvignutu od mlijeka, od sisa odbijenu? Iz 28:10 Jer sveza po svezu, sveza po svezu, uza po uzu, uza po uzu, malo amo, malo tamo.

“Dokaz istinitosti Božje riječi nalazi se u samoj Riječi. Pismo je ključ koji otključava Pismo. Duboko značenje istina Božje riječi Njegov Duh razotkriva našem umu.” — *Svjedočanstva, vol. 8, str. 157.*

“Tko god ima otvoreno srce za njezinu pouku, ne može pročitati ni jedan biblijski odlomak, a da iz njega ne izvuče neku korisnu misao. No najvrjednije pouke Biblije ne stječu se povremenim ili nepovezanim proučavanjem. Njezin veliki sustav istine nije izložen tako da ga može razabrati brz ili nemaran čitatelj. Mnoga se njezina blaga nalaze duboko ispod površine i mogu se dosegnuti jedino marljivim istraživanjem i ustrajnim naporom. Istine koje tvore veliku cjelinu moraju se tražiti i skupljati — ‘ovdje malo i ondje malo’ (Izaija 28:10).

Kad se tako istraže i povežu, pokazat će se da su savršeno usklađene jedna s drugom. Svako evanđelje nadopunjuje ostala, svako proročanstvo tumači drugo, svaka istina razvija neku drugu istinu. Simboli židovskog sustava postaju jasni u svjetlu Evanđelja. Svako načelo u Božjoj riječi ima svoje mjesto, svaka činjenica svoje značenje. A cjelovita građevina — po svojoj zamisli i izvedbi — svjedoči o svome Autoru. Takvu građevinu nije mogao zamisliti niti oblikovati nijedan um osim Beskonačnoga.” — *Odgoj, str. 123, 124.*

b. Zašto je svaki stih u Bibliji važan? Matej 4:4, Luka 24:27.

Mt 4:4 A on, odgovorivši, reče: »Pisano je: Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi koja izlazi iz usta Božjih.«

Lk 24:27 I počevši od Mojsija i od svih proroka, tumačio im je što u svim Pismima stoji o njemu.

“Ne bismo trebali samo prihvaćati nečije svjedočanstvo o tome što Pismo uči, nego sami proučavati Božje riječi... Um se razvija kada je zaokupljen istraživanjem povezanosti biblijskih tema, uspoređivanjem Pisma s Pismom te duhovnih stvari s duhovnima...

Mudrost ne možemo steći bez ozbiljne usredotočenosti i proučavanja praćenog molitvom. Neki su dijelovi Svetoga pisma doista toliko jasni da ih je nemoguće pogrešno razumjeti, ali postoje i oni čije značenje nije odmah vidljivo na površini. Pismo treba uspoređivati s Pismom. Potrebno je pažljivo istraživanje i razmišljanje uz molitvu. Takvo će proučavanje biti bogato nagrađeno. Kao što rudar otkriva žile plemenitog metala skrivene ispod površine zemlje, tako će i onaj koji ustrajno pretražuje Božju riječ poput skrivenog blaga pronaći istine neprocjenjive vrijednosti, skrivene od pogleda nemarnog tražitelja. Riječi nadahnuća, o kojima se razmišlja u srcu, bit će poput potoka koji teku iz izvora života.” — *Put Kristu, str. 89–91.*

a. Kako naš stav i naše odluke utječu na našu sposobnost da razlučimo značenje proročanstava? Daniel 12:10; 2. Timoteju 3:1–8.

Dn 12:10 Mnogi će se očistiti i ubijeliti i prokušati; a zlotvori će činiti zlo i nitko od zlotvora neće razumjeti, ali oni koji su razboriti, oni će razumjeti. 2Tim 3:1 A ovo znaj: u posljednjim danima nastat će teška vremena. 2Tim 3:2 Jer ljudi će biti sebeljupci, srebroljupci, hvalisavci, oholice, hulitelji, roditeljima neposlušni, nezahvalni, nesveti, 2Tim 3:3 bešćutnici, nepomirljivci, klevetnici, neobuzdani, surovi, nedobroljubivi, 2Tim 3:4 izdajice, nepromišljenici, umišljenici, ljubitelji užitaka više nego ljubitelji Boga. 2Tim 3:5 Imaju obličje pobožnosti, ali su se sile njezine odrekli. I njih se kloni! 2Tim 3:6 Jer od njih su oni koji se uvlače u kuće i zarobljuju ženice opterećene grijesima, vođene različitim požudama, 2Tim 3:7 koje uvijek uče, a nikada ne mogu doći do spoznaje istine. 2Tim 3:8 I kao što se Janes i Jambres suprotstavili Mojsiju, tako se i ovi — ljudi pokvarena uma, neprokušani u vjeri — suprotstavljaju istini.

“Duh u kojem pristupate proučavanju Svetoga pisma odredit će kakav će vam pomagač stajati uz bok. Anđeli iz svijeta svjetlosti bit će s onima koji u poniznosti srca traže božansko vodstvo. No ako se Biblija otvara bez poštovanja, s osjećajem samodostatnosti, ako je srce ispunjeno predrasudama, tada je uz vas Sotona — i on će jasne izjave Božje riječi prikazati u iskrivljenom svjetlu.” — *Svjedočanstvo za propovjednike*, str. 108.

“Sotona je mnoge naveo da povjeruju kako se proročki dijelovi spisa proroka Daniela i Ivana, pisca Otkrivenja, ne mogu razumjeti. No obećanje je jasno: poseban će blagoslov pratiti proučavanje tih proročanstava.” — *Proroci i kraljevi*, str. 547.

b. Objasnite važnost osobne primjene istine. Otkrivenje 22:7; Matej 7:24–27; Ivan 7:17.

Otk 22:7 »Evo, dolazim ubrzo! Blažen onaj koji drži riječi proroštva ove knjige!« Iv 7:17 Ako tko hoće vršiti volju njegovu, znat će o nauku, je li od Boga ili ja sâm od sebe govorim.

“Ponizne Gospodin vodi jer su poučljivi i spremni primiti pouku. Oni iskreno žele upoznati i vršiti Božju volju. Spasiteljevo obećanje glasi: ‘Ako tko hoće vršiti njegovu volju, spoznat će je li nauk od Boga.’ (Ivan 7:17). A po apostolu Jakovu izjavljuje: ‘Ako komu od vas nedostaje mudrosti, neka je zatraži od Boga, koji svima daje obilno i bez prigovora, i dat će mu se.’ (Jakov 1:5). No to je obećanje namijenjeno samo onima koji su spremni u potpunosti slijediti Gospodina.” — *Patrijarsi i proroci*, str. 384.

“Ako želite upoznati tajnu pobožnosti, morate slijediti jasnu riječ istine — bez obzira na osjećaje, bili oni prisutni ili ne, bez obzira na emocije. Poslušnost se mora temeljiti na uvjerenju o tome što je ispravno i čvrstim principima, a ono što je ispravno treba slijediti u svim okolnostima.” — *Fundamentals of Christian Education*, str. 125.

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE

Petak, 3. travnja

1. U pogledu znanja, po čemu se Bog razlikuje od svih drugih bića?
2. Što nam Bog otkriva u spisima proroka i zašto?
3. Za kakvu bismo pomoć trebali moliti kada otvaramo Božju riječ?
4. Kakav napor trebam biti spreman uložiti u proučavanje Biblije?
5. Jesam li spreman primijeniti ono što otkrijem u Božjoj riječi?

Božji glasnik kraljevima

STIH ZA UPAMTITI: „Toj četvorici dječaka Bog je davao znanje i umješnost u svojoj učenosti i mudrosti, a Daniel se razumio u sva viđenja i snove.” (Daniel 1:17).

Predlažemo da pročitate: *Proroci i kraljevi*, str. 479–490.

“Život Daniela i njegovih prijatelja pokazuje što će Bog učiniti za one koji mu se predaju i koji svim srcem nastoje ispuniti Njegovu volju.” — *Proroci i kraljevi*, str. 490.

1. PROGNAICI U BABILONU

Nedjelja, 5. travnja

a. Kako je Daniel dospio u Babilon? Daniel 1:1–7.

Dn 1:1 Treće godine kraljevanja Jojakima, kralja Judina, dođe Nabukodonosor, kralj babilonski, na Jeruzalem i opsjede ga. Dn 1:2 I Gospodin mu predade u ruke Jojakima, kralja Judina, i dio predmeta iz Doma Božjega, i on ih dopremi u zemlju Šinar u dom svojega boga; i unese predmete u riznicu boga svojega. Dn 1:3 Onda kralj reče Ašpenazu, predstojniku svojih posteljnika, da dovede neke od sinova Izraelovih, uključujući i one iz kraljevskog potomstva i one od odličnikâ; Dn 1:4 dječake na kojima nema nikakve mane, nego su pristala izgleda i obdareni svakom mudrošću i potkovani znanjem i razboriti u zaključivanju, i koji imaju sposobnost da stoje na kraljevu dvoru i da ih pouče knjigama i jeziku Kaldejaca. Dn 1:5 I odredi im kralj svakodnevni obrok od kraljeve hrane i od vina koje on pije; i odredi da ih othranjuju tri godine, a po isteku togaroka stajat će pred kraljem. Dn 1:6 Među njima bijahu i neki od sinova Judinih: Daniel, Hananija, Mišael i Azarja. Dn 1:7 A glavar posteljnički nadjenu im imena, i to: Danielu nadjenu ime Beltešacar, Hananiji pak Šadrak, Mišaelu pak Mešak, a Azarji Abed-Nego.

b. Što je proizašlo iz Danielove odluke u pogledu jedenja s kraljevskog stola? Daniel 1:8–16.

“Budući da je dio hrane bio prinesen idolima, jelo s kraljevskog stola bilo je posvećeno idolopoklonstvu; a onaj tko bi od njega jeo smatrao bi se sudionikom u iskazivanju poštovanja babilonskim bogovima. U takvom iskazivanju časti Daniel i njegovi prijatelji, zbog svoje vjernosti Jahvi, nisu smjeli sudjelovati...”

Niti su se usudili izložiti pogubnom utjecaju raskoši i razuzdanosti na tjelesni, umni i duhovni razvoj.” — *Proroci i kraljevi*, str. 481, 482.

“Kad su Daniel i njegovi prijatelji bili stavljeni na kušnju, potpuno su stali na stranu pravednosti i istine. Nisu postupali hirovito, nego promišljeno i razumno. Zaključili su da, kao što meso nije bilo redoviti dio njihove prehrane u prošlosti, tako ne treba biti ni ubuduće. A budući da je onima koji služe Bogu bilo zabranjeno piti vino, odlučili su da ga neće uzimati.” — *In Heavenly Places*, str. 261.

c. Opišite eksperiment koji je proveden i kraljevo ispitivanje. Daniel 1:17–21.

a. Pod prijetnjom smrti, kako su Hebreji bili stavljeni na kušnju u pogledu svoje vjernosti drugoj zapovijedi? Daniel 3:1–15.

Dn 3:1 Kralj Nabukodonosor načini kip od zlata, kojemu visina bijaše šezdeset lakata, a širina mu šest lakata. Postavi ga u ravnicu Duri, u pokrajini babilonskoj. Dn 3:2 I posla kralj Nabukodonosor poziv da se skupe satrapi, upravitelji i namjesnici, savjetnici, rizničari, suci, činovnici i svi vladari pokrajina, da dođu na posvetu kipa što ga je podigao kralj Nabukodonosor. Dn 3:3 Nato se skupiše satrapi, upravitelji i namjesnici, savjetnici, rizničari, suci, činovnici i svi vladari pokrajina na posvetu kipa što ga je podigao kralj Nabukodonosor; i stadoše pred kip što ga je podigao Nabukodonosor. Dn 3:4 Tada vjesnik glasno povika: »Naređuje vam se, puci, narodi i jezici: Dn 3:5 U času kad začujete zvuk roga, frule, citre, trianglera, psaltira i gajdi, te svih vrsta glazbe, padnite i poklonite se zlatnomu kipu što ga je podigao kralj Nabukodonosor. Dn 3:6 A tko ne bi pao i poklonio se, istoga trena bit će bačen u peć ognjenu užarenu.« Dn 3:7 Zato svi puci na vrijeme, čim začuše zvuk roga, frule, citre, trianglera i psaltira, te svih vrsta glazbe, svi puci, narodi i jezici padoše i pokloniše se zlatnomu kipu što ga je podigao kralj Nabukodonosor. Dn 3:8

“Nisu se svi poklonili idolopokloničkom simbolu ljudske moći. Usred mnoštva koje je štovalo, bila su trojica ljudi čvrsto odlučena da na taj način ne obeščaste Nebeskog Boga. Njihov Bog bio je Kralj kraljeva i Gospodar gospodara; nikome drugome nisu se htjeli pokloniti.” — *Proroci i kraljevi*, str. 506.

b. Kako su uspjeli sačuvati svoju vjeru i poslušnost? Daniel 3:16–18; Izaija 43:1, 2.

Dn 3:16 Šadrak, Mešak i Abed-Nego odgovoriše i rekoše kralju Nabukodonosoru: »Na ovo ti mi ne trebamo dati odgovor. Dn 3:17 Ako je tako, Bog naš kojemu mi služimo može nas izbaviti iz peći ognjene užarene; i od ruke tvoje, kralju, on će nas izbaviti. Dn 3:18 Ako li ne, neka ti bude znano, kralju, da mi tvojim bogovima nećemo služiti i zlatnom se kipu što si ga podigao nećemo pokloniti.«

“Uzalud su bile kraljeve prijetnje. Nije mogao odvratiti te ljude od njihove odanosti Vladaru svemira. Iz povijesti svojih otaca naučili su da neposlušnost Bogu donosi sramotu, propast i smrt, a da je strah Gospodnji početak mudrosti i temelj svake prave sreće. Smireno se suočivši s peći, rekli su: ‘O Nabukodonozore, na ovo ti mi ne trebamo dati odgovor. Ako je tako, [ako je to tvoja odluka], Bog kojemu služimo može nas izbaviti iz užarene ognjene peći i izbavit će nas iz tvoje ruke, o kralju.’ Njihova se vjera učvrstila dok su izjavili da će Bog biti proslavljen njihovim izbavljenjem, a zatim su, s pobjedničkom sigurnošću rođenom iz potpunog pouzdanja u Boga, dodali: ‘Ali ako i ne, neka ti bude poznato, o kralju, da nećemo služiti tvojim bogovima niti se klanjati zlatnom kipu koji si postavio.’” — *Proroci i kraljevi*, str. 507, 508.

c. Kako je Bog bio proslavljen kroz njihovo izbavljenje? Daniel 3:19, 20, 24–28.

“Sa svoga kraljevskog prijestolja kralj je promatrao prizor, očekujući da vidi ljude koji su mu se usprotivili potpuno uništene. No njegovi osjećaji pobjedonosne radosti iznenada su se promijenili... U liku četvrtoga čovjeka, usred ognja, kralj je prepoznao Sina Božjega...

I tada je Nabukodonosor, zaboravivši vlastitu veličinu i dostojanstvo, sišao s prijestolja... Zatim su Šadrak, Mešak i Abed-Nego izašli pred silno mnoštvo, pokazavši se neozlijeđenima... Veliki zlatni kip, podignut s tolikom pompom, bio je zaboravljen. U prisutnosti živoga Boga ljudi su drhtali od straha.” — *Proroci i kraljevi*, str. 509, 510.

a. Kako je Bog govorio kralju Nabukodonozoru? Daniel 4:4-7.

Dn 4:4 Ja, Nabukodonosor, imadoh mir u kući svojoj i cvjetah u svojoj palači. Dn 4:5 Kadli vidjeh san koji me uplaši; i uznemiriše me utvare na postelji mojoj i viđenja glave moje. Dn 4:6 Stoga izdah odredbu da dovedu preda me sve mudrace babilonske da mi priopće značenje sna. Dn 4:7 Tada dođoše čarobnjaci, zvjezdari, Kaldejci i proricatelji; i ja pred njima rekoh taj san, ali mi nisu mogli priopćiti značenje njegovo.

“Nije iznenađujuće da je uspješan vladar, tako ambiciozan i ponosan duha, bio u iskušenju skrenuti s puta poniznosti — jedinog puta koji vodi pravom veličini... U svojoj milosti Bog je kralju dao još jedan san, kako bi ga upozorio na opasnost i na zamku koja je bila postavljena radi njegove propasti.” — *Proroci i kraljevi, str. 515.*

b. Kad je Daniel naposljetku bio pozvan protumačiti san, koji je savjet dao kralju? Daniel 4:20-27.

Dn 4:20 Stablo što si ga vidio, koje poraste i postade snažno, i kojemu visina dosegnu do neba te se moglo vidjeti po svoj zemlji, Dn 4:21 i čije lišće bijaše lijepo a rod mu obilat, i na kojem bijaše hrane za sve, pod kojim su zvijeri poljske prebivale i na čijim su se granama ptice nebeske stanile, Dn 4:22 to si ti, kralju, koji si porastao i postao snažan, i veličina ti se povećala i dosegla do neba, a vladavina tvoja sve do kraja zemlje. Dn 4:23 A što je kralj vidio stražara i sveca kako siđe s neba i reče: ‘Posijecite stablo i srušite ga, no panj s njegovim korijenjem ostavite u zemlji, ali u željeznim i mjedenim okovima, u travi poljskoj. Pa neka ga pere rosa nebeska i nek mu je dio sa zvijerima poljskim dok sedam vremena ne prođe nad njim’, Dn 4:24 ovo je značenje, kralju, i ovo je odredba Svevišnjega što će se ispuniti na mojemu...

“Danielu je značenje sna bilo jasno, a njegova ga je važnost zaprepastila... Prorok je shvatio da je Bog na njega položio ozbiljnu dužnost — da Nabukodonozoru objavi sud koji će se nad njim uskoro izvršiti zbog njegove oholosti i nadmenosti.” — *Proroci i kraljevi, str. 517.*

“Nakon što je vjerno protumačio san, Daniel je pozvao ponosnog vladara da se pokaje i obrati Bogu, kako bi ispravnim življenjem mogao odvratiti prijeteću nesreću.” — *Proroci i kraljevi, str. 518.*

c. Prisiljen naučiti pouku kroz teško i ponižavajuće iskustvo, kako je kralj, pod Danielovim utjecajem, bio potaknut proslaviti Boga? Daniel 4:34-37.

“Sedam je godina Nabukodonozor bio čudo u očima svih svojih podanika; sedam je godina bio ponižen pred cijelim svijetom. Tada mu se razum vratio i, podigavši oči u poniznosti prema Bogu neba, prepoznao je božansku ruku u svojoj kazni. Javno je priznao svoju krivnju i veliku Božju milost u svome obnovljenju...

Nekada ponosni vladar postao je ponizno Božje dijete; tiranski i nasilni upravitelj — mudar i suosjećajan kralj. Onaj koji je prkosio i hulio Bogu neba sada je priznao moć Svevišnjega i iskreno nastojao promicati strah Gospodnji i dobrobit svojih podanika. ...

Božja namjera da najveće kraljevstvo na svijetu očituje Njegovu slavu sada je bila ispunjena. Ova javna izjava, u kojoj je Nabukodonozor priznao Božju milost, dobrotu i autoritet, bila je posljednji čin njegova života zabilježen u svetoj povijesti.” — *Proroci i kraljevi, str. 520, 521.*

a. Koji je dramatičan događaj iznenada zaustavio Baltazara, potomka Nabukodonozora, u njegovu bogohulnom prkosu Svemogućem Bogu? Daniel 5:1–6.

Dn 5:1 Kralj Belšacar priredi veliku gozbu za tisuću svojih odličnika te je pio vino pred tisuću njih. Dn 5:2 Kušajući vino, Belšacar zapovjedi da donesu zlatne i srebrne posude što ih je njegov otac Nabukodonosor uzeo iz Hrama u Jeruzalemu, pa da piju iz njih kralj i odličnici njegovi, njegove žene i inoče njegove. Dn 5:3 Tada donesoše zlatne posude što ih bijahu uzeli iz hrama Doma Božjega u Jeruzalemu te su kralj i njegovi odličnici, njegove žene i inoče njegove pili iz njih. Dn 5:4 Pili su vino i slavili bogove od zlata i srebra, mjedi, željeza, drva i kamena. Dn 5:5 U taj čas pojavile se prsti čovječke ruke te stadoše pisati, nasuprot svijetljaku, po žbuki na zidu kraljeve palače; i kralj vidje dlan ruke koja pisaše. Dn 5:6 Tada se izraz kraljeva lica promijenio i misli ga njegove uznemiriše, te popustiše zglobovi njegovih kukova i koljena mu stadošeudarati jedno o drugo.

“Već u mladosti, primljen na sudjelovanje u kraljevskoj vlasti, Baltazar se ponosio svojom moći i uzoholio se protiv Boga neba. Imao je mnogo prilika upoznati Božju volju i shvatiti svoju odgovornost da joj bude poslušan. Znao je za progonstvo svoga djeda, koje je po Božjoj odluci pretrpio izvan ljudskog društva, i bio je upoznat s Nabukodonozorovim obraćenjem i čudesnim obnovljenjem. No Baltazar je dopustio da ljubav prema užitku i samouzdizanju izbriše pouke koje nikada nije smio zaboraviti.” — *Proroci i kraljevi*, str. 522, 523.

b. Kako je Daniel ponovno bio doveden da prenese Božju poruku poganskom kralju? Daniel 5:8–16.

“Prorok je najprije podsjetio Baltazara na događaje koji su mu bili dobro poznati, ali ga nisu naučili poniznosti koja bi ga mogla spasiti. Govorio je o grijehu i padu Nabukodonozora te o Gospodinovu postupanju s njime — o vlasti i slavi koje su mu bile dane, o božanskom sudu zbog njegove oholosti i o kasnijem priznanju moći i milosti Boga Izraelova. Zatim je, hrabrim i odlučnim riječima, ukorio Baltazara zbog njegove velike bezbožnosti.” — *Proroci i kraljevi*, str. 529.

c. Kako se Danielovo tumačenje ispunilo te iste noći? Daniel 5:17, 25–31.

Dn 5:17 Nato Daniel progovori i reče pred kraljem: »Darovi tvoji nek ostanu tebi, a nagrade svoje podaj drugima! Dn 5:25 A ovo je natpis koji bijaše napisan: Mene, Mene, Tekel, Uparsin. Dn 5:26 Ovo je značenje te riječi: Mene — prebrojio je Bog tvoje kraljevstvo i dokončao ga; Dn 5:27 Tekel — bio si vagnut na tezulji i nađen si nedostatan; Dn 5:28 Peres — razdijeli se tvoje kraljevstvo i dade Medijcima i Perzijancima.« Dn 5:29 Tada Belšacar zapovjedi da Daniela obuku u grimiz i oko vrata mu objese zlatan lanac, i da proglase za nj da je treći vladar u kraljevstvu. Dn 5:30 Te iste noći kaldejski kralj Belšacar bi ubijen. Dn 5:31 (6:31) A kraljevstvo preuze Darije Medijac, star šezdeset i dvije godine.

“Dok je još bio u dvorani za gozbu, okružen onima čija je sudbina već bila zapečaćena, kralja je glasnik obavijestio da je ‘njegov grad zauzet’ od neprijatelja protiv čijih se spletki osjećao potpuno sigurnim... Čak i dok su on i njegovi velikaši pili iz Jahvinih svetih posuda i slavili svoje bogove od srebra i zlata, Medijci i Perzijanci — nakon što su skrenuli Eufrat iz njegova korita — prodirali su u samo središte nebranjena grada. Kirova je vojska sada stajala pod zidinama palače; grad je bio ispunjen neprijateljskim vojnicima ‘kao skakavcima (14. stih), a njihovi pobjednički poklici nadjačavali su očajne krikove zaprepaštenih razuzdanih gostiju.” — *Proroci i kraljevi*, str. 531.

a. Zašto je Danielova vjernost Bogu rezultirala neprijateljstvom i urotom? Daniel 6:1–5.

Dn 6:1 Svidje se Dariju da postavi nad kraljevstvom stotinu i dvadeset satrapa, koji će biti nad svim kraljevstvom, Dn 6:2 a nad njima trojicu predstojnika, od kojih jedan bijaše Daniel, kojima će ti satrapi polagati račun, kako kralj ne bi bio oštećen. Dn 6:3 Taj se Daniel tada počeo isticati među predstojnicima i satrapima jer u njemu bijaše izniman duh; i kralj mislijaše da ga postavi nad svim kraljevstvom. Dn 6:4 Tada predstojnici i satrapi stadoše tražiti povod kako bi našli nešto protiv Daniela, nešto u vezi s kraljevstvom. I ne mogoše naći nikakva povoda ni pogriješke, jer on bijaše vjeran i nikakva propusta ni pogriješke ne nađe se na njemu. Dn 6:5 Ovi ljudi rekoše tada: »Nećemo naći nikakva povoda protiv tog Daniela, osim da nađemo nešto protiv njega u zakonu Boga njegova.«

„Počasti koje su bile iskazane Danielu pobudile su zavist vodećih ljudi kraljevstva, pa su tražili povod za optužbu protiv njega... Danielovo besprijeckorno ponašanje još je više raspirilo zavist njegovih neprijatelja... Zato su se upravitelji i knezovi, dogovarajući se međusobno, dosjetili zamke kojom su se nadali postići prorokovu propast.“ — *Proroci i kraljevi*, str. 539, 540.

b. Što se dogodilo zbog Danielove nepokolebljivosti u vjeri? Daniel 6:11–17.

„Iako je dobro znao kakve će posljedice imati njegova vjernost Bogu, njegov se duh nije pokolebao. Pred onima koji su kovali njegovu propast nije dopustio ni da se nasluti kako je njegova veza s Nebom prekinuta. U svemu u čemu je kralj imao pravo zapovijedati, Daniel mu je bio poslušan; ali ni kralj ni njegov proglas nisu ga mogli odvratiti od odanosti Kralju kraljeva.“ — *Proroci i kraljevi*, str. 542.

c. Kako je Bog još jednom bio proslavljen preko svojega sluga? Daniel 6:19–23, 27.

Dn 6:19 Potom kralj ustade u zoru, u svitanje, i žurno pođe k lavovskoj jami. Dn 6:20 I kad se primaknu jami, žalosnim glasom doviknu Danielu; kralj progovori i reče Danielu: »Daniele, slugo Boga živoga, je li te Bog tvoj, kojemu ti postojano služiš, mogao izbaviti od lavova?« Dn 6:21 Nato Daniel prozbori kralju: »Kralju, živ bio dovijeka! Dn 6:22 Moj je Bog poslao svog anđela i zatvorio raje lavovima, te mi ne naudiše. Jer ja se pred njim nađoh nedužnim; pa i pred tobom, kralju, nikakav zločin nisam počinio.« Dn 6:23 Tada se kralj silno obradova zbog njega i zapovjedi da Daniela izvade iz jame. Tako Daniel bi izvađen iz jame i nikakve ozljede ne nađe se na njemu, jer se pouzdao u Boga svojega. Dn 6:27 On izbavlja i spašava, i čini znake i čudesa na nebu i na zemlji. On je izbavio Daniela iz lavljih šapa.«

„Bog nije spriječio Danielove neprijatelje da ga bace u lavlju jamu; dopustio je da zli anđeli i opaki ljudi dotle provedu svoju namjeru — ali zato da izbavljenje njegova sluga bude još očitije, a poraz neprijatelja istine i pravednosti potpuniji. Zaista, gnjev ljudski slavit će tebe, svjedoči psalmist (Psalam 76:10). Hrabrošću toga jednog čovjeka, koji je izabrao slijediti ispravno umjesto ljudske zapovijedi, Sotona je bio poražen, a Božje ime uzvišeno i proslavljeno.“ — *Proroci i kraljevi*, str. 543, 544

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE

Petak, 10. travnja

1. Kako danas možemo slijediti mudre odluke četvorice Hebreja kao uzor?
2. Kako nas prolazak kroz kušnje može ojačati i otvoriti vrata da svjedočimo svijetu?
3. Koje je pouke kralj Nabukodonozor naučio koje su dovele do njegova obraćenja?
4. Što današnji vođe mogu naučiti iz Baltazarove posljednje noći u Babilonu?
5. Kako priča o Danielu može ohrabriti Božji narod koji se suočava s progonoštvom?

Razotkrivanje budućih carstava

STIH ZA UPAMTITI: „On mijenja vremena i razdoblja, On uklanja kraljeve i postavlja kraljeve, On daje mudrost mudrima i znanje onima koji poznaju razboritost.” (Daniel 2:21).

Predlažemo da pročitate: *Proroci i kraljevi*, str. 491–502.

“Snaga naroda, kao i snaga pojedinaca, ne nalazi se u mogućnostima ili sredstvima koja im se čine nepobjedivima; ne nalazi se ni u njihovoj veličini kojom se hvale. Ona se mjeri vjernošću kojom ispunjavaju Božju svrhu.” — *Proroci i kraljevi*, str. 502.

1. SNAŽAN SAN

Nedjelja, 11. siječnja

a. Što je kralj Nabukodonozor zapovjedio nakon što se probudio iz uznemirujućeg sna? Daniel 2:1, 2.

Dn 2:1 A druge godine Nabukodonosorova kraljevanja Nabukodonosor usnu snove; i duh mu se uznemiri, a san ga ostavi. Dn 2:2 Tada kralj zapovjedi da se pozovu čarobnjaci i zvjezdari i vračari i Kaldejci, da objave kralju njegove snove. I oni dođoše i stadoše pred kralja.

b. Kako su kraljevi savjetnici reagirali na njegov neuobičajen zahtjev? Daniel 2:3–7.

Dn 2:3 I reče im kralj: »Usnuo sam san i duh mi se uznemiri da taj san razumijem.« Dn 2:4 Nato Kaldejci prozbore kralju na aramejskom: »Kralju, živ bio dovijeka! Kaži svojim slugama san, a mi ćemo ti pokazati značenje.« Dn 2:5 Kralj odgovori i reče Kaldejcima: »Moja je odluka čvrsta: ako mi ne priopćite san i značenje njegovo, bit ćete rastrgani na komade, a vaše će kuće postati smetišta. Dn 2:6 No ako mi pokažete san i značenje njegovo, dobit ćete od mene darove i nagradu i veliku čast. Pokažite mi dakle san i značenje njegovo.« Dn 2:7 Oni opet odgovoriše i rekoše: »Neka kralj kaže san slugama svojim, a mi ćemo pokazati značenje.«

“Kralj je znao da bi, kad bi doista mogli izreći tumačenje, mogli reći i sam san. Gospodin je u svojoj providnosti dao Nabukodonozoru taj san i učinio da zaboravi njegove pojedinosti, dok je strašan dojam ostao u njegovu umu, kako bi razotkrio umišljene tvrdnje babilonskih mudraca.” — *The Sanctified Life*, str. 34.

c. Unatoč svojim tvrdnjama o povezanosti s duhovnim svijetom i zagrobnim životom, što su ti babilonski mudraci priznali? Daniel 2:8–11.

Dn 2:8 Kralj odgovori i reče: »Dobro ja znam da vi želite dobiti na vremenu jer vidite da je moja odluka čvrsta. Dn 2:9 No ako mi ne priopćite san, za vas postoji samo onaj jedan zakon. Jer vi ste se dogovorili da ćete govoriti lažjive i pokvarene riječi pred mnom dok se vrijeme ne promijeni. Stoga, recite mi san pa ću znati da mi možete pokazati i njegovo značenje.« Dn 2:10 Kaldejci odgovoriše pred kraljem i rekoše: »Nema čovjeka na zemlji koji bi tu stvar mogao pokazati kralju. Zato nijedan kralj, gospodar ili vladar nikada nije zaiskao takvo što ni od kojeg čarobnjaka ili zvjezdara ili Kaldejca. Dn 2:11 Jer teška je ta stvar koju kralj išće, i nema drugoga koji bi je mogao pokazati pred kraljem osim bogova, kojih prebivalište nije među smrtnim tijelom.«

“Ispunjeni strahom od posljedica svoga neuspjeha, vračari su nastojali uvjeriti kralja da je njegov zahtjev nerazuman i da je postavio kušnju kakva nikada prije nije bila zatražena ni od jednoga čovjeka.” — *Proroci i kraljevi*, str. 492.

a. Kako je kralj reagirao na neuspjeh mudraca da otkriju i protumače njegov san te kako se Daniel uključio u cijeli događaj? Daniel 2:12–16.

Dn 2:12 Na to se kralj razbjesni i silno razgnjevi, te zapovjedi da se pogube svi mudraci babilonski. Dn 2:13 I pošto izađe odredba da se pobiju mudraci, potražiše Daniela i njegove prijatelje da i njih pobiju. Dn 2:14 Tada se Daniel mudro i obazrivo obrati Arioku, zapovjedniku kraljeve straže, koji bijaše izašao da pobije mudrace babilonske. Dn 2:15 Odgovori i reče Arioku, kraljevu časniku: »Zašto je ta odredba od kralja tako hitna?« Tada Ariok obznani tu odluku Danielu. Dn 2:16 Nato Daniel uđe i zatraži od kralja da mu dadne vremena, pa će kralju pokazati značenje sna.

“Među onima koje su službenici, pripremajući se izvršiti odredbe kraljevskog proglasa, tražili, bili su i Daniel i njegovi drugovi. Kada im je rečeno da, prema proglasu, i oni moraju umrijeti, Daniel je ‘s razborom i mudrošću’ upitao Arioha, zapovjednika kraljevske straže: ‘Zašto je kraljev proglas tako hitan?’ Arioh mu je ispričao o kraljevjoj zbunjenosti zbog neobičnog sna i o tome kako nije uspio dobiti pomoć od onih u koje je dotad imao najveće povjerenje. Čuvši to, Daniel je, riskirajući vlastiti život, otišao pred kralja i zamolio da mu se dade vremena kako bi se mogao obratiti svome Bogu da mu otkrije san i njegovo tumačenje.

Kralj je udovoljio toj molbi. ‘Tada Daniel ode u svoju kuću i obavijesti o svemu Hananiju, Mišaela i Azariju, svoje drugove.’ Zajedno su tražili mudrost od Izvora svjetla i spoznaje. Njihova je vjera bila snažna jer su bili svjesni da ih je Bog postavio ondje gdje jesu, da obavljaju Njegovo djelo i ispunjavaju svoje dužnosti.” — *Proroci i kraljevi*, str. 493.

b. Što možemo naučiti iz načina na koji su se Daniel i njegovi prijatelji molili u ovoj prigodi? Daniel 2:17–23.

Dn 2:17 Onda Daniel ode svojoj kući i obznani tu odluku Hananiji, Mišaelu i Azarji, svojim prijateljima, Dn 2:18 kako bi tražili milosrđe od Boga nebeskoga u svezi s tom tajnom, da Daniel i njegovi prijatelji ne poginu s ostalim mudracima babilonskim. Dn 2:19 Tada se Danielu objavi tajna u noćnom viđenju. Nato Daniel blagoslovi Boga nebeskoga. Dn 2:20 Daniel progovori i reče: »Blagoslovljeno bilo ime Božje odvijeka i do vijeka, jer u njega je mudrost i sila. Dn 2:21 I on je taj koji mijenja vremena i razdoblja; miče kraljeve i postavlja kraljeve, mudrost daje mudrima, a znanje onima koji poznaju razboritost. Dn 2:22 On otkriva duboko i skriveno, zna što je u tmini i svjetlost kod njega stanuje. Dn 2:23 Tebe ja hvalim i slavim, Bože mojih otaca, što si mi dao mudrost i silu, i obznanio mi sad ono što smo od tebe tražili; jer ti si nam obznanio kraljevu stvar.«

“U vremenima zbunjenosti i opasnosti Daniel i njegovi drugovi uvijek su se obraćali Bogu za vodstvo i zaštitu, a On se pokazao kao pomoć koja je uvijek bila prisutna. Sada su se, skrušena srca, ponovno podložili Sucu cijele Zemlje, moleći Ga da im podari izbavljenje u ovom trenutku osobite potrebe. I nisu molili uzalud. Bog kojega su oni toliko poštovali sada je ispoštovao njih. Duh Gospodnji počinnuo je na njima, a Danielu je ‘u noćnom viđenju’ bio otkriven kraljev san i njegovo značenje.” — *Ibid.*, str. 493, 494.

“Četvorica Hebreja nisu uzalud tražila Božje milosti. Tada je Daniel okupio svoje drugove i zahvalio Bogu što su njihove molitve bile uslišane i odgovorene, te su Bogu prinijeli žrtvu slavljenja i zahvalnosti, u potpunosti ugodnu Vladaru svemira. [Daniel 2:20–22.] Daniel i njegovi drugovi održali su sastanak slavljenja Boga, a cijeli nebeski svemir pridružio im se u zahvaljivanju.” — *The Youth's Instructor*, November 22, 1894.

a. Kako se Daniel obratio Nabukodonozoru u vezi s otkrivanjem njegova sna? Daniel 2:24–30.

Dn 2:24 Daniel stoga uđe k Arioku, kojega kralj bijaše odredio da pogubi babilonske mudrace. Dođe i ovako mu reče: »Nemoj pogubiti mudrace babilonske. Uvedi me pred kralja, i ja ću kralju pokazati značenje.« Dn 2:25 Tada Ariok žurno uvede Daniela pred kralja i ovako mu reče: »Našao sam čovjeka, jednog od sinova prognanstva Judina, koji će kralju priopćiti značenje sna.« Dn 2:26 Kralj odgovori i reče Danielu, kojemu ime bijaše Beltešacar: »Jesi li ti uzmožan priopćiti mi san koji sam vidio i značenje njegovo?« Dn 2:27 Daniel odgovori pred kraljem i reče: »Tajnu — za koju je pitao kralj — mudraci, zvjezdari, čarobnjaci i proricatelji ne mogahu pokazati kralju. Dn 2:28 Ali ima Bog na nebu koji otkriva tajne i on je obznanio kralju Nabukodonozoru što će biti na svršetku danâ. Evo, ovo je tvoj san i viđenja glave tvoje na postelji tvojoj: Dn 2:29 Tebi su, kralju, na tvojoj postelji nadošle misli tvoje o tome što se ima dogoditi poslije — i Otkrivaatelj tajni obznanio ti je što se ima dogoditi. Dn 2:30 Što se pak mene tiče, ova tajna nije mi otkrivena zato što bih imao više mudrosti od bilo kog živog nego zato da se kralju priopći značenje i da upoznaš misli srca svojega.

“Promatrajte židovskog prognanika — mirna i sabrana — pred vladarom najmoćnijeg carstva tadašnjega svijeta. Već u svojim prvim riječima odrekao se svake časti za sebe i uzvisio Boga kao izvor svake mudrosti. Na tjeskobno kraljevo pitanje: ‘Možeš li mi obznaniti san koji sam vidio i njegovo tumačenje?’ odgovorio je: ‘Tajnu koju kralj zahtijeva ne mogu kralju otkriti ni mudraci, ni zvjezdznanci, ni vračari, ni gatar; ali ima Bog na nebu koji otkriva tajne i obznanjuje kralju Nabukodonozoru što će biti u posljednjim danima.’” — *Proroci i kraljevi*, str. 494–497.

“Židovski prognanik stajao je pred vladarom najmoćnijeg carstva pod suncem. Unatoč svome bogatstvu i slavi, Nabukodonozor je bio vrlo uznemirenog uma, dok je mladi prognanik bio smiren i radostan u svome Bogu. Upravo tada, više nego ikada, Daniel je imao priliku uzvisiti sebe — istaknuti vlastitu dobrotu i nadmoćnu mudrost. No njegov je prvi čin bio odreći se svake časti za sebe i uzvisiti Boga kao Izvor mudrosti.” — *The Youth's Instructor*, September 1, 1903.

b. Opišite kip kojeg je kralj vidio u svome snu. Daniel 2:31–33.

Dn 2:31 Ti si, kralju, imao viđenje: i gle — jedan golem kip. Taj je veliki kip, koji bijaše iznimnoga sjaja, stajao pred tobom; a izgled njegov bijaše strašan. Dn 2:32 Tomu kipu glava bijaše od čistoga zlata, prsa njegova i mišice njegove od srebra, njegova utroba i bedra njegova od mjedi, Dn 2:33 gnjati mu od željeza, a stopala mu dijelom od željeza a dijelom od gline.

“Slušajući sa svečanom pozornošću kako je svaka pojedinost bila izrečena, kralj je prepoznao da je to upravo onaj san koji ga je toliko mučio, te je bio spreman s naklonošću prihvatiti njegovo tumačenje.” — *The Youth's Instructor*, September 1, 1903.

“Kralj kraljeva spremao se objaviti veliku istinu babilonskom vladaru. Bog je trebao otkriti da ima vlast nad kraljevstvima ovoga svijeta — vlast da uzvisuje i da svrgava kraljeve. Um Nabukodonozora trebao je, ako je ikako moguće, biti probuđen kako bi postao svjestan svoje odgovornosti pred Nebom. Pred njim su se trebali otvoriti događaji budućnosti, koji se protežu sve do svršetka vremena.” — *Proroci i kraljevi*, str. 498.

c. Što se dogodilo s kipom dok ga je kralj promatrao? Daniel 2:34, 35.

a. Što je simbolično predstavljala glava od zlata? Daniel 2:36–38.

Dn 2:36 Ovo bijaše san, a pred kraljem ćemo reći i značenje njegovo. Dn 2:37 Ti si, kralju, kralj nad kraljevima, jer Bog nebeski tebi dade kraljevstvo i silu, snagu i slavu. Dn 2:38 I gdje god boravili sinovi ljudski, zvijeri poljske ili ptice nebeske, on ih je predao tebi u ruke i postavio te gospodarom nad svima njima. Ti si ona glava od zlata.

“Za vladavine kralja Nabukodonozora Babilon je bio najbogatije i najmoćnije kraljevstvo na Zemlji. Njegovo bogatstvo i sjaj Nadahnuće je tek površno opisalo.” — *The Youth's Instructor*, September 29, 1903.

b. Koja su carstva bila predstavljena sljedećim metalima? Daniel 2:39, 40.

Dn 2:39 Ali će poslije tebe ustati drugo kraljevstvo, slabije od tvojega, pa sljedeće, treće kraljevstvo, od mjedi, koje će gospodariti svom zemljom. Dn 2:40 A četvrto će kraljevstvo biti jako poput željeza, jer željezo sve satire i krši; i kao što željezo lomi, to će kraljevstvo satrti i slomiti sva ona ostala kraljevstva.

“Proročanstvo je pratilo uspon i razvoj velikih svjetskih carstava — Babilona, Medo-Perzije, Grčke i Rima.” — *Proroci i kraljevi*, str. 535.

“Daniel je objavio Nabukodonozoru da će njegovo kraljevstvo biti zamijenjeno drugim. Njegova veličina i moć u Božjem svijetu imale su svoje vrijeme, a potom će se pojaviti drugo kraljevstvo, koje će također proći svoje razdoblje kušnje — hoće li uzvisiti jednoga Vladara, jedinoga pravoga Boga. Ako to ne učini, njegova će slava izblijedjeti, a na njegovo će mjesto stupiti treće kraljevstvo. Provjereno poslušnošću ili neposlušnošću, i ono će proći; zatim će se pojaviti četvrto, snažno poput željeza, koje će pokoriti narode svijeta. Ova proročanstva Beskonačnoga, zapisana na proročkim stranicama i potvrđena stranicama povijesti, dana su kako bi pokazala da je Bog vrhovna sila u zbivanjima ovoga svijeta. On mijenja vremena i razdoblja, uklanja kraljeve i postavlja kraljeve, da ispuni svoju vlastitu volju.” — *The Youth's Instructor*, September 29, 1903.

“Babilon je propao jer je u svojem blagostanju zaboravio Boga i slavu svoje uspješnosti pripisao ljudskim postignućima.

Medo-perzijsko kraljevstvo pogodio je gnjev neba jer je u tom kraljevstvu Božji zakon bio pogažen. Strah Gospodnji nije imao mjesta u srcima ljudi. Prevladavajući utjecaji u Medo-Perziji bili su zloća, bogohuljenje i pokvarenost.

Kraljevstva koja su slijedila bila su još prizemnija i iskvarenija. Propadala su jer su odbacila svoju odanost Bogu. Kako su Ga zaboravljala, tako su sve dublje tonula na ljestvici moralnih vrijednosti.” — *Isto*, September 22, 1903.

c. Po čemu su kraljevstva predstavljena stopalima i prstima bila posebna? Daniel 2:41–43.

“Naš položaj u Nabukodonozorovu kipu prikazan je prstima — u stanju podijeljenosti i od krhka materijala koji se ne može održati na okupu.” — *Svjedočanstva*, knj. 1, str. 361.

a. Koje će kraljevstvo stati na kraj cijelom sustavu svjetskih sila? Daniel 2:44, 45.

Dn 2:44 I u dane tih kraljeva Bog nebeski podignut će kraljevstvo koje nikada neće propasti, i to kraljevstvo neće se ostaviti drugome puku; ono će satrti i uništiti sva ona kraljevstva, a samo će stajati dovijeka. Dn 2:45 Kao što si vidio da se od gore odvalio kamen, a da rukama nije bio ni taknut, te je smrskao željezo, mjed, glinu, srebro i zlato — veliki Bog obznanio je kralju što se ima dogoditi poslije ovoga. Dakle, san je istinit, a značenje njegovo pouzdano.«

“San o velikom kipu, kojim su se pred Nabukodonozorom otvarali događaji koji se protežu sve do svršetka vremena, bio mu je dan kako bi razumio ulogu koju treba imati u povijesti svijeta te odnos koji bi njegovo kraljevstvo trebalo imati prema kraljevstvu neba. U tumačenju sna jasno je poučen o uspostavi Božjeg vječnog kraljevstva..” — *Proroci i kraljevi, str. 503.*

b. Kada će započeti vladavina Božjeg kraljevstva u slavi? Ivan 18:36; Matej 25:31–34; 26:64; Otkrivenje 6:15–17.

Iv 18:36 Isus odgovori: »Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Da je kraljevstvo moje od ovoga svijeta, moje bi se sluge borile da ne budem predan Židovima. Ali sada, kraljevstvo moje nije odavde.« Otk 6:15 I kraljevi zemaljski, i velikaši, i bogataši, i tisućnici, i mogućnici, i svaki rob i svaki slobodnjak — svi se posakrivaše u špiljama i po stijenama gorskim; Otk 6:16 i govorili su gorama i stijenama: »Padnite na nas i sakrijte nas od lica Onoga koji sjedi na prijestolju i od gnjeva Jaganjčeva. Otk 6:17 Jer dođe veliki dan gnjeva njegova i tko može opstati?«

“Naše kraljevstvo nije od ovoga svijeta. Mi čekamo svoga Gospodina s neba da dođe na Zemlju, ukloni svaku vlast i silu te uspostavi svoje vječno kraljevstvo... Proročanstvo nam pokazuje da je veliki dan Božji sasvim blizu. On se brzo približava.” — *Svjedočanstva, knj. 1, str. 360, 361.*

c. Kako je kralj reagirao na Danielov uspjeh u otkrivanju njegova sna? Daniel 2:46–49.

Dn 2:46 Nato kralj Nabukodonosor pade na lice svoje i pokloni se Danielu, te zapovjedi da mu prinesu prinosnicu i kâd. Dn 2:47 Kralj odgovori Danielu i reče: »Doista, vaš Bog — on je Bog nad bogovima i gospodar nad kraljevima i otkrivaatelj tajni, kad si mogao otkriti ovu tajnu.« Dn 2:48 Tada kralj uzvisi Daniela i nadari ga mnogim bogatim darovima; i postavi ga upraviteljem nad svom pokrajinom babilonskom i poglavarom nad svim mudracima babilonskim. Dn 2:49 Daniel zatraži od kralja te on postavi Šadraka, Mešaka i Abed-Nega nad upravom pokrajine babilonske; a Daniel je sjedio na kraljevim dverima.

“Danielovo izlaganje ovoga sna dovelo je do toga da je kralj iskazao čast i dostojanstvo njemu i njegovim prijateljima. ... Danielova trojica prijatelja postavljena su za savjetnike, suce i upravitelje u zemlji. Ti se ljudi nisu uzoholili niti ponijeli taštinom, nego su vidjeli — i radovali se — što je Bog priznat iznad svih zemaljskih moćnika i što je Njegovo kraljevstvo uzdignuto iznad svih zemaljskih kraljevstava.” — *The Youth's Instructor, September 8, 1903.*

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE

Petak, 17. travnja

1. Što je kralj Nabukodonosor shvatio u vezi sa mudracima u koje se pouzdao?
2. Što je značajno u činjenici da je zabilježena Danielova molitva zahvale, a ne i njegova molitva prošnje?
3. Unatoč tome što je bio najmudriji čovjek u Babilonu, koju je osobinu Daniel imao?
4. Opišite obilježja kraljevstava prikazanih kroz promjenu metala na kipu.
5. Kada će se ispuniti dio sna koji se odnosi na kamen?

Danielovo prvo viđenje

STIH ZA UPAMTITI: „I gledah, i taj isti rog zarati sa svetima i nadvlada ih; sve dok ne dođe Pradavni i sud se dade svecima Svevišnjega; i dođe vrijeme da sveti posjeduju kraljevstvo.“ (Daniel 7:21, 22).

Predlažemo da pročitate: *Velika borba*, str. 479–491; *Rani spisi*, str. 54–56.

“Kako se približavamo završetku povijesti ovoga svijeta, proročanstva koja je zapisao Daniel zahtijevaju našu osobitu pozornost, jer se odnose upravo na vrijeme u kojem živimo.” — *Proroci i kraljevi*, str. 547.

1. ČETIRI VJETRA, ČETIRI ŽIVOTINJE

Nedjelja, 19. travnja

a. Kada je Daniel primio svoje prvo proročko viđenje i kako je na njega reagirao? Daniel 7:1, 15, 16 (prvi dio).

Dn 7:1 Prve godine Belšacara, kralja babilonskog, Daniel vidje san i viđenja glave svoje na postelji svojoj. Tad zapisa san iznijevši sažetak svega. Dn 7:15 Meni, Danielu, u tijelu se duh moj smete, i viđenja glave moje uznemiriše me. Dn 7:16 Pristupih k jednom od onih koji stajahu ondje i zamolih ga da mi rekne istinu o svemu tome. I on mi kaza i priopći mi značenje tih stvari:

“Nedugo prije pada Babilona, dok je Daniel razmišljao o tim proročanstvima i tražio Boga za razumijevanje vremena, dano mu je nekoliko viđenja o usponu i padu kraljevstava. Uz prvo viđenje, zapisano u sedmom poglavlju knjige proroka Daniela, dano je i tumačenje; no proroku još nije sve bilo potpuno razjašnjeno.” — *Proroci i kraljevi*, str. 553.

b. Što su predstavljali prirodni elementi koje je vidio? Daniel 7:2; Otkrivenje 17:15; Jeremija 25:31–33.

Dn 7:2 Daniel progovori i reče: Vidjeh noću u svome viđenju, i gle — četiri vjetra nebeska uzbibaše Veliko more. **Otk 17:15** I reče mi anđeo: »Vode koje vidje, gdje bludnica sjedi, to su puci i mnoštva i narodi i jezici. **Jr 25:31** Buka će doprijeti sve do nakraj zemlje, jer Gospod ima parbu s narodima; on će se suditi sa svakim tijelom, a opake, njih će maču predati, riječ je Gospodnja.« **Jr 25:32** Ovako veli Gospod Nad Vojskama: »Evo, zlo ide od naroda do naroda i veliki vihor diže se s krajeva zemaljskih. **Jr 25:33** I u onaj dan bit će pobijenih od Gospoda od jednoga kraja zemlje pa do drugoga kraja zemlje. Neće biti oplakani ni skupljeni ni sahranjeni; postat će gnoj na licu zemlje.

c. Kako je anđeo objasnio značenje četiriju velikih zvijeri koje su se pojavile? Daniel 7:3, 16, 17 (zadnji dio) 17.

Dn 7:3 I četiri goleme zvijeri izađoše iz mora, jedna drugačija od druge. Dn 7:16 Pristupih k jednom od onih koji stajahu ondje i zamolih ga da mi rekne istinu o svemu tome. I on mi kaza i priopći mi značenje tih stvari: Dn 7:17 »One goleme zvijeri, bijaše ih četiri, četiri su kralja koji će se dići sa zemlje.

“Velika kraljevstva koja su vladala svijetom bila su proroku Danielu prikazana kao krvoločne zvijeri.” — *Velika borba*, str. 439, 440.

a. Koja je bila prva od četiriju zvijeri i koje je carstvo predstavljala? Daniel 7:4; Jeremija 50:17; Habakuk 1:6–8.

Dn 7:4 Prva bijaše kao lav, a krila joj orlovska. Gledao sam je dok joj se krila ne iščupaše; i podiže se sa zemlje i uspravi se na noge kao čovjek, i bijaše joj dano srce čovječje.

Jr 50:17 Izrael je kao ovce razagnane, lavovi ga rastjeraše. Prvi ga proždrije kralj asirski, a ovaj posljednji — Nabukodonosor, kralj babilonski — kosti mu polomi.«

Hab 1:6 Jer ja, evo, dižem Kaldejce, taj ljuti i neobuzdani narod koji ide širom zemlje da zaposjedne nastane koji nisu njegovi. Hab 1:7 Oni su strašni i strahotni, od njih izlazi njihova pravda i dostojanstvo njihovo. Hab 1:8 Konji su im brži i od leoparda, oštrije i od vukova uvečer. I konjanici njihovi poskakuju, i konjanici njihovi stižu izdaleka; lete kao orao koji hita k jelu.

“[Babilon] nije ispunio Božji cilj; i kada je došlo Njegovo vrijeme, to kraljevstvo ponosa i moći — kojim su vladali ljudi najvišeg intelekta — bilo je slomljeno, razbijeno i bespomoćno. Krist je izjavio: ‘Bez mene ne možete učiniti ništa.’ Ugledni babilonski državnici nisu se smatrali ovisnima o Bogu. Mislili su da su sami stvorili svu svoju veličinu i uzvišenost. No kada je Bog progovorio, bili su poput trave koja vene i cvijeta koji otpada. Samo Božja riječ i Božja volja ostaju zauvijek.” — *The Youth's Instructor, September 29, 1903.*

b. Kako je bila opisana druga zvijer i koje je carstvo predstavljala? Daniel 7:5.

Dn 7:5 Kad eno sljedeće, druge zvijeri, nalik na medvjeda. I uspravi se s jedne strane, a tri joj rebra u raljama među zubima njezinim. I rekoše joj ovako: ‘Ustani, požderi mnogo mesa!’

“Svakoj je naciji koja se pojavila na pozornici povijesti bilo dopušteno zauzeti svoje mjesto na Zemlji kako bi se pokazalo hoće li ispuniti svrhu ‘Stražara i Svetoga’. Proročanstvo je pratilo uspon i pad velikih svjetskih carstava — Babilona, Medo-Perzije, Grčke i Rima. Sa svakim od njih, kao i s nacijama manje moći, povijest se ponavljala. Svako je imalo svoje razdoblje kušnje; svako je propalo, njegova je slava izbljednula, njegova je moć nestala, a njegovo je mjesto zauzeo drugi.

I dok su narodi odbacivali Božja načela te u tom odbacivanju prouzročili vlastitu propast, ipak je bilo očito da je božanska, vrhovna volja djelovala kroz sve te promjene.” — *Odgoj, str. 176, 177.*

c. Koji su neobični elementi obilježavali treću zvijer, koja je predstavljala Grčko carstvo? Daniel 7:6.

Dn 7:6 Poslije toga pogledah, kad eno sljedeće — poput leoparda, a na leđima joj četiri ptičja krila. Zvijer imaše i četiri glave; i bi joj dana vlast.

“Da su ta kraljevstva uvijek imala strah Gospodnji pred očima, bila bi im dana mudrost i moć koje bi ih povezale i održale snažnima. No vladari svjetskih kraljevstava učinili su Boga svojom snagom tek kada su bili pritisnuti i zbunjeni... Tada su bili prisiljeni obratiti se onima čiji su umovi bili prosvijetljeni nebeskim svjetlom, tražeći objašnjenje tajni koje sami nisu mogli shvatiti...” — *The Youth's Instructor, September 29, 1903.*

a. Što je četvrtu zvijer činilo tako teškom za opisati u prirodnim pojmovima? Daniel 7:7.

Dn 7:7 Nakon toga gledah u noćnim viđenjima, kad eno četvrte zvijeri — strašne i jezovite i iznimno snažne; i imala je velike željezne zube: proždirla je i satirala, a preostalo gazila svojim nogama. Ona se pak razlikovala od svih zvijeri koje bijahu prije nje i imale deset rogova.

“Duh Sveti prikazuje svjetska kraljevstva simbolom okrutnih krvoločnih zvijeri; ali Krist je ‘Jaganjac Božji koji oduzima grijeh svijeta’ (Ivan 1:29). U Njegovu načinu vladanja nema uporabe sile kojom bi se prisiljavala savjest.” — *Kristove priče, str. 77.*

“Križ je bio povezan s rimskom vlašću. Bio je sredstvo najsurovijeg i najponižavajućeg oblika smrti. Najgori zločinci morali su nositi križ do mjesta pogubljenja; a često su se, kada bi im ga trebali staviti na ramena, očajnički opirali sve dok ne bi bili svladani i dok im sprava mučenja ne bi bila privezana uz tijelo.” — *Želja vjekova, str. 416, 417.*

b. Što je Daniel vidio među rogovima četvrte zvijeri? Daniel 7:8.

Dn 7:8 I dok ja promišljah o rogovima, gle — izraste među njima jedan drugi, mali rog, a tri prva roga bijahu iščupana pred njim. I gle, na tome rogu bijahu oči kao oči čovjekove, i usta koja govoraše velike stvari.

“U šestom stoljeću papinstvo je postalo čvrsto uspostavljeno. Sjedište njegove moći bilo je utvrđeno u carskom gradu, a rimski biskup proglašen je poglavarom cijele Crkve. Poganstvo je ustupilo mjesto papinstvu. Zmaj je dao Zvijeri ‘svoju silu, i svoje prijestolje, i veliku vlast’ (Otkrivenje 13:2). Tada je započelo razdoblje od 1260 godina papinskoga ugnjetavanja, unaprijed naviješteno u proročanstvima Daniela i Otkrivenja (Daniel 7:25; Otkrivenje 13,5–7).

Kršćani su bili prisiljeni birati: ili pokoriti svoju savjest i prihvatiti papinske obrede i bogoslužje, ili provesti život u tamnicama, ili umrijeti na spravama za mučenje, na lomači ili pod mačem krvnika. Tada su se ispunile Isusove riječi: ‘I roditelji i braća i rodbina i prijatelji izdat će vas, i neke će od vas pogubiti. I svi će vas mrziti zbog moga imena’ (Luka 21:16,17).

Progon je na vjerne navalio s većom žestinom nego ikada prije, a svijet je postao golemo bojno polje. Stoljećima je Kristova Crkva nalazila utočište u skrovitosti i neprimjetnosti. Tako kaže prorok: ‘Žena pobježe u pustinju, gdje ima mjesto pripravljeno od Boga, da je ondje hrane tisuću dvjesto i šezdeset dana’ (Otkrivenje 12:6).” — *Velika borba, str. 54, 55.*

c. Što je Daniel želio saznati nakon što je vidio viđenje? Daniel 7:19, 20.

Dn 7:19 Zaželjeh tada saznati istinu o četvrtoj zvijeri, koja bijaše drugačija od svih drugih, vrlo strašna, kojoj zubi bijahu željezni a nokti joj mjedeni, koja je proždirla i satirala, a što je preostalo, nogama svojim gazila; Dn 7:20 i o deset rogova što bijahu na glavi njezinoj, i o drugom rogu koji izraste a pred kojim prva tri otpadoše; o tom dakle rogu koji imaše oči i usta što govoraše velike stvari, a koji izgledom bijaše golemiji od svojih predšasnika.

a. Što je anđeo objasnio u vezi sa strašnom četvrtom zvijeri, koja je predstavljala Rimsko Carstvo? Daniel 7:23.

Dn 7:23 Reče ovako: »Četvrta zvijer bit će četvrto kraljevstvo na zemlji. Bit će ono drugačije od svih drugih kraljevstava; i proždrijet će svu zemlju i izgazit će i satrti je.

b. Što je bilo otkriveno o malom rogu? Daniel 7:24.

Dn 7:24 A deset rogova deset je kraljeva koji će ustati iz ovoga kraljevstva. A poslije njih ustat će jedan drugi, i taj će biti drugačiji od onih prvih i pokorit će tri kralja.

“Ogromno Rimsko Carstvo raspalo se u komade, a iz njegovih ruševina uzdigla se ta moćna sila — Rimokatolička Crkva. Ta se crkva hvali svojom nezabludivošću i svojim nasljeđem religije. No ta je religija strahota svima koji su upoznati s tajnama otajstva bezakonja. Svećenici te crkve održavaju svoju nadmoć tako što narod drže u neznanju o Božjoj volji, koja je otkrivena u Svetom pismu.” —*The Youth's Instructor, September 22, 1903.*

c. Protiv koga je bila usmjerena gnjevna sila maloga roga? Daniel 7:21, 25.

Dn 7:21 Gledao sam kako ovaj rog vodi rat protiv svetaca i kako ih nadvladava, Dn 7:25 I govorit će drske riječi protiv Svevišnjega i zatirati svece Svevišnjega; i pomišljat će da promijeni vremena i zakone. I sveci će biti predani njemu u ruke na vrijeme i vremenâ i polovicu vremena.

“Uspon Rimske Crkve i njene moći označio je početak mračnog doba. Kako je njezina moć rasla, tama se sve više produbljivala. Vjera je bila premještena s Krista, pravoga temelja, na rimskog papu. Umjesto da se za oproštenje grijeha i vječno spasenje pouzdaju u Sina Božjega, ljudi su gledali prema papi te prema svećenicima i prelátima kojima je on povjeravao vlast. Učili su ih da je papa njihov zemaljski posrednik i da nitko ne može pristupiti Bogu osim preko njega; štoviše, učilo se da on za njih stoji na Božjem mjestu te da mu se stoga mora bezuvjetno pokoravati. Svako odstupanje od njegovih zahtjeva bilo je dovoljan razlog da se nad tijelima i dušama prijestupnika izvrše najstrože kazne. Tako su umovi ljudi bili odvrćeni od Boga i usmjereni prema pogrešivim, zabludjelim i okrutnim ljudima — štoviše, prema samom knezu tame, koji je preko njih provodio svoju vlast. Grijeh je bio prikriven plaštom svetosti. Kada se Sveto pismo potiskuje, a čovjek sebe počne smatrati vrhovnim autoritetom, možemo očekivati prijevaru, obmanu i ponižavajuće bezakonje. Uz uzdizanje ljudskih zakona i predaja postala je očita pokvarenost koja uvijek nastaje kada se zanemari Božji zakon.

To su bili dani pogibelji za Kristovu Crkvu. Vjernih nositelja zastave bilo je doista malo. Iako istina nije ostala bez svjedoka, ponekad se činilo da će zabluda i praznovjerje potpuno prevladati, a prava religija biti izbrisana sa Zemlje. Evanđelje je palo u zaborav, dok su se oblici religije umnažali, a narod je bio opterećen strogim i teškim zahtjevima.” — *Velika borba, str. 55.*

a. Što će se dogoditi kako bi se okončala moć maloga roga? Daniel 7:26.

Dn 7:26 Potom će zasjesti sud; i oduzet će mu se vlast, da se razori i uništi do kraja.

“Četrdeset i dva mjeseca (Otkrivenje 13:5) isto su što i ‘vrijeme, vremena i pola vremena’ — tri i pol godine, odnosno 1260 dana — iz Daniela 7; to je razdoblje tijekom kojega je papinska vlast trebala tlačiti Božji narod. To je razdoblje započelo uspostavom papinske vrhovne vlasti godine 538. i završilo 1798. Tada je papa bio odveden u zarobljeništvo od strane francuske vojske, papinska je vlast zadobila svoju smrtonosnu ranu i ispunilo se proročanstvo: ‘Tko u zarobljeništvo vodi, u zarobljeništvo će otići.’” — *Velika borba*, str. 439.

b. Kako je opisano zasjedanje suda? Daniel 7:9, 10, 13.

Dn 7:9 Gledao sam sve dok prijestolja ne bijahu zbačena i Drevnik vjekova ne sjede. Odjeća mu bijaše bijela kao snijeg, a kosa na glavi njegovoj kao čista vuna. Prijestolje mu kao plamenovi ognjeni, a kotači mu kao rasplamsali oganj. Dn 7:10 Ognjena je rijeka tekla i izlazila ispred njega; tisuću tisuća služilo je njemu i mirijada mirijadâ stajala je pred njim. Sud zasjede i knjige se otvoriše. Dn 7:13 Gledah u noćnim viđenjima, i gle — s oblacima nebeskim dolažao je netko nalik Sinu Čovječjemu; i doprije do Drevnika vjekova, i dovedoše ga preda nj.

“Ovdje opisani Kristov dolazak nije Njegov drugi dolazak na Zemlju. On dolazi k Pradavnome u nebu kako bi primio vlast, slavu i kraljevstvo, koje će Mu biti dano na svršetku Njegova djela kao Posrednika.” — *Velika borba*, str. 480.

c. Koji će biti ishod suda? Daniel 7:11, 14, 18, 22, 26, 27.

Dn 7:11 Zbog zvuka velikih riječi što ih je govorio rog tad nastavih gledati. Gledao sam sve dok zvijer ne bijaše ubijena, a tijelo joj raščinjeno i predano užarenom ognju. Dn 7:14 I njemu bi predana vlast i slava i kraljevstvo, da mu služe svi puci, narodi i jezici. Njegova vlast vlast je vječna koja proći neće, i njegovo je kraljevstvo ono koje neće propasti. Dn 7:18 Ali će kraljevstvo primiti sveci Svevišnjega, i oni će kraljevstvo posjedovati zavijek i u vijeke vjekova.« Dn 7:22 dok ne dođe Drevnik vjekova i sud bi predan svecima Svevišnjega, i dok ne dođe vrijeme kad sveci zaposjedoše kraljevstvo. Dn 7:26 Potom će zasjesti sud; i oduzet će mu se vlast, da se razori i uništi do kraja. Dn 7:27 A kraljevstvo i vlast i veličanstvo kraljevstava pod svim nebesima dat će se puku svetaca Svevišnjega. Kraljevstvo njegovo kraljevstvo je vječno, i sve vlasti njemu će služiti i slušati će njega.

“Veliki plan otkupljenja u potpunosti vraća svijet u Božju naklonost. Sve što je grijeh oduzeo bit će obnovljeno. Ne samo čovjek nego i Zemlja bit će otkupljena kako bi postala vječno prebivalište poslušnih. Šest tisuća godina Sotona se borio da zadrži vlast nad Zemljom. Sada se ispunjava Božja izvorna namjera u njezinu stvaranju. ‘Sveci Svevišnjega preuzet će kraljevstvo i posjedovati kraljevstvo zauvijek — do vijeka.’ (Daniel 7:18).” — *Patrijarsi i proroci*, str. 342.

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE

Petak, 24. travnja

1. Opišite četiri zvijeri koje je Daniel vidio kako izlaze iz mora.
2. Imenujte carstva koja su te zvijeri predočavala i objasnite kako su se njihova obilježja ispunila.
3. Po čemu se sila maloga roga razlikovala od ostalih prikazanih sila?
4. Koje su bile „velike” riječi sile maloga roga?
5. Kome će sud dodijeliti vlast nad Zemljom i kada?

Dar prve subote

Subota, 2. svibnja 2026.

Za misije diljem svijeta

Na 24. zasjedanju delegata Generalne konferencije bile su predstavljene mnoge novoosnovane misije. Od srca se radujemo tom napretku u djelu sadašnje istine i s pouzdanjem gledamo unaprijed, očekujući otvaranje sve većeg broja takvih jedinica, jer cijeli svijet treba biti obasjan slavom Božjom.

Postoji više načina kako sudjelovati u ovom zadivljujućem djelu spašavanja duša na novim područjima. „Jer tko god zazove ime Gospodnje, bit će spašen. Kako će, dakle, zazvati onoga u koga nisu povjerovali? A kako će povjerovati u onoga za koga nisu čuli? Kako će pak čuti bez propovjednika? A kako će propovijedati ako ne budu poslani?“ (Rimljanima 10:13–15, prvi dio). I radnici na terenu i oni koji financijski podupiru djelo na razne se načine odriču sebe kako bi spasili izgubljene ovce.

„Kad bi svi u našim redovima znali koliko je u prošlim godinama bilo teško pokrenuti djelo u mjestima koja su kasnije postala važna središta, shvatili bi da je potrebna hrabrost suočiti se s naizgled beznadnom situacijom i, s rukama podignutima prema nebu, izjaviti: ‘Nećemo posustati niti se obeshrabriti.’ Oni koji nisu krčili put na novim i teškim poljima ne shvaćaju poteškoće pionirskog rada. Kad bi razumjeli Božje djelovanje, ne bi se samo radovali onome što je već učinjeno, nego bi vidjeli razlog za radost i u budućnosti djela.

Moja braćo, nema razloga za obeshrabrenje. Dobro sjeme se sije. Bog će bdjeti nad njime, učiniti da nikne i donese obilan rod. Sjetite se da su mnoga nastojanja u spašavanju duša na samom početku bila praćena velikim teškoćama.” — *Svjedočanstva, knjiga 7, str. 242.*

„Svaki dolar koji posjedujemo pripada Gospodinu. Umjesto da sredstva trošimo na nepotrebne stvari, trebali bismo ih ulagati u odgovaranje na pozive misijskog rada.

Kako se otvaraju nova polja, pozivi za sredstva stalno se povećavaju.” — *Historical Sketches, str. 293.*

Stoga će se današnji Dar prve subote prikupiti za Svjetske misije — prijeko potreban fond u ovom trenutku. Neka Gospodin blagoslovi svakoga darovatelja da daruje radosno, u samoodricanju i vjeri — i neka svakoga bogato nagradi.

Vaša braća i sestre iz Odjela za izdavaštvo

Kraljevstva kroz vrijeme

STIH ZA UPAMTITI: „A viđenje o večerima i jutrima o kojem se govorilo — ono je istinito. Ali ti zapečati viđenje, jer će se ispuniti poslije mnogo dana.«” (Daniel 8:26).

Predlažemo da pročitate: *Velika borba*, str. 423–432.

“Svaka narod...imao je svoje razdoblje kušnje; svaki je pao, njegova je slava izbljedadla, a njegova je moć nestala.” — *Proroci i kraljevi*, str. 535.

1. OVAN POSTAJE VELIK

Nedjelja, 26. travnja

a. Pred sam kraj babilonske dominacije, što je Daniel vidio? Daniel 8:1, 2.

Dn 8:1 Treće godine kraljevanja kralja Belšacara ukaza mi se viđenje — meni, Danielu — poslije onoga koje mi se ukazalo prije. Dn 8:2 I gledah viđenje; i dogodi se, dok sam gledao, da se ja nađoh u Šušanu, tvrđavi što je u pokrajini Elamu. I u viđenju vidjeh sebe kako bijah na rijeci Ulaju.

b. Opišite ponašanje prve zvijeri koja se pojavila na pozornici i postala velika. Daniel 8:3, 4.

Dn 8:3 Tad podigoh oči svoje, i pogledah: i gle — ispred rijeke stajase jedan ovan koji imaše dva roga. I oba ta roga bijahu visoka, ali jedan bijaše viši od drugoga, a onaj viši bijaše narastao poslije. Dn 8:4 Vidjeh ovna kako bode na zapad i sjever i jug; i nijedna životinja ne uzmože održati se pred njim, i ne bijaše nikoga da izbavi iz ruke njegove, nego je činio kako mu je bila volja i postao velik.

c. Kako je anđeo protumačio ovna kojega je Daniel vidio? Daniel 8:19, 20.

Dn 8:19 I reče: »Ja ću ti, evo, obznaniti što će se zbiti na kraju gnjeva; jer u određeno vrijeme bit će svršetak. Dn 8:20 Ovan što si ga vidio, s dva roga — to su kraljevi Medije i Perzije.

“U viđenju proroka vidi se kako Bog obara jednoga moćnog vladara, a drugoga podiže. Otkriva se kao Vladar svemira, koji je naumio uspostaviti svoje vječno kraljevstvo — Pradavni, živi Bog, Izvor svake mudrosti, Vladar sadašnjosti i Objavitelj budućnosti.” — *Biblijski komentari*, knj. 4, str. 1166.

“Iz uspona i pada nacija, kako je to jasno prikazano u knjigama proroka Daniela i Otkrivenja, trebamo naučiti koliko je isprazna puka vanjska i svjetovna slava. Babilon, sa svom svojom moći i veličanstvom — kakvo svijet od tada više nikada nije vidio, moći i sjajem koji su ljudima toga doba izgledali tako postojani i trajni — kako je potpuno nestao! Poput ‘cvijeta iz trave’ propao je. Tako je propalo i Medo-perzijsko kraljevstvo, kao i kraljevstva Grčke i Rima. I tako nestaje sve što nema Boga za svoj temelj.” — *Proroci i kraljevi*, str. 548.

a. Koja se nova sila uzdigla protiv Medo-Perzije? Daniel 8:5, 21.

Dn 8:5 I dok sam ja promatrao, gle: dođe jarac sa zapada, preko lica sve zemlje, ali ne dodirnuvši zemlju. A taj jarac imaše zamjetan rog među očima svojim. Dn 8:21 A rutavi jarac — to je kralj Grčke; a veliki rog što je među njegovim očima — to je prvi kralj.

b. Opišite osvajačku moć kralja toga novog carstva. Daniel 8:6, 7.

Dn 8:6 I dođe on do ovna koji imaše dva roga, kojega vidjeh kako stoji ispred rijeke, i potrča na njega u žestini snage svoje. Dn 8:7 I vidjeh ga kako se približi ovnu; i razbjesni se na nj te udari ovna i slomi mu oba roga; a ovan nije imao snage da se održi pred njim. Tada ga jarac baci na zemlju i izgazi ga; i ne bijaše nikoga da izbavi ovna iz ruke njegove.

“Vlast koju svaki vladar na Zemlji vrši dana je s Neba; a o načinu na koji tu darovanu vlast koristi ovisi njegov uspjeh. Svakome vrijede riječi božanskoga Stražara: ‘Ja sam te opasao, premda me nisi poznao’ (Izaija 45:5). A svima su pouka za život i riječi koje su nekoć bile upućene Nabukodonozoru: ‘Okani se svojih grijeha čineći pravdu i svojih opačina iskazujući milosrđe siromasima — ne bi li se produžio tvoj mir’ (Daniel 4:27). Razumjeti to — razumjeti da ‘pravednost uzvisuje narod’, da se ‘prijestolje učvršćuje pravednošću’ i ‘održava milosrđem’ (Izreke 14:34; 16:12; 20:28); prepoznati djelovanje tih načela u očitovanju Njegove sile, Onoga koji „uklanja kraljeve i postavlja kraljeve” (Daniel 2:21) — znači razumjeti filozofiju povijesti.

Jedino je u Božjoj riječi to jasno izloženo. Ondje se pokazuje da se snaga naroda, kao i snaga pojedinaca, ne nalazi u prilikama ili sredstvima koja se čine nepobjedivima; ne nalazi se ni u njihovoj veličini kojom se hvale. Ona se mjeri vjernošću kojom ispunjavaju Božju volju.” — *Odgoj, str. 174, 175.*

c. Što se dogodilo s Grčkim Carstvom kada je, na vrhuncu vladavine Aleksandra Velikoga, postalo vrlo veliko? Daniel 8:8, 22.

Dn 8:8 Tako jarac postade vrlo velik. No čim se osili, slomi se veliki rog, a na njegovu mjestu izrastoše četiri zamjetna roga prema četiri vjetra nebeska. Dn 8:22 Onaj pak slomljeni rog i ona četiri roga što su narasla na njegovu mjestu — to su četiri kraljevstva koja će nastati iz toga naroda, ali ne njegovom snagom.

“‘Tko je spor na gnjev’, kaže mudrac, ‘bolji je od junaka; i tko vlada svojim duhom, od onoga koji osvoji grad.’ Muškarac ili žena koji, kada su kušani da se prepuste strastima, sačuvaju ravnotežu uma, stoje veći u očima Boga i nebeskih anđela nego najpoznatiji vojskovođa koji je ikada vodio vojsku u boj do pobjede. Jedan slavni car rekao je na samrtnoj postelji: ‘Među svim mojim osvajanjima samo mi jedno sada donosi nekakvu utjehu — pobjeda koju sam izvojevao nad vlastitom burnom naravi.’ Aleksandru i Cezaru bilo je lakše pokoriti svijet nego pokoriti same sebe. Nakon što su osvojili narod za narodom, obojica su pali — jedan kao ‘žrtva neumjerenosti’, a drugi ‘žrtva bezumne ambicije’.” — *Odgovorno roditeljstvo, str. 95, 96.*

a. Koja je nova sila opisana kao ona koja preuzima vlast nad podijeljenim Grčkim Carstvom? Daniel 8:9, 23.

Dn 8:9 Iz jednoga od njih izbi pak jedan malen rog koji silno poraste prema jugu i prema istoku i prema Prekrasnoj zemlji. Dn 8:23 A na svršetku njihova kraljevanja, kad prijestupnici navrše mjeru, ustat će kralj surova lica i vješt u spletkama.

b. Opišite djelovanje Rima — i poganskog i papinskog — koje je Daniel vidio u viđenju. Daniel 8:10–12, 24.

Dn 8:10 I poraste sve do vojske nebeske; i obori na zemlju neke od vojske i od zvijezda, i izgazi ih. Dn 8:11 Uzdignu se čak do Zapovjednika vojske te se od njega oduze svagdašnja žrtva, i bi bačeno mjesto svetišta njegova. Dn 8:12 I zbog prijestupa, vojska bijaše predana rogu, zajedno sa svagdašnjom žrtvom; i on zbací istinu na zemlju. I sve to učini, i uspije. Dn 8:24 I njegova će snaga biti velika — ali ne njegovom snagom; i čudesno će zatirati i uspijevati i činiti, i zatrt će moćnike i sveti puk.

"Papinstvo je postalo svjetski tiranin. Kraljevi i carevi klanjali su se odlukama rimskog pontifeksa. Činilo se da su sudbine ljudi, i za ovaj život i za vječnost, pod njegovom vlašću... No 'podne papinstva bilo je ponoć svijeta'.... Stoljećima Europa gotovo da nije napredovala u znanju, umjetnosti ni civilizaciji. Moralna i intelektualna paraliza obuzela je kršćanstvo."—*Velika borba*, str. 60.

"Kako je proročanstvo unaprijed navijestilo, papinska je vlast bacila istinu na tlo. Božji je zakon bio pogažen u prah, dok su se uzdizale ljudske predaje i običaji. Crkve koje su bile pod vlašću papinstva rano su bile prisiljene štovati nedjelju kao sveti dan. Usred prevladavajuće zablude i praznovjerja, mnogi — čak i među istinskim Božjim narodom — bili su toliko zbunjeni da su, iako su držali subotu, ujedno izbjegavali raditi i nedjeljom. No to nije zadovoljilo papinske vođe. Oni su zahtijevali ne samo da se nedjelja posvećuje, nego i da se subota obeščasti; te su najžešćim riječima osuđivali one koji su se usudili iskazivati joj poštovanje. Samo bijegom od rimske vlasti bilo je moguće mirno vršiti Božji zakon."— *Velika borba*, str. 65.

c. Unatoč njenim lukavim metodama, kako će toj sili doći kraj? Daniel 8:25.

Dn 8:25 I zbog njegove će lukavosti prijevarena i uspijevati u njegovoj ruci. I uzvisit će se u srcu svojem, i mirom će uništiti mnoge. Ustat će i na Kneza nad knezovima, ali će — ne rukom — biti skršen.

"Usred tmine koja se nadvila nad Zemljom tijekom dugog razdoblja papinske prevlasti, svjetlo istine nije moglo biti potpuno ugašeno. U svakom su naraštaju postojali Božji svjedoci — ljudi koji su čuvali vjeru u Krista kao jedinoga Posrednika između Boga i čovjeka, koji su Bibliju smatrali jedinim pravilom života i koji su svetkovali pravu subotu. Koliko svijet duguje tim ljudima, iduće generacije nikada neće u potpunosti spoznati. Proglašavani su hereticima, dovodili su se u pitanje njihovi motivi, ocrnjivao njihov karakter, a njihovi su spisi bili potiskivani, iskrivljivani ili sakaćeni. Ipak su ostali postojani te su iz naraštaja u naraštaj sačuvali svoju vjeru u njezinoj čistoći, kao sveto nasljeđe budućim generacijama."— *Velika borba*, str. 61.

a. Koji je razgovor Daniel čuo u vezi s razdobljem vremena koji obuhvaća događaje iz viđenja i što će se dogoditi na kraju tog vremenskog razdoblja? Daniel 8:13, 14.

Dn 8:13 Tada čuh jednoga sveca gdje govori, a drugi svetac reče tomu koji govoraše: »Dokle će trajati ovo viđenje o svagdašnjoj žrtvi i o prijestupu što pustoši, dopuštajući da se gazi i svetište i vojska?« Dn 8:14 I reče mi: »Do dvije tisuće i tri stotine večeri i jutara; tada će svetište biti očišćeno.«

b. Koji je nesimbolični događaj bio unaprijed prikazan čišćenjem Svetišta u obrednom zakonu i prореčen u Danielovu viđenju? Levitski zakonik 23:27–32; 16:33, 34.

Lev 23:27 »Usto, u deseti dan toga sedmoga mjeseca bit će Dan pomirenja. To nek vam bude sveti zbor; a vi ćete moriti duše svoje i prinosti Gospodu žrtvu ognjenu. Lev 23:28 Upravo toga dana nikakva posla nemojte raditi. To je naime Dan pomirenja, kada će se za vas izvršiti pomirenje pred Gospodom, Bogom vašim. Lev 23:29 Jer tko god ne bi morio dušu upravo toga dana bio bi istrijebljen iz puka svojega. Lev 23:30 A svaka osoba koja bi radila bilo kakav posao upravo toga dana, takvu bih osobu istrijebio isred puka njezina. Lev 23:31 Nikakva posla nemojte raditi. To je odredba vječna u sve vaše naraštaje po svim nastanima vašim. Lev 23:32 To će vam biti subotnji počinak kad ćete moriti duše svoje. Navečer devetoga dana u mjesecu, od večeri do večeri, praznujete svoju subotu.« Lev 16:33 pa neka izvrši pomirenje za posvećeno svetište, i za Šator sastanka i za žrtvenik neka izvrši pomirenje. Neka i za svećenike i za sav puk zajednice izvrši pomirenje. Lev 16:34 I to nek vam bude odredba zanavijek: da se jednom godišnje izvrši pomirenje nad sinovima Izraelovim za sve grijehe njihove.« I Mojsije učini kako mu je Gospod zapovjedio.

”U sustavu simbola, koji je bio sjena Kristove žrtve i svećeništva, čišćenje Svetišta bilo je posljednja služba koju je veliki svećenik obavljao u godišnjem krugu službe. To je bilo završno djelo pomirenja — uklanjanje, odnosno uklanjanje grijeha iz Izraela. Ono je unaprijed prikazivalo završno djelo u službi našega Velikog Svećenika na nebu: uklanjanje ili brisanje grijeha Njegova naroda, koji su zabilježeni u nebeskim zapisima.” — *Velika borba*, str. 352.

”Kao što su u starom Izraelu grijesi naroda vjerom bili polagani na žrtvu za grijeh te su njezinom krvlju, slikovito, bili prenošeni u zemaljsko Svetište, tako se u Novom savezu grijesi pokajnika vjerom polažu na Krista i stvarno se prenose u nebesko Svetište. I kao što je simbolično čišćenje zemaljskog Svetišta bilo izvršeno uklanjanjem grijeha kojima je ono bilo onečišćeno, tako se i stvarno čišćenje nebeskog Svetišta treba izvršiti uklanjanjem, odnosno brisanjem grijeha koji su ondje zabilježeni. No prije nego što se to može ostvariti, potrebno je ispitivanje knjiga zapisa kako bi se utvrdilo tko je, po pokajanju za grijehe i vjeri u Krista, dostojan blagodati Njegova pomirenja. Čišćenje Svetišta stoga uključuje istraživačko djelo — djelo suda. To se djelo mora obaviti prije Kristova dolaska da otkupi svoj narod; jer kada On dođe, Njegova je plaća s Njim, da svakome uzvрати prema njegovim djelima (Otkrivenje 22:12).” — *Velika borba*, str. 421, 422.

c. Što je anđeo rekao u vezi s proročanstvom o 2300 dana? Daniel 8:26 (usporedi sa stihom 8:14)

a. S kojom je zadaćom anđeo Gabriel bio poslan k Danielu? Daniel 8:15–18.

Dn 8:15 I dogodi se, kad ja, Daniel, vidjeh ovo viđenje, da zatražih da ga razumijem. I gle, preda me stade netko izgledom nalik čovjeku. Dn 8:16 Tad začuh glas čovječji između obala Ulaja koji povika i reče: »Gabriele, daj ovomu da razumije viđenje.« Dn 8:17 I dođe on blizu mjesta gdje sam stajao; i kad je došao, ja se uplaših i padoh na lice svoje. A on mi reče: »Razumij, sine čovječji, jer ovo je viđenje za posljednje vrijeme.« Dn 8:18 I dok on govorашe sa mnom, ja padoh u dubok san licem svojim prema zemlji. A on me se dotače i uspravi me na mom mjestu.

“Gabrijel, anđeo koji po položaju stoji odmah do Sina Božjega, došao je s božanskom porukom Danielu. Upravo je Gabrijel — ‘Njegov anđeo’ — kojega je Krist poslao da ljubljenom Ivanu otkrije buduće događaje. A blagoslov je obećan onima koji čitaju i slušaju riječi ovoga proročanstva te čuvaju ono što je u njemu zapisano (Otkrivenje 1:3).” — *Želja vjekova*, str. 234.

b. Unatoč tome što je za mnoge druge pojediniosti dano temeljito objašnjenje, kakva je bila Danielova reakcija nakon što je čuo proročanstvu o periodu od 2300 dana? Daniel 8:27.

Dn 8:27 Tada ja, Daniel, obnemoćah i bijah bolestan danima. Potom ustadoh te nastavih obavljati kraljevske poslove. I bijah zapanjen zbog viđenja, premda ga nisam razumio.

“Kroz novo viđenje Danielu je dano dodatno svjetlo o budućim događajima. Na kraju tog viđenja čuo je kako ‘jedan svetac govori, a drugi svetac upita onoga koji govoraše: Dokle će trajati viđenje?’ (Daniel 8:13). Odgovor koji je uslijedio — ‘Do dvije tisuće i tri stotine večeri i jutara; tada će se Svetište očistiti’ (stih 14) — ispunio ga je zbunjenošću. Daniel je usrdno nastojao shvatiti značenje viđenja. Nije mogao razumjeti odnos između sedamdeset godina sužanjstva, proročenih po Jeremiji, i dvije tisuće i tristo godina koje je u viđenju čuo od nebeskog glasnika kao razdoblje do čišćenja Božjeg Svetišta.

Anđeo Gabrijel dao mu je djelomično tumačenje, ali kada je prorok čuo riječi: ‘Viđenje... odnosi se na daleke dane’, pao je u nesvijest. ‘Ja, Daniel, iznemogoh i bolovah nekoliko dana’, bilježi on svoje iskustvo, ‘zatim ustadoh i obavljah kraljeve poslove; bio sam zaprepasten viđenjem, ali ga nitko nije razumio’ (26,27 stihovi).” — *Proroci i kraljevi*, str. 554.

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE

Petak, 1. svibnja

1. Koji motivi prečesto pokreću osvajanja zemaljskih sila?
2. Koja je neispravljena karakterna mana dovela do slamanja znamenitog roga jarca?
3. Po čemu su poganska i papinska faza Rima bile slične jedna drugoj?
4. Što se trebalo dogoditi na završetku 2.300 dana?
5. Koji je dio viđenja Danielu još uvijek bio zagonetka kada je pao u nesvijest?

Objašnjenje viđenja

STIH ZA UPAMTITI: „Zato znaj i razumij: od časa kad je izašla riječ da se vrate i sagrađe Jeruzalem do Mesije Kneza bit će sedam tjedana i šezdeset i dva tjedna; i bit će opet sagrađena ulica i zid, i to u tjeskobna vremena.” (Daniel 9:25).

Predlažemo da pročitate: *Velika borba*, str. 409–422.

„Anđeo je bio poslan Danielu s izričitim svrhom da mu objasni ono što nije uspio razumjeti u viđenju iz osmog poglavlja, naime izjavu koja se odnosi na vrijeme.” — *Velika borba*, str. 326.

1. ČITANJE RADI RAZUMIJEVANJA

Nedjelja, 3. svibnja

a. Što je Daniel proučavao u vrijeme osvajanja Babilona od strane Medijaca i Perzijanaca? Daniel 9:1, 2.

Dn 9:1 Prve godine Darija, sina Ahasverova, iz roda Medijaca, koji bijaše zakraljen nad kaldejskim kraljevstvom, Dn 9:2 prve godine njegova kraljevanja ja, Daniel, razabrah u knjigama broj godina koji kroz riječ Gospodnju bijaše otkriven proroku Jeremiji kad se ima dovršiti opustošenje Jeruzalema — sedamdeset godina.

“Dok su oni koji su usred Babilona ostali vjerni Bogu tražili Gospodina i proučavali proročanstva koja su naviještala njihovo izbavljenje, Bog je istodobno pripremao srca kraljeva da pokažu naklonost Njegovu narodu koji se pokajao.” — *Biblijski komentari*, knj. 4, str. 1172.

b. Objasnite značenje proročanstva koje je Daniel čitao. Jeremija 25:8–14.

Jr 25:8 Stoga ovako veli Gospod Nad Vojskama: »Budući da niste poslušali mojih riječi, Jr 25:9 ja ću, evo, poslati i odvesti sve rodove sa sjevera«, riječ je Gospodnja, »i slugu svojega Nabukodonosora, kralja babilonskoga, i dovest ću ih na ovu zemlju i na žitelje njezine i na sve ove narode uokolo; i zatrt ću ih i učinit ću ih strahotom i zviždukom i vječnom pustoši. Jr 25:10 I ugušit ću među njima glas radosti i glas veselja, glas ženika i glas nevjeste, zvuk žrvnjeva i svjetlost svjetiljke. Jr 25:11 I sva će ova zemlja postati pustoš i strahota, a ovi narodi služit će kralju babilonskom sedamdeset godina. Jr 25:12 I dogodit će se, kad se navrší sedamdeset godina, da ću kazniti kralja babilonskoga i narod onaj i zemlju kaldejsku za bezakonje njihovo«, riječ je Gospodnja, »i pretvorit ću je u pustoš vječnu. Jr 25:13 I svalit ću na tu zemlju sve svoje riječi što sam ih protiv nje izgovorio, sve što je zapisano u ovoj knjizi, što je prorokovao Jeremija protiv svih naroda. Jr 25:14 Jer oni će i sami služiti mnogim narodima i velikim kraljevima; i ja ću im platiti po njihovim činima i po djelima ruku njihovih.«

c. Na što je proročanstvo Jeremije poticalo Božji narod? Jeremija 29:10–14.

“Spisi proroka Jeremije bili su dostupni prognanicima, i u njima je jasno bilo naznačeno koliko vremena treba proći prije povratka Izraela iz babilonskog sužanjsstva... Kao odgovor na usrdne molitve, milost je trebala biti iskazana ostatku Jude.” — *Proroci i kraljevi*, str. 552.

a. Kako je Daniel reagirao na ono što je pročitao? Daniel 9:3.

Dn 9:3 I upravih lice svoje prema Gospodinu Bogu išćući molitvom i preklinjanjima, u postu i kostrijeti i pepelu.

“S vjerom utemeljenom na sigurnoj proročkoj riječi, Daniel je usrdno molio Gospodina za brzo ispunjenje tih obećanja. Zalagao se za to da Božja čast bude očuvana. U svojoj molitvi potpuno se poistovjetio s onima koji su zakazali u ispunjenju Božje namjere, priznajući njihove grijehе kao vlastite.” — *Proroci i kraljevi, str. 554, 555.*

b. Koja biste zapažanja iznijeli nakon čitanja Danielove molitve o tome kako se ponizio i zauzimao pred Bogom? Daniel 9:4-19.

Dn 9:4 I molio sam se Gospodu, Bogu svojemu, i priznavao i govorio: »Ah, Gospodine, veliki i strašni Bože, koji držiš Savez i milosrđe s onima koji njega ljube i drže njegove zapovijedi! Dn 9:5 Mi sagriješismo i bezakonje počinismo i zlo učinismo i pobunismo se i odstupismo od tvojih zapovijedi i od sudova tvojih. Dn 9:6 I nismo slušali sluge tvoje, proroke, koji su u tvoje ime govorili našim kraljevima, našim knezovima i našim očevima, i svemu puku zemaljskom. Dn 9:7 U tebe je, Gospodine, pravednost, a u nas stid na licu, kao u ovaj dan — u ljudi iz Jude i u stanovnikā Jeruzalema i u svega Izraela, onih blizu i onih daleko, po svim zemljama kamo si ih razagnao zbog njihove nevjernosti kojom ti se iznevjeriše. Dn 9:8 Gospode, stid na licu nama, našim kraljevima, našim knezovima i našim očevima, jer sagriješismo protiv tebe. Dn 9:9 U Gospodina je, Boga našega, smilovanje i praštanje, premda se pobunismo protiv njega...

“Premda je Daniel dugo bio u Božjoj službi i iako je s neba o njemu bilo rečeno da je ‘miljenik’, ipak je sada pred Boga stao kao grešnik, snažno ističući veliku potrebu naroda koji je volio.” — *Proroci i kraljevi, str. 555.*

c. Za što je Daniel bio osobito zabrinut? Daniel 9:16, 17.

Dn 9:16 Gospodine, po svoj tvojoj pravednosti neka se sad odvрати tvoj gnjev i srdžba tvoja od tvojega grada Jeruzalema, svete gore tvoje; jer zbog naših grijehа i zbog bezakonja očeva naših Jeruzalem i puk tvoj ruglo su svima oko nas. Dn 9:17 Zato sad, Bože naš, poslušaj molitvu sluge svojega i preklinjanja njegova; i licem svojim obasjaj svoje opustošeno svetište — Gospodina radi.

“Gotovo sedamdeset godina Izrael je bio u sužanjstvu. Zemlja koju je Bog izabrao za svoju baštinu bila je predana u ruke pogana. Ljubljeni grad, primatelj nebeske svjetlosti i nekoć radost cijele zemlje, sada je bio prezren i ponižen. Hram u kojem se nalazio Kovčeg Božjeg saveza i kerubini slave koji su zasjenjivali Pomirilište bio je razoren. I samo njegovo mjesto bilo je obeščašćeno nečistim nogama. Vjerni ljudi, koji su poznavali nekadašnju slavu, bili su ispunjeni dubokom boli zbog pustoši svetoga doma koji je Izrael izdvajao kao Božji izabrani narod. Bili su svjedoci Božjih opomena zbog grijehа naroda i svjedoci ispunjenja tih riječi. Ali bili su i svjedoci obećanja Božje naklonosti, ako se Izrael vrati Bogu i bude hodio oprezno pred Njim. Stariji, sijedi hodočasnici dolazili su u Jeruzalem moliti se među ruševinama. Ljubili su njegovo kamenje i suzama ga natapali, moleći Gospodina da se smiluje Sionu i da ga prekrije slavom svoje pravednosti. Daniel je znao da se određeno vrijeme izraelskog sužanjstva bliži svome kraju, ali nije smatrao da, zato što je Bog obećao izbavljenje, narod nema nikakvu ulogu. Postom i skrušenošću tražio je Gospodina, ispovijedajući vlastite grijehе i grijehе svoga naroda.” — *Biblijski komentari, knj. 4, str. 1172.*

a. Kako je Danielova molitva bila prekinuta? Daniel 9:20, 21.

Dn 9:20 Dok sam ja još govorio i molio se i priznavao svoje grijehе i grijehе puka svojega Izraela, i podastirao svoju molbu pred Gospoda, Boga svojega, za svetu goru Boga svojega, Dn 9:21 dok sam dakle ja još govorio u molitvi, onaj čovjek Gabriel, kojega vidjeh početka u viđenju, doletje brzo i dotače me se u vrijeme večernje prinosnice.

“Nebo se prignulo da poslušа usrdnu molitvu proroka. Još prije nego što je dovršio svoju molbu za oprost i obnovu, moćni Gabriel ponovno mu se pojavio.” — *Proroci i kraljevi*, str. 556.

“Gabrijel — anđeo koji po položaju stoji odmah ispod Sina Božjega — došao je Danielu s božanskom porukom... Bog nam je te istine dao, i Njegov će blagoslov pratiti ponizno, pobožno proučavanje proročkih spisa uz molitvu.” — *Želja vjekova*, str. 234.

b. Koja je bila svrha Gabrielova posjeta i kako je on povezan s viđenjem iz 8. poglavlja? Daniel 9:22, 23.

Dn 9:22 I uputi me, i progovori sa mnom, i reče: »Daniele, izadoh sad da ti dadnem pronicljivost i razumijevanje. Dn 9:23 Od početka tvojih preklinjanja izašla je riječ, i ja dođoh da ti je objavim — jer ti si miljenik. Zato pazi na riječ i razumij viđenje.

“[Gabrijel] je Danielu skrenuo pozornost na viđenje koje je imao prije pada Babilona i smrti Baltazara.” — *Proroci i kraljevi*, str. 556.

“Bog je svome glasniku zapovjedio: ‘Ovoga čovjeka pouči da razumije viđenje.’ Ta se zadaća morala ispuniti. Poslušан toj zapovijedi, anđeo se nakon nekog vremena ponovno vratio Danielu i rekao: ‘Sada sam došao da ti dam razboritost i razumijevanje... stoga shvati poruku i razmotri viđenje’ (Daniel 8:16–27; 9:22–23, 25–27). U viđenju iz osmog poglavlja jedna je važna točka ostala neobjašnjena — ona koja se odnosila na vrijeme, odnosno na razdoblje od 2300 dana. Zato se anđeo, nastavljajući svoje tumačenje, ponajviše zadržava upravo na vremenskom pitanju.” — *Velika borba*, str. 325.

c. Koje je vremensko razdoblje bilo određeno za židovski narod i što se trebalo ostvariti tijekom tog razdoblja? Daniel 9:24.

Dn 9:24 Sedamdeset je tjedana određeno tvojemu puku i tvom svetom gradu da se dokonča prijestup i da se prestane s grijesima, te da se izvrši pomirenje za bezakonje i uvede vječna pravednost, i da se zapečati viđenje i proročanstvo i da se pomaže Sveti nad svetima.

“Središnja poruka Kristova propovijedanja bila je: ‘Ispunilo se vrijeme i približilo se kraljevstvo Božje; obratite se i vjerujte evanđelju.’ Tako je evanđeoska poruka, kakvu je sam Spasitelj naviještao, bila utemeljena na proročanstvima. ‘Vrijeme’ za koje je rekao da se ispunilo bilo je razdoblje koje je anđeo Gabrijel objavio Danielu... U proročanstvima jedan dan predstavlja jednu godinu (vidi Brojevi 14:34; Ezekiel 4:6). Sedamdeset tjedana, odnosno četiri stotine i devedeset dana, označava četiri stotine i devedeset godina.” — *Želja vjekova*, str. 233.

a. Koji je značajan kraljevski proglas trebao označiti početak sedamdeset tjedana? Daniel 9:25.

Dn 9:25 Zato znaj i razumij: od časa kad je izašla riječ da se vrate i sagrađe Jeruzalem do Mesije Kneza bit će sedam tjedana i šezdeset i dva tjedna; i bit će opet sagrađena ulica i zid, i to u tjeskobna vremena.

“Zapovijed da se obnovi i ponovo sagradi Jeruzalem, ispunjena dekretom Artakserksa Longimana (vidi Ezra 6:14; 7:1,9 – bilješka u margini), stupila je na snagu u jesen 457. godine pr. Kr. Od tog vremena proteže se razdoblje od četiri stotine osamdeset i tri godine, sve do jeseni 27. godine po. Kr.” — *Želja vjekova*, str. 233.

b. Opišite odredbe donesene u dekretu koji je ispunio ovo proročanstvo. Ezra 7:11–13, 21–27.

Ezr 7:11 A ovo je prijepis pisma što ga je kralj Artakserkso dao svećeniku Ezri, knjižniku vještu u riječima zapovijedi Go-spodnjih i propisa njegovih Izraelu: Ezr 7:12 »Artakserkso, kralj kraljeva, svećeniku Ezri, pisaru Zakona Boga nebeskoga, posvemašnji mir! A sad, Ezr 7:13 od mene ovo: Izdajem odredbu da tko god u mojemu kraljevstvu od puka Izraelova i njegovih svećenikâ i levitâ želi ići u Jeruzalem, može ići s tobom. Ezr 7:21 Od mene i ovo: Ja, kralj Artakserkso, izdajem zapovijed svim rizničarima koji su s onu stranu Rijeke da sve što od vas zaišće svećenik Ezra, pisar Zakona Boga nebeskoga, neka se brižno izvrši; Ezr 7:22 do stotinu talenata srebra i do stotinu mjerova pšenice i do stotinu bata vina i do stotinu bata ulja, a soli bez propisanih ograničenja. Ezr 7:23 Sve što zapovijedi Bog nebeski, neka se revno izvrši za Dom Boga nebeskoga. Zašto da dođe gnjev na kraljevo kraljevstvo i na sinove njegove? ...

“Gospodin je... potaknuo srce kralja, tako da je Ezra našao milost u njegovim očima. Kralj mu je stavio na raspolaganje obilna sredstva za obnovu Hrama i omogućio Židovima povratak.” — *Biblijski komentari*, knj. 3, str. 1134.

c. Što je proročanstvo također unaprijed navijestilo o službi Mesije? Daniel 9:26 (prvi dio), 27 (prvi dio).

Dn 9:26 A poslije šezdeset i dva tjedna Mesija će biti satrt, ali ne za sebe. I puk kneza koji će doći razoriti će grad i svetište. Tada će s potopom doći njegov kraj, a sve do kraja bit će rat i određena pustošenja. Dn 9:27 I utvrdit će savez s mnogima za jedan tjedan; a usred tjedna obustavit će žrtvu i prinos. I na krilu gnusoba doći će onaj koji pustoši, i to do uništenja, i što je određeno, izliti će se na pustošnika.«

“Prema proročanstvu, to je razdoblje trebalo trajati do Mesije, Pomazanika. Godine 27. po. Kr., prilikom svojega krštenja, Isus je primio pomazanje Duhom Svetim i ubrzo nakon toga započeo svoju službu. Tada je objavljena poruka: ‘Ispunilo se vrijeme.’

Anđeo dalje kaže: ‘On će potvrditi Savez s mnogima za jedan tjedan [sedam godina].’ Tijekom sedam godina nakon što je Spasitelj započeo svoju službu, evanđelje se posebno propovijedalo Židovima: tri i pol godine sam Krist, a potom apostoli. ‘Usred tjedna dokinut će žrtvu i prinos’ (Daniel 9:27). U proljeće 31. godine po. Kr. Krist, stvarna Žrtva, bio je prinesen na Golgoti. Tada se hramski zastor razderao na dvoje, pokazujući da je svetost i značenje žrtvenog sustava prestalo. Došlo je vrijeme da zemaljske žrtve i prinosi prestanu.

Taj jedan tjedan — sedam godina — završio je 34. godine po. Kr. Tada su Židovi, kamenovanjem Stjepana, konačno zapečatili svoje odbacivanje evanđelja. Učenici, raspršeni progonstvom, ‘išli su posvuda navješćujući Riječ’ (Djela 8:4).” — *Želja vjekova*, str. 233.

a. Koja se tragedija trebala dogoditi nakon što bi isteklo 490 godina? Daniel 9:26 (zadnji dio) 27 (zadnji dio); Luka 21:20.

Dn 9:26 A poslije šezdeset i dva tjedna Mesija će biti satrt, ali ne za sebe. I puk kneza koji će doći razoriti će grad i svetište. Tada će s potopom doći njegov kraj, a sve do kraja bit će rat i određena pustošenja. Dn 9:27 I utvrdit će savez s mnogima za jedan tjedan; a usred tjedna obustavit će žrtvu i prinos. I na krilu gnusoba doći će onaj koji pustoši, i to do uništenja, i što je određeno, izliti će se na pustošnika.«

Lk 21:20 »A kad vidite da vojske opkoljavaju Jeruzalem, tada znajte da se približilo opustošenje njegovo.

“Božja duga strpljivost prema Jeruzalemu samo je još više učvrstila Židove u njihovoj tvrdokornoj nepokajanosti... U svojoj slijepoj i bogohulnoj umišljenosti njihovi su vođe javno izjavili da se ne boje da će Jeruzalem biti razoren, jer je to Božji grad. Kako bi još čvršće učvrstili svoju vlast, podmićivali su lažne proroke da proglašavaju — čak i dok su rimske legije opsjedale Hram — kako narod treba čekati Božje izbavljenje. Do samoga kraja mnoštvo se držalo uvjerenja da će Svevišnji intervenirati i poraziti njihove neprijatelje. Ali Izrael je odbacio božansku zaštitu i sada nije imao nikakvu obranu. Nesretni Jeruzalem! Razdiran unutarnjim razdorima, s krvlju vlastite djece, koja su jedni druge ubijali, crvenila je njegove ulice, dok su strane vojske rušile njegove utvrde i ubijale njegove ratnike.” — *Velika borba*, str. 28, 29.

b. Kad smo razumjeli ovaj prvi dio proročanstva, što sad možemo utvrditi? Daniel 8:14; 9:24.

Dn 8:14 I reče mi: »Do dvije tisuće i tri stotine večeri i jutara; tada će svetište biti očišćeno.« Dn 9:24 Sedamdeset je tjedana određeno tvojemu puku i tvom svetom gradu da se dokonča prijestup i da se prestane s grijesima, te da se izvrši pomirenje za bezakonje i uvede vječna pravednost, i da se zapečati viđenje i proročanstvo i da se pomaže Sveti nad svetima.

“Do ovoga trenutka svaka pojedinost proročanstva bila je zapanjujuće točno ispunjena, a početak sedamdeset tjedana nepobitno je utvrđen u 457. godini pr. Kr., kao i njihov završetak u 34. godini po. Kr. Na temelju tih podataka nije teško odrediti kraj razdoblja od 2300 dana. Budući da je sedamdeset tjedana — 490 dana — bilo ‘odrezano’ od 2300 dana, preostajalo je još 1810 dana. Nakon isteka 490 dana, tih se 1810 dana još trebalo ispuniti. Počevši od 34. godine po. Kr., 1810 godina vodi do 1844. godine. Prema tome, 2300 dana iz Daniela 8:14 završava 1844. godine. Na kraju tog velikog proročkog razdoblja, prema svjedočanstvu Božjeg anđela, ‘Svetište će se očistiti’. Tako je vrijeme čišćenja Svetiša... bilo jasno i nedvosmisleno određeno.” — *Velika borba*, str. 328.

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE

Petak, 8. svibnja

1. Iako je i sam bio prorok, što je Daniel silno želio razumjeti?
2. Zašto je Daniel uključio sebe u molitve pokajanja za prijašnje grijeh Izraela?
3. Kako možemo sa sigurnošću znati da Daniel 9 razrješava zagonetku Daniela 8?
4. Objasnite događaj koji je označio početak proročanstva od 490 godina.
5. Opišite razorenje Jeruzalema, kako su ga prorekli Daniel i Isus.

Ponovno otvaranje zapečaćene knjige

STIH ZA UPAMTITI: „I odoh k anđelu govoreći mu: »Daj mi knjižicu!« A on mi reče: »Uzmi je i progutaj! I zagorčit će ti utrobu, ali u ustima će ti biti slatka kao med.“ (Otkrivenje 10:9).

Predlažemo da pročitate: *Velika borba*, str. 391–408.

“Moćni anđeo’ koji je poučavao Ivana nije bio nitko drugi nego sam Isus Krist.” — *Biblijski komentari*, knj. 7, str. 971.

1. MUDRI ĆE SJATI

Nedjelja, 10. svibnja

a. Opišite kušnju i pobjedu otkrivene na završetku Danielova posljednjeg viđenja. Daniel 12:1, 2.

Dn 12:1 »I u ono vrijeme ustat će Mihael, veliki knez koji stoji nad sinovima puka tvojega. A bit će to vrijeme nevolje kakve ne bijaše otkako je naroda pa do toga vremena. I u ono će vrijeme tvoj puk biti izbaavljen, svatko tko se nađe zapisan u knjizi. Dn 12:2 Tada će se probuditi mnogi od onih koji spavaju u prahu zemljinu: jedni za vječni život, a drugi za sramotu, za vječnu gadost.

b. Kako će se u taj dan mudri razlikovati u odnosu na bezbožne? Daniel 12:3; Matej 13:41–43.

Dn 12:3 I oni koji su bili razboriti zasjat će kao sjajni nebeski svod, a oni koji su mnoge priveli pravednosti kao zvijezde uvijek i do vijeka.

Mt 13:41 Sin Čovječji poslat će svoje anđele, i oni će sabrati iz njegova kraljevstva sve sablazni i sve koji čine bezakonje Mt 13:42 i baciti ih u peč ognjenu. Tamo će biti plač i škrgut zubi. Mt 13:43 Tada će pravednici zasjati kao sunce u kraljevstvu Oca svojega. Tko ima uši da čuje, neka čuje!«

“Obraćena duša živi u Kristu. U njoj nestaje tame, a u srcu joj zasja novo, nebesko svjetlo. ‘Tko pridobiva duše, mudar je.’ ‘A mudri će sjati kao sjaj nebeskoga svoda, i oni koji mnoge privedu pravednosti kao zvijezde u vijeke vjekova.’ Ono što se ostvaruje suradnjom ljudi s Bogom jest djelo koje nikada neće propasti, nego će trajati kroz vječna vremena. Onaj tko Boga učini svojom mudrošću, tko izrasta do punine zrelosti u Kristu Isusu, stajat će pred kraljevima, pred takozvanim velikanima ovoga svijeta, i naviještati hvalu Onoga koji ga je pozvao iz tame u svoje čudesno svjetlo. Znanost i književnost ne mogu u pomračenju ljudski um donijeti svjetlo koje donosi slavno evanđelje Sina Božjega. Samo Sin Božji može obaviti to veliko djelo prosvjetljenja duše. Nije čudo što Pavao uzvikuje: ‘Jer ne stidim se evanđelja Kristova, jer je ono sila Božja na spasenje svakome koji vjeruje.’ Evanđelje Kristovo postaje stvarna životna snaga u onima koji vjeruju te ih čini živim poslanicama, poznatima i čitanima od svih ljudi.” — *Fundamentals of Christian Education*, str. 199, 200.

a. Što je Danielu sada bilo naloženo učiniti? Daniel 12:4, (prvi dio), 8, 9 (prvi dio).

Dn 12:4 A ti, Daniele, zakrij ove riječi i zapečati ovu knjigu do vremena svršetka; i mnogi će tumarati, a znanje će se umnožiti.« Dn 12:8 I ja sam slušao, ali nisam razumio. Stoga rekoh: »Gospodaru moj, kakav će tome biti kraj?« Dn 12:9 A on reče: »Idi, Daniele, jer ove su riječi zakrivene i zapečaćene do vremena svršetka.

“Tako su mu ljudi iskazali čast povjeravajući mu državne odgovornosti i tajne kraljevstava koja su imala svjetsku vlast, Daniel je bio počašćen i od Boga kao Njegov poslanik te mu je dano mnogo otkrivenja o tajnama budućih vjekova. Njegova divna proročanstva, zapisana u poglavljima 7–12 knjige koja nosi njegovo ime, nisu bila u potpunosti shvatljiva ni samome proroku; ali prije nego što je dovršio svoje životno djelo, dano mu je blaženo jamstvo da će ‘na svršetku dana’ — u završnom razdoblju povijesti ovoga svijeta — ponovno smjeti stajati na svome mjestu i u svojoj baštini. Nije mu bilo dano razumjeti sve što je Bog otkrio o svojem božanskom naumu...

Kako se približavamo završetku povijesti ovoga svijeta, proročanstva zapisana kod Daniela zahtijevaju našu posebnu pozornost, jer se odnose upravo na vrijeme u kojem živimo. Uz njih treba povezati i učenja posljednje knjige spisa Novog zavjeta.” — *Proroci i kraljevi, str. 547.*

b. Što pokazuje da su anđeoske riječi upućivale na tajnu 2300 dana i kada se ta tajna trebala razotkriti? Daniel 8:17; 12:4, 9 (zadnji dio).

Dn 8:17 I dođe on blizu mjesta gdje sam stajao; i kad je došao, ja se uplaših i padoh na lice svoje. A on mi reče: »Razumij, sine čovječji, jer ovo je viđenje za posljednje vrijeme.« Dn 12:4 A ti, Daniele, zakrij ove riječi i zapečati ovu knjigu do vremena svršetka; i mnogi će tumarati, a znanje će se umnožiti.« Dn 12:9 A on reče: »Idi, Daniele, jer ove su riječi zakrivene i zapečaćene do vremena svršetka.

“Proročanstva iznose niz događaja koji vode sve do početka suda. To se osobito odnosi na knjigu proroka Daniela. No onaj dio njegovih proročanstava koji se odnosi na posljednje dane Danielu je zapovijeđeno zatvoriti i zapečatiti ‘do vremena svršetka’. Tek kada se dosegne to vrijeme mogla se objaviti poruka o sudu, utemeljena na ispunjenju tih proročanstava. Ali u vrijeme svršetka, kaže prorok, ‘mnogi će tumarati amo-tamo i znanje će se umnožiti’ (Daniel 12:4). ...

Od 1798. godine knjiga proroka Daniela bila je otpečaćena, znanje o proročanstvima se povećalo, a mnogi su naviještali ozbiljnu poruku o blizini suda. Poput velike reformacije šesnaestog stoljeća, adventni se pokret pojavio istodobno u različitim zemljama kršćanskog svijeta. I u Europi i u Americi ljude vjere i molitve Duh je potaknuo na proučavanje proročanstava; slijedeći nadahnuti zapis, uočili su uvjerljive dokaze da se približava svršetak svega. U raznim su zemljama postojale izdvojene skupine kršćana koje su, isključivo proučavanjem Svetoga pisma, došle do uvjerenja da je Spasiteljjev dolazak blizu.” — *Velika borba, str. 356, 357.*

a. Dok je Daniel promatrao i slušao, koja je svečana odluka označila vremensko razdoblje koje vodi do vremena svršetka? Daniel 12:5-7.

Dn 12:5 Tada ja, Daniel, pogledah, kad gle: druga dvojica stajahu, jedan s ove strane rijeke, a drugi s one strane rijeke. Dn 12:6 I reče jedan čovjeku odjevenu u lan, koji bijaše nad vodama rijeke: »Kada će biti kraj tim čudesima?« Dn 12:7 Tad čuh čovjeka odjevenu u lan, koji bijaše nad vodama rijeke, kako podiže k nebu svoju desnicu i lijevicu svoju, i zakle se vječno živim da će biti za vrijeme, vremenâ i polovicu vremena; i čim se svrši rasulo sile svetoga puka, sve će se ovo dovršiti.

b. Uspoređivanjem s drugim biblijskim odlomcima, odredite vrijeme u kojem je smješteno ovo proročko razdoblje. Daniel 7:25; Otkrivenje 11:2, 3; 12:6, 14; 13:5.

Dn 7:25 I govorit će drske riječi protiv Svevišnjega i zatirati svece Svevišnjega; i pomišljat će da promijeni vremena i zakone. I sveci će biti predani njemu u ruke na vrijeme i vremenâ i polovicu vremena. Otk 11:2 A vanjsko dvorište hrama izostavi i ne izmjeri ga, jer je dano poganima; i gazit će sveti grad četrdeset i dva mjeseca. Otk 11:3 I dat ću moć dvojici svojih svjedoka, i prorokovat će, obučeni u kostrijet, tisuću dvjesta šezdeset dana. Otk 12:6 I Žena pobježe u pustinju, gdje imaše mjesto od Boga pripravljeno, da je ondje hrane tisuću dvjesta šezdeset dana. Otk 12:14 I Ženi bijahu dana dva krila orla velikoga da odleti u pustinju na svoje mjesto gdje se, sakrivena od lica zmijina, ima hraniti vrijeme i vremenâ i polovicu vremena. Otk 13:5 I dana su joj usta koja govore velike stvari i hule; i dana joj je vlast da djeluje četrdeset i dva mjeseca.

„Apostol Pavao upozorio je Crkvu da u njegovo vrijeme ne očekuje Kristov dolazak. 'Taj dan neće doći', kaže on, 'dok najprije ne nastupi otpad i ne otkrije se čovjek bezakonja' (2. Solunjanima 2:3). Tek nakon velikog otpada i dugog razdoblja vladavine čovjeka bezakonja' možemo očekivati dolazak našega Gospodina. 'Čovjek bezakonja', koji se još naziva i 'tajna bezakonja', 'sin propasti' i 'onaj zlikovac', predstavlja papinstvo, koje je, prema proročanstvu, trebalo zadržati svoju nadmoć tijekom 1260 godina. To je razdoblje završilo 1798. godine. Kristov dolazak nije se mogao dogoditi prije tog vremena. Pavao svojim upozorenjem obuhvaća čitavo razdoblje kršćanske povijesti sve do 1798. godine. Tek nakon tog vremena trebalo je biti objavljeno naviještanje poruke o Kristovu drugom dolasku." — *Velika borba*, str. 356.

c. Kako je anđeo opisao razdoblje od 1260 godina? Daniel 12:10 (prvi dio).

Dn 12:10 Mnogi će se očistiti i ubijeliti i prokušati; a zlotvori će činiti zlo i nitko od zlotvora neće razumjeti, ali oni koji su razboriti, oni će razumjeti.

„U trinaestom stoljeću uspostavljen je najstrašniji od svih mehanizama papinstva — inkvizicija. Knez tame djelovao je zajedno s vođama papinske hijerarhije. U njihovim tajnim vijećima Sotona i njegovi anđeli upravljali su umovima zlih ljudi, dok je, nevidljiv usred njih, stajao Božji anđeo, bilježeći strašan zapis njihovih bezakonih odluka i ispisujući povijest djela previše užasnih da bi ih ljudske oči mogle gledati. 'Veliki Babilon' bio je 'opijen krvlju svetih'. Izmučena i unakažena tijela milijuna mučenika vapila su Bogu za osvetu nad tom otpadničkom silom... Stanje svijeta pod rimskom vlašću predstavljalo je zastrašujuće i upečatljivo ispunjenje riječi proroka Hošee: 'Nema istine, nema milosrđa, nema spoznaje Boga u zemlji. Zaklinju se i lažu, ubijaju i krađu, čine preljub; nasilje se širi, krv se krvlju dotiče' (Hošea 4:1-2). Takvi su bili plodovi potiskivanja Božje riječi." — *Velika borba*, str. 59, 60.

a. Uzimajući u obzir paralelu s Danielom 12:7, kako je prorok Ivan vidio otvaranje zapečaćenog Danielovog viđenja? Otkrivenje 10:1, 2, 5, 6.

Otk 10:1 I vidjeh jednoga drugog, snažnog anđela gdje silazi s neba: zaogrnut oblakom i s dugom na glavi, i lice mu kao sunce, a noge mu kao stupovi ognjeni; Otk 10:2 u ruci mu bijaše knjižica otvorena. I stavi svoju desnu nogu na more, a lijevu na zemlju Otk 10:5 I onaj anđeo kojega vidjeh gdje stoji na moru i na zemlji podiže k nebu ruku svoju Otk 10:6 i zakle se Onim koji živi u vijeke vjekova, koji stvori nebo i sve što je na njemu, i zemlju i sve što je na njoj, i more i sve što je u njemu: »Neće više biti vremena!«

“Moćni anđeo’ koji je poučavao Ivana nije bio nitko drugi nego sam Isus Krist. Time što je svoju desnu nogu stavio na more, a lijevu na kopno, pokazuje ulogu koju ima u završnim prizorima velikog sukoba sa Sotonom. Taj položaj označava Njegovu vrhovnu silu i vlast nad cijelom Zemljom... Ivan vidi kako se mala knjiga otpečaćuje. Tada Danielova proročanstva dobivaju svoje pravo mjesto u porukama prvog, drugog i trećeg anđela koje treba objaviti svijetu. Otpečaćenje male knjige bilo je poruka koja se odnosila na vrijeme...

Vrijeme na koje se anđeo poziva svečanom zakletvom ne označava kraj povijesti ovoga svijeta niti završetak vremena kušnje, nego kraj proročkog vremena koje je trebalo prethoditi dolasku našega Gospodina. To znači da narod više neće imati poruku s točno određenim vremenom. Nakon tog razdoblja, koje seže do 1844. godine, više se ne može precizno pratiti proročko vrijeme. Najdulje računanje doseže do jeseni 1844.

Položaj anđela — s jednom nogom na moru, a drugom na kopnu — označava široki doseg naviještanja te poruke. Ona će prijeći preko velikih voda i biti objavljena u drugim zemljama, sve do kraja svijeta.” — *Biblijski komentari, knj. 7, str. 971.*

b. Objasnite kako je Ivanovo viđenje jedenja male knjige bilo paralela iskustvu adventnog pokreta 1840-ih godina. Otkrivenje 10:9–11.

Otk 10:9 I odoh k anđelu govoreći mu: »Daj mi knjižicu!« A on mi reče: »Uzmi je i progutaj! I zagorčit će ti utrobu, ali u ustima će ti biti slatka kao med.« Otk 10:10 I uzeh knjižicu iz ruke anđelove i progutah je. I bijaše mi u ustima kao med slatka, a kad je pojedoh, zagorči mi se utroba. Otk 10:11 I reče mi: »Valja ti ponovno prorokovati usuprot pucima i narodima i jezicima i kraljevima mnogim!«

“Razumijevanje istine i radosno prihvaćanje poruke prikazano je jedenjem male knjige. Istina o vremenu dolaska našega Gospodina bila je dragocjena poruka našim dušama.” — *Biblijski komentari, knj. 7, str. 971.*

Vrijeme iščekivanja je prošlo, a Krist se nije pojavio da izbavi svoj narod. Oni koji su Ga s iskrenom vjerom i ljubavlju očekivali doživjeli su gorko razočaranje. Ipak, Božji su se naumi ostvarivali; On je kušao srca onih koji su tvrdili da čekaju Njegovo pojavljivanje...

No Isus i cijelo nebesko mnoštvo gledali su s ljubavlju i suosjećanjem na isušane, vjerne, ali razočarane. Kad bi se zastor koji dijeli vidljivi od nevidljivoga svijeta bio razmaknuo, vidjeli bi se anđeli kako se približavaju tim postojećim dušama i štite ih od sotonskih strelica.” — *Velika borba, str. 374.*

a. Kako je Daniela opisao Ezekiel, jedan od njegovih suvremenika? Ezekiel 14:14.

Ez 14:14 ostanu li u njoj ova tri čovjeka — Noa, Daniel i Job — oni će svojom pravednošću dušu svoju izbaviti«, riječ je Gospodina Gospoda.

b. Kako i mi možemo biti među mudrima, kao što je bio Daniel? Daniel 12:10 (zadnji dio); Izreke 9:10; Matej 7:24, 25.

Dn 12:10 Mnogi će se očistiti i ubijeliti i prokušati; a zlotvori će činiti zlo i nitko od zlotvora neće razumjeti, ali oni koji su razboriti, oni će razumjeti.

Izr 9:10 Početak je mudrosti strah Gospodnji, a poznavanje Svetog je razboritost.

Mt 7:24 »Svakoga dakle tko sluša ove moje riječi i izvršava ih, usporedit ću s čovjekom mudrim koji sagradi svoju kuću na stijeni. Mt 7:25 I spusti se kiša, i nadođu bujice, i zapušu vjetrovi, i sruče se na onu kuću, i ona ne padne — jer bijaše utemeljena na stijeni.

“Vrijeme nevolje kakve nikada nije bilo’ uskoro će nastupiti nad nama, i trebat će nam iskustvo koje sada nemamo, a koje su mnogi prelijeni steći. Često se događa da je nevolja veća u očekivanju nego u stvarnosti; ali to ne vrijedi za krizu koja je pred nama. Ni najživopisniji prikaz ne može dočarati razmjere te kušnje. U to vrijeme svaka će duša morati stajati sama pred Bogom. ‘Kad bi se u zemlji našli Noa, Daniel i Job — tako ja živ bio, govori Gospodin Bog — ne bi izbacili ni sina ni kćer; svojom bi pravednošću izbacili samo vlastite duše.’ (Ezekiel 14:20)

Sada, dok naš veliki Veliki Svećenik vrši pomirenje za nas, trebamo težiti tome da postanemo savršeni u Kristu. Naš Spasitelj nije mogao biti naveden da se pokori sili kušnje čak ni jednom mišlju. Sotona u ljudskim srcima pronalazi neku točku oslonca — neku njegovanu grešnu želju — preko koje njegove kušnje dobivaju snagu. No Krist je za sebe rekao: ‘Dolazi knez ovoga svijeta, ali u meni nema ništa.’ (Ivan 14:30) Sotona u Sinu Božjemu nije mogao naći ništa što bi mu omogućilo pobjedu. Krist je držao Očeve zapovijedi i u Njemu nije bilo grijeha koji bi Sotona mogao iskoristiti. U takvom stanju moraju biti oni koji će opstati u vrijeme nevolje.” — *Velika borba*, str. 622, 623.

c. Kako je anđeo zaključio razgovor s Danielom? Daniel 12:13.

Dn 12:13 A ti idi do kraja; tada ćeš počinuti i stati na svoju baštinu na svršetku danâ.»

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE

Petak, 15. svibnja

1. Kada će se dogoditi uskrsnuće iz Daniela 12:2?
2. Što se dogodilo da bi se proročanstvo Daniela otpečatilo?
3. Koji je događaj označio početak vremena svršetka?
4. Koje je proročanstvo otkrilo otvaranje Danielove knjige?
5. Kako mogu biti siguran da ću biti među mudrima?

Prorok s Patmosa

STIH ZA UPAMTITI: „A za stolom, naslonjen Isusu na prsa, bijaše jedan od njegovih učenika; onaj kojega je Isus ljubio.” (Ivan 13:23).

Predlažemo da pročitate: *Djela apostola*, str. 539–556.

“Nakon Kristova uznesenja, Ivan se ističe kao vjeran i gorljiv radnik za Gospoda.” — *Djela apostola*, str. 546.

1. UČENIK KOJEGA JE ISUS LJUBIO

Nedjelja, 17. svibnja

a. Koji primjeri otkrivaju blisku povezanost učenika Ivana s Isusom? Matej 17:1; Marko 14:33; Luka 8:51.

Mt 17:1 I nakon šest dana uze Isus Petra i Jakova i Ivana, brata njegova, i povede ih na goru visoku, u osamu.

Mk 14:33 I povede sa sobom Petra i Jakova i Ivana. I spopade ga strah i tjeskoba.

Lk 8:51 A kad uđe u kuću, ne dopusti ući nikomu osim Petru i Jakovu i Ivanu, te djevojčinu ocu i majci.

“Čini se da je [Ivan] u iznimnoj mjeri uživao Kristovo prijateljstvo te je primio mnoge znakove Spasiteljeva povjerenja i ljubavi. Bio je jedan od trojice kojima je bilo dopušteno svjedočiti Kristovoj slavi na gori preobraženja i Njegovoj agoniji u Getsemaniju, a upravo je njemu Gospodin povjerio brigu za svoju majku u onim posljednjim satima patnje na križu.” — *Djela apostola*, str. 539.

b. Po čemu je Ivan bio poseban među dvanaesticom učenika? Ivan 13:23; 21:20, (prvi dio), 24.

Iv 13:23 A jedan od njegovih učenika, onaj kojega je Isus ljubio, bijaše kod stola do krila Isusova. Iv 21:20 A Petar, okrenuvši se, opazi kako ga slijedi učenik kojega je Isus ljubio i koji se za večere bijaše naslonio na prsa njegova te rekao: »Gospodine, tko je onaj koji će te izdati?« Iv 21:24 Ovo je učenik koji o tome svjedoči i to napisa. I znamo da je istinito svjedočanstvo njegovo.

“Ivan i Jakov, Andrija i Petar, zajedno s Filipom, Natanaelom i Matejem, bili su s Njim povezaniiji nego ostali te su bili svjedoci većeg broja Njegovih čuda. Petar, Jakov i Ivan bili su Mu još bliži. Gotovo su stalno bili uz Njega, promatrajući Njegova djela i slušajući Njegove riječi. Ivan je ušao u još prisniji odnos s Isusom, pa je zato posebno istaknut kao onaj kojega je Isus ljubio. Spasitelj je volio sve svoje učenike, ali Ivan je imao otvoreniji duh. Bio je mlađi od ostalih i s većim dječjim povjerenjem otvarao je svoje srce Isusu. Tako je došao u dublje zajedništvo s Kristom, a preko njega su Božjem narodu prenesene najdublje duhovne pouke Spasitelja.” — *Želja vjekova*, str. 292.

a. Koje je značenje imalo ime koje je Isus dao Ivanu i njegovu bratu Jakovu? Marko 3:17.

Mk 3:17 i Jakova, sina Zebedejeva, i Ivana, brata Jakovljeva, i nadjenu im imena Boanerges, to jest Sinovi groma,

“Ivan po naravi nije imao onu ljepotu karaktera kakvu je pokazao u kasnijem razdoblju života. Urođeno je imao ozbiljne nedostatke. Bio je ne samo ponosan, samouvjeren i željan časti, nego i nagao te osjetljiv i sklon ogorčenju kad bi bio povrijeđen. On i njegov brat bili su nazvani ‘sinovima groma’. Nagla narav, želja za osvetom i kritičan duh — sve je to bilo prisutno u ljubljenom učeniku. No ispod svega toga božanski Učitelj prepoznao je gorljivo, iskreno i ljubeće srce. Isus je ukoravao njegovu sebičnost, razočaravao njegove ambicije i kušao njegovu vjeru. Ali mu je ujedno otkrio ono za čime je njegova duša čeznula — ljepotu svetosti i preobražavajuću snagu ljubavi.” — *Djela apostola, str. 540.*

b. Kako je Ivan naučio novi način ophođenja prema drugima? Ivan 13:34; 1. Ivanova 4:7, 8.

Iv 13:34 Zapovijed vam novu dajem: da ljubite jedni druge; kao što ja uzljubih vas, da i vi ljubite jedni druge.

1Iv 4:7 Ljubljeni, ljubimo jedni druge; jer ljubav je od Boga, i svaki koji ljubi, od Boga je rođen i poznaje Boga. 1Iv 4:8 Tko ne ljubi, Boga ne upozna — jer Bog je ljubav.

“Pouke koje je Krist davao — ističući blagost, poniznost i ljubav kao nužne za rast u milosti i osposobljenost za Njegovu službu — bile su za Ivana od neprocjenjive vrijednosti. Svaku je pouku brižno čuvao i neprestano nastojao svoj život uskladiti s božanskim uzorom. Ivan je počeo uviđati Kristovu slavu — ne svjetovni sjaj i moć, kojima se do tad navikao nadati, nego ‘slavu kao Jedinorođenoga od Oca, punu milosti i istine’ (Ivan 1:14).” — *Djela apostola, str. 544.*

c. Opišite plodove koje donosi srce ispunjeno ljubavlju prema bližnjima. 1. Ivanova 3:10, 11; Ivan 13:35.

1Iv 3:10 Po ovome se raspoznaju djeca Božja i djeca đavlova: tko god ne čini pravde i tko ne ljubi brata svojega, nije od Boga. 1Iv 3:11 Jer ovo je navještaj koji čujete od početka — da ljubimo jedni druge.

Iv 13:35 Po ovome će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge.»

“Dubina i žar Ivanove ljubavi prema njegovu Učitelju nisu bili uzrok Kristove ljubavi prema njemu, nego njezin plod. Ivan je želio postati sličan Isusu, i pod preobražavajućim utjecajem Kristove ljubavi doista je postao blag i ponizan. Njegovo je ‘ja’ bilo skriveno u Isusu. Više nego ostali njegovi prijatelji, Ivan se prepustio sili toga čudesnog života... Ivan je poznavao Spasitelja iskustveno, iz osobnog odnosa. Pouke njegova Učitelja bile su urezane u njegovu dušu. Kada je svjedočio o Spasiteljevoj milosti, njegov je jednostavan govor bio prožet rječitom ljubavi koja je ispunjavala cijelo njegovo biće.” — *Djela apostola, str. 544, 545.*

a. Nakon neuspjelih pokušaja da se Ivanu oduzme život, kamo je on naposljetku bio poslan? Otkrivenje 1:9.

Otk 1:9 Ja, Ivan, i brat vaš i suzajedničar u nevolji i u kraljevstvu i postojanosti Isusa Krista: bijah na otoku zvanom Patmos zbog riječi Božje i zbog svjedočanstva Isusa Krista.

“Ivana su ... pozvali u Rim da mu se sudi zbog njegove vjere. Ondje su pred vlastima pogrešno prikazali apostolovo učenje. Lažni svjedoci optužili su ga da širi buntovne hereze. Tim su optužbama njegovi neprijatelji nastojali postići smrt učenika.

Ivan se branio jasno i uvjerljivo, s takvom jednostavnošću i otvorenošću da su njegove riječi snažno djelovale. Slušatelji su bili zapanjeni njegovom mudrošću i rječitosti. No što je njegovo svjedočanstvo bilo uvjerljivije, to je mržnja njegovih protivnika bila dublja. ...

Ivana su bacili u kotao s kipućim uljem; ali Gospodin je sačuvao život svoga vjernog slugu, kao što je sačuvao i trojicu Hebreja u ognjenoj peći. Dok su izgovarali riječi: ‘Neka tako propadnu svi koji vjeruju u tog varalicu, Isusa Krista iz Nazareta’, Ivan je izjavio: ‘Moj je Učitelj strpljivo podnio sve što su Sotona i njegovi anđeli mogli smisliti da Ga ponize i muče. Dao je svoj život da spasi svijet. Čast mi je što mi je dopušteno trpjeti zbog Njega...

Te su riječi imale snažan učinak, pa su Ivana izvadili iz kotla upravo oni koji su ga u njega bacili... Po carevoj odluci Ivan je prognan na otok Patmos...

Ondje su njegovi neprijatelji mislili da se njegov utjecaj više neće osjećati i da će naposljetku umrijeti od oskudice i patnje.” — *Djela apostola, str. 569, 570.*

b. Koju je dragocjenu prednost njegovo progonstvo donijelo? Otkrivenje 1:1-3, 10, 11.

Otk 1:1 Otkrivenje Isusa Krista, što mu ga dade Bog da pokaže slugama svojim što se treba ubrzo dogoditi. I on to naznači poslavši po svom anđelu sluzi svojemu Ivanu, Otk 1:2 koji posvjedoči za riječ Božju i za svjedočanstvo Isusa Krista i za sve što vidje. Otk 1:3 Blažen onaj koji čita i oni koji slušaju riječi ovoga proroštva i drže što je u njemu napisano; jer vrijeme je blizu. Otk 1:10 Bijah u duhu u dan Gospodinov i začuh iza sebe glas snažan, kao glas trube, Otk 1:11 kako progovara: »Ja sam Alfa i Omega, Prvi i Posljednji.« I: »Što vidiš, napiši u knjigu i pošalji sedmerim crkvama u Aziji: u Efez, i u Smirnu, i u Pergam, i u Tijatiru, i u Sard, i u Filadelfiju, i u Laodiceju.«

“Patmos, pust i stjenovit otok u Egejskom moru, rimske su vlasti odabrale kao mjesto progonstva za zločince; ali za Božjega slugu to je mračno boravište postalo vratima neba. Ovdje, odvojen od užurbanih prizora života i od aktivne službe prijašnjih godina, imao je zajedništvo s Bogom i Kristom te s nebeskim anđelima. Od njih je primao pouke namijenjene Crkvi za sva buduća vremena. Pred njim su bili izloženi događaji koji će se zbiti u završnim prizorima povijesti ove Zemlje, i ondje je zapisao viđenja koja je primio od Boga.” — *Djela apostola, str. 570, 571.*

a. Kako se Krist pokazao Ivanu u viđenju na Patmosu? Otkrivenje 1:12–16.

Otk 1:12 I okrenuh se da vidim glas koji progovori sa mnom. I okrenuvši se, vidjeh sedam zlatnih svijećnjaka, Otk 1:13 a posred sedam svijećnjaka nekoga poput Sina Čovječjega, odjevena u haljinu što seže do nogu i opasana oko prsiju pojasom zlatnim. Otk 1:14 Glava mu i vlasi bijele kao bijela vuna, kao snijeg, a oči mu kao plamen ognjeni; Otk 1:15 i noge mu nalik mjedi ulaštenoj, kao u peći užarene; i glas mu kao šum voda mnogih; Otk 1:16 i u desnoj svojoj ruci imaše sedam zvijezda, i iz usta njegovih oštar mač dvosjekli izlazi; i lice mu kao sunce kad sjaji u svoj svojoj snazi.

“[Ljubljani učenik] vidio je svoga Učitelja u Getsemaniji, s licem obilježenim krvavim kapima muke, s ‘licem iznakaženim više nego u ikojega čovjeka i obličjem, više nego u sinova ljudskih’ (Izaija 52:14). Vidio Ga je u rukama rimskih vojnika, odjevena u stari grimizni plašt i okrunjena trnjem. Vidio Ga je kako visi na križu na Golgoti, izložen okrutnom ruganju i zlostavljanju. Sada je Ivanu ponovno dopušteno ugledati svoga Gospodina. Ali koliko je Njegov izgled promijenjen! Više nije Čovjek boli, prezren i ponižen od ljudi. Odjeven je u odjeću nebeskoga sjaja... Patmos je obasjan slavom uskrsloga Gospodina.” — *Djela apostola*, str. 582.

b. Kakva je bila Ivanova reakcija i koji nalog je Isus imao za njega? Otkrivenje 1:17–19.

Otk 1:17 I kad ga vidjeh, padoh do nogu njegovih kao mrtav. A on stavi desnu svoju ruku na me govoreći mi: »Ne boj se! Ja sam Prvi i Posljednji, Otk 1:18 i Živi; i bijah mrtav, a evo, živ sam u vijeke vjekova, amen! I imam ključeve Podzemlja i Smrti. Otk 1:19 Napiši što si vidio, i što jest, i što se ima dogoditi poslije toga.

“Ivan je bio osnažen da živi u prisutnosti svoga proslavljenog Gospodina. Pred njegovim zadivljenim pogledom otvorile su se slave neba. Dopušteno mu je vidjeti Božje prijestolje te, gledajući iznad zemaljskih sukoba, promatrati mnoštvo otkupljenih odjevenih u bijelo. Čuo je glazbu nebeskih anđela i pobjedničke pjesme onih koji su pobijedili krvlju Jaganjčevom i riječju svoga svjedočanstva. U objavi koja mu je dana nizali su se prizori snažnog značenja iz iskustva Božjeg naroda, a povijest Crkve bila je prorečena sve do samoga svršetka vremena. U slikama i simbolima Ivanu su predstavljene teme od presudne važnosti, koje je trebao zapisati kako bi Božji narod, u njegovu vrijeme i u budućim naraštajima, mogao jasno razumjeti opasnosti i sukobe koji su pred njima.” — *Djela apostola*, str. 582, 583.

c. Na koji način je knjiga Otkrivenja osobna poruka upućena nama? Otkrivenje 1:4–6; 3:22.

Otk 1:4 Ivan, sedmerim crkvama u Aziji: Milost vam i mir od Onoga koji jest i koji bijaše i koji dolazi; i od sedam duhova koji su pred prijestoljem njegovim; Otk 1:5 i od Isusa Krista, svjedoka vjernoga, prvorodenca od mrtvih i vladara kraljeva zemaljskih. Onomu koji nas uzljubi i svojom nas krvlju oprao od grijeha naših Otk 1:6 te nas učini kraljevima i svećenicima Bogu i Ocu svojemu: Njemu slava i moć u vijeke vjekova! Amen. Otk 3:22 Tko ima uho, neka čuje što Duh govori crkvama: «

“Ova je objava dana za vodstvo i utjehu Crkvi kroz cijelo kršćansko razdoblje. Ipak, vjerski su učitelji tvrdili da je to zapečaćena knjiga i da se njezine tajne ne mogu protumačiti. Zbog toga su se mnogi odvratili od proročkog zapisa, odbijajući posvetiti vrijeme i proučavanje njegovim tajnama. No Bog ne želi da Njegov narod tako gleda na ovu knjigu.” — *Djela apostola*, str. 583.

a. Što je predstavljalo viđenje Krista među sedam zlatnih svijećjaka? Otkrivenje 1:20.

Otk 1:20 Tajna onih sedam zvijezda što ih vidje u desnici mojoj i sedam zlatnih svijećjaka: sedam zvijezda anđeli su sedam crkava, a sedam svijećjaka što ih vidje sedam je crkava.«

“Krist je prikazan kako hoda između zlatnih svijećjaka. Time se simbolično prikazuje Njegov odnos prema crkvama. On je u stalnoj zajednici sa svojim narodom. Poznaje njihovo stvarno stanje. Promatra njihov red, njihovu pobožnost i predanost. Iako je Veliki Svećenik i Posrednik u nebeskom Svetišću, ipak je prikazan kako hodi među svojim crkvama na zemlji. S neumornom budnošću i neprekidnom pažnjom On pazi gori li svjetlo nekog od Njegovih stražara sve slabije ili se gasi. Kad bi svijećjaci bili prepušteni samo ljudskoj brizi, treperavi bi plamen klonuo i ugasio se; ali On je pravi stražar u Gospodnjem domu, pravi čuvar hramskih dvorišta. Njegova trajna skrb i održavajuća milost izvor su života i svjetla.” — *Djela apostola, str. 586.*

b. Opišite svrhu Božjih poruka Crkvi u cjelini, koju predstavlja sedam crkava u Otkrivenju, poglavljima 2 i 3.

“Imena sedam crkava simbolična su i predstavljaju Crkvu u različitim razdobljima kršćanske povijesti. Broj sedam označava puninu i upućuje na činjenicu da se poruke protežu sve do kraja vremena, dok upotrijebljeni simboli otkrivaju stanje Crkve u različitim razdobljima svjetske povijesti.” — *Djela apostola, str. 585.*

Crkva je imala mane i trebala je strogu opomenu i stegu, pa je Ivan bio nadahnut da zabilježi poruke upozorenja, ukora i poticaja onima koji su, gubeći iz vida temeljna načela evanđelja, dovodili u opasnost svoju nadu u spasenje. Ipak, riječi ukora koje Bog smatra potrebnima uvijek su izgovorene u nježnoj ljubavi i popraćene obećanjem mira svakom pokajanom vjerniku.” — *Djela apostola, str. 587.*

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE

Petak, 22. Svibnja

1. Iako Isus nije imao miljenike, zašto je Ivan nazivan ljubljenim učnikom?
2. Što je uzrokovalo promjenu u Ivanovu životu i karakteru?
3. Kako je Bog nadvladao namjere zlih ljudi koji su se pokušali riješiti Ivana?
4. Iako se često pogrešno naziva zapečaćenom knjigom, što Otkrivenje znači za nas?
5. Opišite Božju svrhu u slanju poruka ukora svojoj Crkvi.

Zmaj, Žena i Ostatak

STIH ZA UPAMTITI: „I razgnjevi se Zmaj na Ženu pa ode i zarati se s ostatkom potomstva njezina, s onima što drže zapovijedi Božje i imaju svjedočanstvo Isusa Krista.“ (Otkrivenje 12:17).

Predlažemo da pročitate: *Velika borba*, str. 582–592.

“Sloboda savjesti, koja je bila plaćena tako velikom žrtvom, više se neće poštovati. U nadolazećem sukobu uskoro ćemo vidjeti ostvarenje proročkih riječi.” — *Velika borba*, str. 592.

1. OTKRIVENA CRKVA

Nedjelja, 24. svibnja

a. Što se vidi na početku Ivanova četvrtog viđenja? Otkrivenje 12:1.

Otk 12:1 I znak velik pokaza se na nebu: Žena zaodjevena suncem, i mjesec joj pod nogama, a na glavi joj vijenac od dvanaest zvijezda.

b. Što žena predstavlja u biblijskoj simbolici? 2. Korinćanima 11:2; Ezekiel 23:2–4; Otkrivenje 17:3–6.

2Kor 11:2 Jer ljubomoran sam na vas Božjom ljubomorom: ta zaručih vas s jednim mužem, da vas kao čistu djevicu privedem Kristu.

Ez 23:2 »Sine čovječji, bijahu dvije žene, kćeri jedne matere. Ez 23:3 I odaše se bludu u Egiptu, bludu se odaše u mladosti svojoj; tamo su im dojke gnječili i tamo su im djevičanske grudi milovali. Ez 23:4 A imena im bijahu: starijoj Ohola, a sestri joj Oholiba. I moje bijahu, i izrodiše sinove i kćeri. A ovo su imena njihova: Samarija je Ohola, a Jeruzalem Oholiba.

Otk 17:3 I odnese me u duhu u pustinju. I vidjeh ženu što sjedi na purpurnoj Zvijeri punoj bogohulnih imena, sa sedam glava i deset rogova. Otk 17:4 I žena bijaše odjevena u grimiz i purpur, i nakićena zlatom i dragim kamenjem i biserjem. U ruci joj bijaše zlatna čaša puna gnusoba i nečistoće bluda njezina. Otk 17:5 I na čelu joj napisano ime: Tajna, Veliki Babilon, Mati bludnicâ i gnusobâ zemaljskih. Otk 17:6 I vidjeh ženu pijanu od krvi svetih i od krvi svjedoka Isusovih. I kad je vidjeh, začudih se čudom velikim.

“U Otkrivenju 17, Babilon je prikazan kao žena — slika koja se u Bibliji koristi kao simbol Crkve: čestita žena predstavlja čistu Crkvu, a razvratna žena otpalu Crkvu.

U Svetom pismu svet i trajan odnos koji postoji između Krista i Njegove Crkve prikazan je bračnom vezom. Gospodin je svoj narod povezao sa sobom svečanim savezom: On obećava da će biti njihov Bog, a oni se obvezuju da će biti Njegovi — i samo Njegovi. On izjavljuje: ‘Zaručit ću te sebi zauvijek; zaručit ću te sebi u pravednosti i pravdi, u dobroti i milosrđu’ (Hošea 2:19). I ponovno: ‘Ja sam vaš muž’ (Jeremija 3:14). A istu sliku koristi i Pavao u Novom zavjetu kada kaže: ‘Zaručio sam vas jednome mužu da vas privedem Kristu kao čistu djevicu’ (2. Korinćanima 11:2).” — *Velika borba*, str. 381.

a. Kako je Crkva u mukama iščekivala rođenje djeteta Mesije? Otkrivenje 12:2; Izaija 9:6; Luka 2:25–32.

Otk 12:2 I trudna više u porođajnim bolima i mukama rađanja.

Iz 9:6 Jer dijete nam se rodilo, sin nam je podaren; i na njegovu će ramenu biti vlast. I nadjenut će mu ime: Čudesnik, Savjetnik, Bog silni, Otac vječni, Knez mira.

Lk 2:25 I, gle, bijaše u Jeruzalemu neki čovjek kojemu bijaše ime Šimun. I taj je čovjek, pravedan i bogobožazan, iščekivao Utjehu Izraelovu i Duh Sveti bijaše na njemu. Lk 2:26 I Duh Sveti mu je objavio da neće vidjeti smrti prije no što vidi Krista Gospodnjega. Lk 2:27 I u Duhu dođe u Hram. I kad roditelji uniješe dijete, Isusa, da učine s njim prema običaju Zakona, Lk 2:28 i on ga primi u naručje svoje, te blagoslovi Boga i reče: Lk 2:29 »Sada otpuštaš slugu svojega, Gospodaru, po riječi tvojoj, u miru. Lk 2:30 Jer mi oči vidješe Spasenje tvoje Lk 2:31 koje si pripratio pred licem svima pucima, Lk 2:32 svjetlo za prosvjetljenje pogana i slavu puka tvoga Izraela.«

“Umiruće riječi Jakova ispunile su [vjernike među Židovima] nadom: ‘Žezlo se neće udaljiti od Jude, ni palica vladarska između njegovih nogu, dok ne dođe Onaj kome pripada’ (Postanak 49:10). Slabljenje Izraelove moći svjedočilo je da je dolazak Mesije blizu. Danielovo proročanstvo prikazalo je slavu Njegove vladavine nad kraljevstvom koje će nadmašiti sva zemaljska kraljevstva; i, kaže prorok, ‘ono će stajati zauvijek’ (Daniel 2:44). Premda je malo tko razumio narav Kristove misije, postojalo je rašireno očekivanje moćnog Kneza koji će uspostaviti svoje kraljevstvo u Izraelu i doći kao osloboditelj narodima.

‘Kad je došla punina vremena’, čovječanstvo — sve više ponižavano stoljećima prijestupa — vapilo je za dolaskom Otkupitelja.” — *Želja vjekova, str. 34.*

b. Koju svjetsku silu prikazuje veliki crveni zmaj? Otkrivenje 12:3.

Otk 12:3 I pokaza se drugi znak na nebu, i gle: Zmaj, velik, ognjen, sa sedam glava i deset rogova, a na glavama mu sedam kruna;

“Pod simbolima velikog crvenog zmaja, zvijeri nalik leopardu i zvijeri s janječim rogovima, Ivanu su prikazane zemaljske vlasti koje će se osobito istaknuti u gaženju Božjega Zakona i progonstvu Njegova naroda.” — *Biblijski komentari, knj. 7, str. 972.*

c. Zbog te sile predstavljene zmajem, s kakvom su se opasnošću suočili Crkva i Mesija? Otkrivenje 12:4.

Otk 12:4 I rep njegov povlači trećinu zvijezda nebeskih — i baci ih na zemlju. I Zmaj stade pred Ženu koja imaše roditi da, kad rodi, proždre dijete njezino.

“Sotona je nastojao produbiti i učiniti nepremostivim jaz između zemlje i neba. Svojim lažima ohrabrivao je ljude u grijehu. Njegova je namjera bila iscrpiti Božju strpljivost i ugasiti Njegovu ljubav prema čovjeku, kako bi Bog napustio svijet i prepustio ga sotonskoj vlasti.” — *Želja vjekova, str. 34, 35.*

“Sotona je na nebu mrzio Krista zbog Njegova položaja u Božjim dvorovima. Mržnja je postala još žešća kada je sam bio svrgnut. Mrzio je Onoga koji se obvezao otkupiti rod grešnika. Ipak, u svijet nad kojim je Sotona polagao pravo na vlast, Bog je dopustio da dođe Njegov Sin — kao nemoćno dijete, podložno slabostima ljudske naravi. Dopustio je da se suoči s opasnostima života zajedničkim svakoj ljudskoj duši, da vodi borbu koju mora voditi svako ljudsko biće, uz stvarnu opasnost neuspjeha i vječnoga gubitka.” — *Želja vjekova, str. 49.*

a. Što je Ivanu bilo pokazano o prošlosti i koje je značenje tog otkrivenja? Otkrivenje 12:7-9.

Otk 12:7 I nastaje rat na nebu: Mihael i njegovi anđeli zaratiše protiv Zmaja. I Zmaj zarati i anđeli njegovi, Otk 12:8 i ne nadjačaše. I ne nađe se više za njih mjesta na nebu. Otk 12:9 I bi bačen veliki Zmaj, stara zmija koja se zove Đavao i Sotona, zavodnik svega svijeta. Bi bačen na zemlju, a s njime bijahu bačeni i anđeli njegovi.

“Protivljenje Božjem zakonu započelo je na nebeskim dvorovima s Luciferom, zaklanjajućim kerubinom. Sotona je odlučio biti prvi u vijećima neba i jednak Bogu. Svoje je djelo pobune započeo među anđelima koji su mu bili podređeni, nastojeći među njima proširiti duh nezadovoljstva. Djelovao je toliko prijevarno da je mnoge anđele pridobio na svoju stranu prije nego što su njegove namjere bile u potpunosti razotkrivene. Čak ni vjerni anđeli nisu mogli jasno razabrati njegov karakter niti uvidjeti kamo vodi njegovo djelovanje. Kada je Sotona uspio pridobiti velik broj anđela, iznio je svoj slučaj pred Boga, tvrdeći da je želja anđela da on zauzme položaj koji je imao Krist.

Zlo je nastavilo djelovati sve dok se duh nezadovoljstva nije razvio u otvorenu pobunu. Tada je izbio rat na nebu, i Sotona je, zajedno sa svima koji su stali uz njega, bio zbačen.” — *Biblijski komentari, knj. 7, str. 972, 973.*

b. Kako objava u Otkrivenju 12:10-11 pokazuje da je tijekom Isusove službe dovršeno zbacivanje Sotone?

Otk 12:10 I čuh snažan glas gdje govori u nebu: »Sada nastaje spasenje i sila i kraljevstvo Boga našega i vlast Pomazanika njegova! Jer zbačen je tužitelj braće naše koji ih je dan i noć optuživao pred Bogom našim.« Otk 12:11 I oni ga pobijediše krvlju Jaganjčevom i riječju svjedočanstva svojega; i ne uzljubiše život svoj sve do smrti.

“Proročkim pogledom Krist je unaprijed sagledao prizore koji će se odigrati u posljednjem velikom sukobu. Znao je da će, kada uzvikne: ‘Svršeno je!’, cijelo nebo slaviti. Njegovo je uho već čulo daleku glazbu i pobjedničke poklike s nebeskih dvorova. Znao je da će tada zazvoniti posmrtno zvono Sotonskom kraljevstvu i da će se Kristovo ime razglasiti od svijeta do svijeta, po cijelom svemiru.” — *Želja vjekova, str. 679.*

“Plan otkupljenja imao je još širu i dublju svrhu od samog spasenja čovjeka. Krist nije došao na Zemlju samo zbog toga; niti samo da bi stanovnici ovoga malog svijeta naučili ispravno cijeniti Božji Zakon. Njegova je misija bila i opravdati Božji karakter pred cijelim svemirom... Kristova smrt radi spasenja čovjeka ne bi samo otvorila nebo ljudima, nego bi pred cijelim svemirom opravdala Boga i Njegova Sina u njihovom postupanju prema Sotonskoj pobuni. Time bi se potvrdila trajnost Božjega Zakona te razotkrila narav i posljedice grijeha.” — *Patrijarsi i proroci, str. 68, 69.*

a. Koja je pojačana opasnost sada prijetila Crkvi? Otkrivenje 12:12, 13.

Otk 12:12 Zbog toga se veselite, nebesa i vi koji u njima prebivate! Jao vama, stanovnici zemlje i mora, jer đavao siđe k vama s gnjevom velikim znajući da vremena malo ima!« Otk 12:13 I kad Zmaj vidje da je bačen na zemlju, progna Ženu koja rodi mušku.

“Sotona, znajući da će mu carstvo koje je uzurpirao na kraju biti oduzeto, odlučio je ne žaliti truda kako bi uništio što veći broj bića koja je Bog stvorio na svoju sliku. Mrzio je čovjeka jer je Krist prema njemu pokazao toliku ljubav u opraštanju i samilosti te je sada bio spreman primijeniti svaku vrstu prijevare kojom bi ga mogao upropastiti. S još većom je žestinom nastavio svoje djelovanje, svjestan bezizlaznosti vlastitog stanja.” — *Biblijski komentari, knj. 7, str. 973, 974.*

“Veliki sukob između dobra i zla pojačavat će se sve do samoga svršetka vremena. U svim razdobljima Sotona je pokazivao svoj gnjev prema Kristovoj Crkvi, a Bog je svome narodu darivao svoju milost i Duha kako bi ih osnažio da se odupru sili Zloga. Kada su Kristovi apostoli trebali prenijeti evanđelje svijetu i zapisati ga za sve buduće naraštaje, bili su na osobit način obdareni prosvjetljenjem Duha. No kako se Crkva približava svojem konačnom izbavljenju, Sotona će djelovati s još većom snagom... Sve dubine sotonske vještine i lukavstva koje je stekao, sva okrutnost razvijena kroz stoljeća tih borbi, bit će usmjerene protiv Božjega naroda u posljednjem sukobu. U to vrijeme opasnosti Kristovi sljedbenici trebaju svijetu svjedočiti upozorenje o Gospodinovu drugom dolasku, a jedan narod treba biti pripravljen stati pred Njega pri Njegovu dolasku ‘bez ljage i besprijekoran’ (2. Petrova 3:14). U ovom razdoblju posebno izobilje božanske milosti i sile nije Crkvi ništa manje potrebno nego u apostolskim danima.” — *Velika borba, str. ix, x.*

b. Opišite iskustvo Crkve tijekom 1260 godina tlačenja i progona. Otkrivenje 12:6, 14.

Otk 12:6 I Žena pobježe u pustinju, gdje imaše mjesto od Boga pripravljeno, da je ondje hrane tisuću dvjesto šezdeset dana. Otk 12:14 I Ženi bijahu dana dva krila orla velikoga da odleti u pustinju na svoje mjesto gdje se, sakrivena od lica zmijina, ima hraniti vrijeme i vremenâ i polovicu vremena.

c. Kakva je pomoć došla kako bi se osujetio napad ljudskih oruđa koja je zmaj namjeravao upotrijebiti protiv vjernih? Otkrivenje 12:15, 16.

Otk 12:15 I zmija iz usta svojih ispusti za Ženom vodu poput rijeke, da je rijeka odnese. Otk 12:16 I zemlja priteče u pomoć Ženi: i otvori zemlja usta svoja i proguta rijeku koju Zmaj ispusti iz usta svojih.

“Kako su se europskim zemljama širile vijesti o zemlji u kojoj je svaki čovjek mogao uživati plodove vlastitoga rada i slijediti uvjerenja svoje savjesti, tisuće su pohrlile prema obalama Novoga svijeta.” — *Velika borba, str. 296.*

a. Kako su vjerni opisani u trenutku kad gnjev zmaja doseže svoj vrhunac? Otkrivenje 12:17.

Otk 12:17 I razgnjevi se Zmaj na Ženu pa ode i zarati se s ostatkom potomstva njezina, s onima što drže zapovijedi Božje i imaju svjedočanstvo Isusa Krista.

“Pisac otkrivenja, gledajući niz stoljeća sve do svršetka vremena, izjavio je: ‘I razgnjevi se Zmaj na ženu te ode zaratiti s ostatkom njezina potomstva, s onima koji drže zapovijedi Božje i imaju svjedočanstvo Isusa Krista’ (Otkrivenje 12:17). Neki koji danas žive na zemlji vidjet će ispunjenje tih riječi. Isti duh koji je u prošlim vremenima poticao ljude na progonstvo prave Crkve, u budućnosti će navesti na sličan postupak prema onima koji ostanu vjerni Bogu. Već se i sada poduzimaju pripreme za taj posljednji veliki sukob.” — *Proroci i kraljevi*, str. 605.

b. Kako se kroz obilježja Ostatka prepoznaje Crkva posljednjih dana? Otkrivenje 14:12; 19:10.

Otk 14:12 Ovdje je postojanost svetih, ovdje su oni koji drže zapovijedi Božje i vjeru Isusovu. Otk 19:10 I padoh pred noge njegove da mu se poklonim. A on mi reče: »Pazi, nemoj! Susluga sam tvoj i braće tvoje koja imaju svjedočanstvo Isusovo. Bogu se pokloni! Jer svjedočanstvo Isusovo duh je proroštva.«

“Crkva ostatka priznavat će Boga kroz Njegov Zakon i imat će proročki dar. Poslušnost Božjem Zakonu i dar proroštva oduvijek su obilježavali pravi Božji narod, a iskušenja se obično očituju u trenutačnim, aktualnim pojavama.” — *Loma Linda Messages*, str. 33.

“Crkva ostatka bit će dovedena u veliku kušnju i nevolju. Oni koji drže Božje zapovijedi i vjeru Isusovu osjetit će gnjev zmaja i njegovih sljedbenika. Sotona smatra cijeli svijet svojim podanicima; stekao je vlast nad otpadničkim crkvama. No ovdje postoji mala skupina koja se opire njegovoj nadmoći.” — *Svjedočanstva*, knj. 9, str. 231.

“Odbijanje poslušnosti Božjim zapovijedima i odlučnost da se njeguje mržnja prema onima koji te zapovijedi naviještaju dovode do najžešće borbe od strane zmaja, koji usmjerava svu svoju snagu protiv Božjeg naroda koji drži zapovijedi.” — *Svjedočanstva*, knj. 8, str. 117.

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE

Petak, 29. svibnja

1. Zašto je Crkva u Bibliji simbolizirana ženom?
2. Objasnite rizik koji je Sin Božji preuzeo došavši na Zemlju kao čovjek.
3. Kada je Sotonino izbacivanje s neba u potpunosti dovršeno?
4. Opišite razlog gnjeva zmaja protiv Crkve.
5. Koje osobine tražimo pri prepoznavanju Ostatka?

Dar prve subote

Subota, 6. lipnja 2026.

Molitveni dom u Pragu, Češka Republika

Češka Republika je država smještena u samom srcu Europe, koja graniči s Njemačkom, Poljskom, Austrijom i Slovačkom. Unutar nje nalazi se Bohemija, povijesna regija sa slikovitim selima, veličanstvenim dvorcima te bogatom kulturnom i duhovnom baštinom, gdje je Jan Hus (1369.–1415.) započeo svoje velike reforme. Danas je to moderna sekularna država s oko 10,9 milijuna stanovnika, od kojih više od 1,4 milijuna živi u glavnom gradu, Pragu. Prag nije samo povijesno i kulturno središte, nego i mjesto u kojem tisuće ljudi imaju duhovne potrebe; mnogi traže smisao života, nadu i mir u svojim srcima. Među stanovništvom, 47,8 % smatra se nereligioznima, 11,7 % se izjašnjava kao kršćani (od toga 9,3 % katolici i 2,4 % pripadnici drugih kršćanskih denominacija), dok se 10,8 % identificira s drugim religijama.

Djelovanje Reformnog pokreta adventista sedmog dana u ovom gradu započelo je u svibnju 2014. godine, kada su se za prvi sastanak okupile samo tri osobe. Kasnije, u kolovozu 2020., ovamo su poslani pastor i njegova obitelj kako bi naviještali sadašnju istinu poruke spasenja izgubljenim dušama.

Danas mjesna crkva u Pragu broji 30 članova Crkve, a zajedno s onima koji su zainteresirani i pripremaju se za krštenje, ukupno je oko 70 osoba. Bogoslužja se trenutačno održavaju u unajmljenom prostoru, no zajednica se iskreno moli za priliku da kupi ili izgradi vlastiti dom molitve — mjesto gdje se Božji narod može okupljati, jačati u vjeri i dijeliti svjetlo istine s onima oko sebe.

„Dom u kojem se Boga štuje treba biti u skladu s Njegovim karakterom i veličanstvom.” — *Svjedočanstva, knjiga 5, str. 268.*

Draga braćo i sestre, danas imamo blagoslovljenu priliku sudjelovati u ovom velikom Božjem djelu. Vaš prilog je ulaganje u vječnost, u spasenje duša i u jačanje Crkve u samom središtu Europe. Molimo vas da se molite za Božje vodstvo, da ljubazno podržite ovaj projekt i da ovu potrebu podijelite s drugima. Neka Gospodin blagoslovi svakoga tko s ljubavlju sudjeluje u ovom djelu!

„Zahvaljujemo Bogu uvijek za vas sve, spominjući vas u svojim molitvama.” (1. Solunjanima 1:2).

Vaša braća i sestre iz Praga

Zvijer i njen znak

STIH ZA UPAMTITI: „I čini da svi, i mali i veliki, bogati i siromašni, slobodnjaci i robovi, prime žig u svoju desnicu ili u svoja čela;” (Otkrivenje 13:16).

Predlažemo da pročitate: *Velika borba*, str. 439–450.

„Janjeći rogovi i glas zmaja u tom simbolu upućuju na upadljivu proturječnost između izjava i stvarne prakse nacije koja je tim simbolom predstavljena.” — *Velika borba*, str. 442.

1. ZVIJER S VIŠE OBILJEŽJA

Nedjelja, 30. studenog

a. Što je Ivan vidio u Otkrivenju 13:1 (prvi dio) i kako to razumijemo u svjetlu proučavanja Daniela 7:3?

Otk 13:1 I stadoh na morski žal. I vidjeh Zvijer gdje iz mora uzlazi sa sedam glava i deset rogova; i na rogovima joj deset kruna, a na glavama joj ime bogohulno.

Dn 7:3 I četiri goleme zvijeri izađoše iz mora, jedna drugačija od druge.

b. Što možemo naučiti iz činjenice da se neke tjelesne osobine Zvijeri povezuju s četiri zvijeri o kojima smo ranije proučavali? Otkrivenje 13:2; Daniel 7:4–6.

Otk 13:2 I Zvijer koju vidjeh bijaše nalik leopardu, i noge joj kao medvjede, i usta joj kao ralje lavlje. I Zmaj joj dade silu svoju i prijestolje svoje i vlast veliku.

Dn 7:4 Prva bijaše kao lav, a krila joj orlovska. Gledao sam je dok joj se krila ne iščupaše; i podiže se sa zemlje i uspravi se na noge kao čovjek, i bijaše joj dano srce čovječje. Dn 7:5 Kad eno sljedeće, druge zvijeri, nalik na medvjeda. I uspravi se s jedne strane, a tri joj rebra u raljama među zubima njezinim. I rekoše joj ovako: ‘Ustani, požderi mnogo mesa!’ Dn 7:6 Poslije toga pogledah, kad eno sljedeće — poput leoparda, a na leđima joj četiri ptičja krila. Zvijer imaće i četiri glave; i bi joj dana vlast.

“U 13. poglavlju (stihovi 1–10) opisana je još jedna zvijer, ‘nalik leopardu’, kojoj je zmaj dao ‘svoju silu, prijestolje i veliku vlast’. Taj simbol, kako su vjerovali mnogi protestanti, predstavlja papinstvo, koje je preuzelo silu, prijestolje i vlast što ih je nekoć imalo staro Rimsko Carstvo. Za zvijer nalik leopardu kaže se: ‘I dana su joj usta koja govore velike riječi i hule. ... I otvori svoja usta na hulu protiv Boga, da huli ime Njegovo i prebivalište Njegovo i one koji prebivaju na nebu. I dano joj je da ratuje sa svetima i da ih nadvlada; i dana joj je vlast nad svakim plemenom, jezikom i narodom.’ Ovo proročanstvo, koje je gotovo istovjetno opisu maloga roga iz Daniela 7, nedvojbeno upućuje na papinstvo.” — *Velika borba*, str. 439.

“U mnogim europskim nacijama sile koje su stoljećima vladale Crkvom i državom bile su pod Sotonskim utjecajem, posredstvom papinstva.” — *Velika borba*, str. 268, 269.

a. Kako se identitet zvijeri potvrđuje na temelju vremena njezine vladavine? Otkrivenje 13:5; Daniel 7:25.

Otk 13:5 I dana su joj usta koja govore velike stvari i hule; i dana joj je vlast da djeluje četrdeset i dva mjeseca.

Dn 7:25 I govorit će drske riječi protiv Svevišnjega i zatirati svece Svevišnjega; i pomišljat će da promijeni vremena i zakone. I sveci će biti predani njemu u ruke na vrijeme i vremenâ i polovicu vremena.

“I dana joj je vlast da djeluje četrdeset i dva mjeseca.” A prorok dalje kaže: ‘I vidjeh jednu od njezinih glava kao da je smrtno ranjena.’ I ponovno: ‘Tko u sužanjstvo vodi, u sužanjstvo će otići; tko mačem ubija, mora i sam mačem biti ubijen.’ Četrdeset i dva mjeseca isto su što i ‘vrijeme, vremena i pola vremena’ — tri i pol godine, odnosno 1260 dana — iz Daniela 7, razdoblje tijekom kojega je papinska vlast trebala tlačiti Božji narod. To je razdoblje započelo s uspostavom papinske nadmoći 538. godine po. Kr., a završilo 1798. godine. Tada je papa bio odveden u zarobljeništvo od strane francuske vojske, papinska je vlast zadobila smrtonosnu ranu, i proročanstvo se ispunilo: ‘Tko u sužanjstvo vodi, u sužanjstvo će otići.’” — *Velika borba*, str. 439.

b. Kako je nadmoć zvijeri nalik leopardu bila umanjena? Otkrivenje 13:3 (prvi dio), 10.

Otk 13:3 I vidjeh jednu od njezinih glava kao nasmrtno zaklanu; i smrtna joj se rana izliječi. I sva se zemlja zaniijela za Zvijeri. Otk 13:10 Vodi li tko sužanjstvu, u sužanjstvo će ići; ubije li tko mačem, treba ga mačem ubiti. Ovdje je postojanost i vjera svetih.

c. Koje postupke je zvijer poduzela? Otkrivenje 13:6–8.

Otk 13:6 I otvori usta svoja da huli na Boga, da pohuli na ime njegovo i šator njegov i one što u nebu prebivaju. Otk 13:7 I bi joj dano zaratiti sa svetima i pobijediti ih. I dana joj je vlast nad svakim plemenom i jezikom i narodom. Otk 13:8 I poklonit će joj se svi koji žive na zemlji, kojih imena nisu zapisana u Knjizi života Jaganjca zaklana od postanka svijeta.

“Utjecaj Rima u zemljama koje su nekoć priznavale njegovu vlast još je daleko od toga da bude uništen. A proročanstvo naviješta obnovu njegove moći: ‘I vidjeh jednu od njezinih glava kao da je smrtno ranjena; ali njezina se smrtonosna rana iscijelila, i sav se svijet zadivi za zvijeri’ (stih 3). Zadavanje smrtonosne rane upućuje na pad papinstva 1798. godine. Nakon toga, kaže prorok, ‘njezina se smrtonosna rana iscijelila, i sav se svijet zadivi za zvijeri’. Pavao jasno izjavljuje da će ‘čovjek bezakonja’ trajati sve do drugoga Kristova dolaska (2. Solunjanima 2:3–8). Sve do samoga svršetka vremena on će nastavljati djelo prijevara. A Ivan u Otkrivenju, također govoreći o papinstvu, piše: ‘I poklonit će mu se svi koji prebivaju na zemlji, kojima imena nisu zapisana u knjizi života’ (Otkrivenje 13:8). I u Starom i u Novom svijetu papinstvo će primati počasti kroz iskazivanje časti ustanovi nedjelje, koja se oslanja isključivo na autoritet Rimske Crkve.” — *Velika borba*, str. 579.

a. **Koja nova politička sila se uspinjala upravo u vrijeme kada je papinska vlast zadobila smrtnu ranu? Otkrivenje 13:11.**

Otk 13:11 I vidjeh drugu Zvijer gdje uzlazi iz zemlje; i imaše dva roga poput jaganjca, a govoraše kao Zmaj.

“Zvijer s janječim rogovima viđena je kako ‘izlazi iz zemlje’. Za razliku od sila koje su se uzdigle rušenjem drugih, narod koji ovaj simbol predstavlja morao je nastati na dotad nenastanjenom području te se razvijati postupno i mirno. Zato ne može potjecati iz Staroga svijeta, među zbijenim i sukobljenim narodima – iz onoga burnog mora ‘naroda, mnoštava, plemena i jezika’. Treba ga tražiti na Zapadnom kontinentu.

Koja je to država Novoga svijeta oko 1798. godine bila u usponu, obećavala snagu i veličinu te privlačila pozornost svijeta? Tumačenje ovog simbola ne ostavlja mjesta sumnji. Jedna jedina država u potpunosti odgovara proročanstvu – ono nepogrešivo upućuje na Sjedinjene Američke Države. Govornici i povjesničari, često i nesvjesno, u opisivanju nastanka i rasta te zemlje iznova koriste misli, gotovo iste riječi, kao i sveti pisac. Za zvijer je rečeno da ‘izlazi iz zemlje’; a prema izvornom značenju, riječ prevedena kao ‘izlazi’ doslovno znači ‘nicati’ ili ‘rasti poput biljke’⁴. Kako smo vidjeli, narod je trebao nastati na dotad nenastanjenom području.

‘Imala je dva roga poput janjeta.’ Ti janjeći rogovi simboliziraju mladost, nevinost i blagost – osobine koje vjerno opisuju karakter Sjedinjenih Država u trenutku kada su proroku prikazane kao da ‘niču’ oko 1798. godine. Među kršćanskim prognanicima koji su prvi pobjegli u Ameriku, tražeći utočište od kraljevskog ugnjetavanja i svećeničke netolerancije, bilo je mnogo onih koji su odlučili utemeljiti državu na širokim temeljima građanske i vjerske slobode. Njihova su se uvjerenja izrazila u Deklaraciji neovisnosti, koja iznosi veliku istinu da su ‘svi ljudi stvoreni jednaki’ i obdareni neotuđivim pravima na ‘život, slobodu i potragu za srećom’. Ustav jamči pravo naroda na samoupravu, osiguravajući da zakone donose i provode predstavnici izabrani voljom naroda. Zajamčena je i sloboda vjere: svakom je čovjeku dopušteno štovati Boga prema savjesti. Republikanski poredak i protestantizam postali su temeljna načela te države. Upravo su ta načela izvor njezine snage i blagostanja. Potlačeni i obespravljeni diljem kršćanskog svijeta s nadom su gledali prema toj zemlji. Milijuni su pohrlili na njezine obale, i Sjedinjene Države uzdigle su se među najmoćnije nacije svijeta.” — *Velika borba*, str. 440, 441.

a. Koju će šokantnu promjenu nametnuti zvijer nalik janjetu? Otkrivenje 13:12, 16.

Otk 13:12 I ona vrši svu vlast one prve Zvijeri pred njom i čini da se zemlja i oni koji žive na njoj poklone prvoj Zvijeri, kojoj ono bijaše izliječena njezina smrtna rana. Otk 13:16 I čini da im se svima — i malima i velikima, i bogatima i siromašnima, i slobodnjacima i robovima — dade žig na njihovu desnu ruku ili na čela njihova,

“Janjeći rogov i zmajski glas tog simbola ukazuju na upadljivu proturječnost između onoga što ta država javno izjavljuje i onoga što u praksi čini. ‘Govor’ te države očituje se kroz djelovanje njezinih zakonodavnih i sudskih vlasti. Upravo će takvim postupcima zaniijekati liberalna i miroljubiva načela koja je proglasila temeljima svoje politike. Proročanstvo da će ‘govoriti kao zmaj’ i vršiti ‘svu vlast prve zvijeri’ jasno najavljuje razvoj duha netolerancije i progona, kakav su pokazivale sile simbolizirane zmajem i zvijeri nalik leopardu. A tvrdnja da zvijer s dva roga ‘čini da se zemlja i njezini stanovnici klanjaju prvoj zvijeri’ znači da će se autoritet te države koristiti kako bi se nametnulo neko bogoštovno držanje koje predstavlja iskaz odanosti papinstvu.

Takvo bi djelovanje bilo izravno suprotno načelima te države, duhu njezinih slobodnih institucija, jasnim i svečanim izjavama Deklaracije neovisnosti te samom Ustavu. Utemeljitelji države mudro su nastojali spriječiti da Crkva koristi svjetovnu vlast, jer to neizbježno vodi netoleranciji i progonima. Ustav izričito određuje da ‘Kongres neće donijeti nijedan zakon kojim bi se uspostavila religija ili zabranilo slobodno ispovijedanje vjere’ te da se ‘nikakav vjerski test nikada neće zahtijevati kao uvjet za obnašanje bilo koje javne dužnosti u Sjedinjenim Državama’. Samo grubim kršenjem tih zaštita nacionalne slobode može se bilo kakva vjerska praksa nametnuti građanskom vlašću.” — *Velika borba*, str. 442.

b. Kako će nametanje žiga zvijeri dovesti do propasti Sjedinjenih Američkih Država? Izreke 14:34; Psalam 119:126.

Izr 14:34 Pravednost uzvisuje narod, a grijeh je sramota pucima.

Ps 119:126 Vrijeme je da djeluješ, Gospode: prekriši Zakon tvoj.

“Svako stoljeće razuzdanosti gomilalo je gnjev za dan gnjeva; a kad dođe vrijeme i mjera bezakonja se ispuni, Bog će učiniti svoje neobično djelo. Pokazat će se kako je strašno iscrpiti Božje strpljenje; jer će se Božji gnjev izliti tako snažno i očito da je opisan kao gnjev bez primjese milosti, a sama će zemlja biti opustošena. U trenutku nacionalnog otpada — kada se, slijedeći Sotoninu politiku, vladari zemlje svrstaju na stranu čovjeka grijeha — tada se mjera krivnje ispunjava; nacionalni otpad postaje znak za nacionalnu propast.” — *Odabrane poruke, knj. 2*, str. 373.

a. Što je znak autoriteta Rima? Daniel 7:25.

Dn 7:25 I govorit će drske riječi protiv Svevišnjega i zatirati svece Svevišnjega; i pomišljat će da promijeni vremena i zakone. I sveci će biti predani njemu u ruke na vrijeme i vremenâ i polovicu vremena.

“Kao znak autoriteta Katoličke crkve, papistički pisci navode „sam čin promjene subote u nedjelju, što protestanti prihvaćaju; ... jer držanjem nedjelje priznaju vlast Crkve da određuje blagdane i da im zapovijeda pod grijehom.” — Henry Tuberville, Sažetak kršćanskog nauka, str. 58. Što je, dakle, promjena subote ako ne znak, odnosno obilježje autoriteta Rimske crkve — ‘žig Zvijeri’? ...

Kada se svetkovanje nedjelje bude zakonski nametalo, i kada svijet bude prosvjetljen u pogledu obveze pravoga subotnjeg dana, tada će svatko tko prekrši Božju zapovijed da bi poslušao propis koji nema viši autoritet od rimskog, time odati čast papinstvu iznad Boga.” — *Velika borba*, str. 448, 449.

b. Opišite vrhunac suprotstavljenih pokreta — jednoga koji nastoji prosvjetliti duše istinom i drugoga koji nastoji nametnuti žig zvijeri. Otkrivenje 13:13–15; 16:13, 14; Matej 24:14, 24.

Otk 13:13 I ona čini znake velike: čini pred ljudima da i oganj silazi s neba na zemlju. Otk 13:14 I zavodi one što žive na zemlji zbog znakova koje joj je dano učiniti pred Zvijeri, govoreći onima što stanuju na zemlji da načine lik Zvijeri koja imaše ranu od mača i oživje. Otk 13:15 I bi joj dano dati dah liku Zvijeri, tako da i progovori lik Zvijeri i učini da tko god se ne pokloni liku Zvijeri bude ubijen. Otk 16:13 I vidjeh: iz usta Zmajevih i iz usta Zvijerinih i iz usta Lažnoga proroka izađoše tri nečista duha, nalik žabama. Otk 16:14 To su naime duhovi zloduha što čine znakove, koji odlaze po kraljeve zemlje i svega svijeta da ih skupe na boj za onaj veliki dan Boga Svemogućega.

Mt 24:14 I propovijedat će se ovo evanđelje o kraljevstvu po svemu svijetu za svjedočanstvo svim narodima. I tada će doći svršetak.» Mt 24:24 Jer ustat će lažni kristi i lažni proroci i izvodit će velike znake i čudesa da, bude li moguće, zavedu i izabranike.

“Crkva se poziva na snažnu ruku građanske vlasti, i u tom se djelu papisti i protestanti ujediniuju. Kako pokret za nametanje nedjelje postaje sve odlučniji i otvoreniji, zakon će se okrenuti protiv onih koji drže Božje zapovijedi. Prijetit će im se novčanim kaznama i zatvorom, a nekima će se nuditi položaji utjecaja te druge nagrade i povlastice, kao poticaj da se odreknu svoje vjere. No njihov postojan odgovor glasi: ‘Pokažite nam iz Božje riječi u čemu grijeshimo’ — isti onaj zahtjev koji je Luther iznosio u sličnim okolnostima. Oni koji budu izvedeni pred sudove snažno će braniti istinu, i neki od onih koji ih budu slušali bit će potaknuti da zauzmu stav i drže sve Božje zapovijedi. Tako će svjetlo istine doći pred tisuće koje inače o tim istinama ne bi znale ništa.” — *Velika borba*, str. 607.

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE

Petak, 5. lipnja

1. Kako su se neka obilježja zvijeri iz Daniela 7 prenijela na Rim?
2. Pregledajte različite načine na koje je izračunavano razdoblje od 1260 godina papinske prevlasti.
3. Zašto smrtonosna rana nije dovela do smrti zvijeri?
4. Koje su jedinstvene značajke Sjedinjenih Američkih Država bile prikazane janjećim rogovima?
5. Imaju li ljudi koji danas svetkuju nedjelju već Žig zvijeri?

Tri anđela

STIH ZA UPAMTITI: „Ovdje je postojanost svetih, ovdje su oni koji drže zapovijedi Božje i vjeru Isusovu.” (Otkrivenje 14:12).

Predlažemo da pročitate: *Rani spisi, str. 232–261.*

“Pokazana su mi tri koraka — poruke prvoga, drugoga i trećega anđela. Moj anđeo pratitelj rekao je: ‘Jao onome tko pomakne ijedan kamen ili dirne ijedan klin u ovim porukama. Ispravno razumijevanje tih poruka od presudne je važnosti.’” — *Rani spisi, str. 258.*

1. ANĐELI U OTKRIVENJU

Nedjelja, 7. lipnja

a. Usporedite različite vrste glasnika koje predstavljaju anđeli. Otkrivenje 1:20; 10:1, 5; 11:1; 22:8.

Otk 1:20 Tajna onih sedam zvijezda što ih vidje u desnici mojoj i sedam zlatnih svijećnjaka: sedam zvijezda anđeli su sedam crkava, a sedam svijećnjaka što ih vidje sedam je crkava.« Otk 10:1 I vidjeh jednoga drugog, snažnog anđela gdje silazi s neba: zaogrnut oblakom i s dúgom na glavi, i lice mu kao sunce, a noge mu kao stupovi ognjeni; Otk 10:5 I onaj anđeo kojega vidjeh gdje stoji na moru i na zemlji podiže k nebu ruku svoju Otk 11:1 I bi mi dana trska nalik štapu; i anđeo stade govoreći: »Ustani i izmjeri hram Božji i žrtvenik i one koji se klanjaju u njemu!« Otk 22:8 I ja, Ivan, vidio sam ovo i čuo. I kad čuh i vidjeh, padoh da se poklonim pred noge anđela koji mi je to pokazivao.

b. Kako Bog šalje poruku svim ljudima na Zemlji? Rimljanima 10:13–15.

Rim 10:13 Jer: Svaki koji zazove ime Gospodnje, bit će spašen. Rim 10:14 Kako dakle da zazovu onoga u koga ne uzvjerovaše? A kako da vjeruju u onoga za koga nisu čuli? A kako da čuju bez propovjednika? Rim 10:15 A kako da propovijedaju ako nisu poslani? Kao što je pisano: Kako su krasne noge onih koji evanđeljem navješćuju mir, onih koji evanđeljem navješćuju dobro!

“Kao svoje predstavnike među ljudima Bog ne bira anđele koji nikada nisu pali, nego ljude — bića iste naravi i s istim sklonostima kao oni koje nastoje spasiti... Ljudima, muškarcima i ženama, povjereno je to sveto poslanje da objave ‘neistraživo bogatstvo Kristovo’. (Efežanima 3:8)” — *Djela apostola, str. 134.*

“Pozvani smo biti suradnici nebeskih anđela u predstavljanju Isusa svijetu... jer čovjek treba biti sredstvo kojim Bog govori čovjeku. A kada se Kristu predamo cijelim srcem, anđeli se raduju što mogu govoriti kroz naše glasove i tako objavljujati Božju ljubav.” — *Želja vjekova, str. 297.*

c. Koga simboliziraju anđeli iz Otkrivenja 14:6–12 i koja je njihova misija? Matej 28:19, 20; Djela 1:8.

“Anđeli su prikazani kako lete posred neba i navješćuju svijetu poruku upozorenja... Nitko ne čuje glas tih anđela, jer oni simbolično predstavljaju Božji narod koji djeluje u skladu s cijelim nebeskim svemirom.” — *Odabrane poruke, knj. 2, str. 387.*

a. Kome prvi anđeo upućuje svoju poruku? Otkrivenje 14:6.

Otk 14:6 I vidjeh jednoga drugog anđela gdje leti posred neba s evanđeljem vječnim da navijesti evanđelje onima koji žive na zemlji i svakomu narodu i plemenu i jeziku i puku,

“Veliko vjersko buđenje pod navještajem skorog Kristova dolaska unaprijed je najavljeno u proročanstvu poruke prvoga anđela iz Otkrivenja 14... Anđelov let ‘posred neba’, ‘jak glas’ kojim se upozorenje izgovara te njegovo objavljivanje svima ‘koji prebivaju na zemlji’ — ‘svakom narodu, plemenu, jeziku i puku’ — svjedoče o brzini i svjetskim razmjerima toga pokreta.” — *Velika borba*, str. 355.

b. Kako je prvi anđeo usmjerio pozornost na Boga kao Stvoritelja? Otkrivenje 14:7; Postanak 1:1; Efežanima 3:9.

Otk 14:7 govoreći snažnim glasom: »Bojte se Boga i dajte mu slavu, jer dođe čas suda njegova! I poklonite se Onomu koji stvori nebo i zemlju i more i izvore vodne!«

Post 1:1 U početku stvori Bog nebo i zemlju.

Ef 3:9 i rasvijetliti svima što je zajedništvo tajne od vjekova skrivene u Bogu, Onomu koji sve stvori po Isusu Kristu,

c. Razmotrite kako je Adventni pokret primijenio poruku prvog anđela i poruku o sudu u svom propovijedanju skorog Kristova dolaska. Daniel 7:26, 27; 8:14; Djela 17:30, 31.

Dn 7:26 Potom će zasjesti sud; i oduzet će mu se vlast, da se razori i uništi do kraja. Dn 7:27 A kraljevstvo i vlast i veličanstvo kraljevstava pod svim nebesima dat će se puku svetaca Svevišnjega. Kraljevstvo njegovo kraljevstvo je vječno, i sve vlasti njemu će služiti i slušat će njega. Dn 8:14 I reče mi: »Do dvije tisuće i tri stotine večeri i jutara; tada će svetište biti očišćeno.«

Dj 17:30 Zanimajući dakle vremena neznanja, Bog sada zapovijeda ljudima svima i svagdje da se pokaju, Dj 17:31 jer je ustanovio dan u koji ima suditi svijetu po pravdi, po čovjeku kojega odredi pruživši jamstvo svima uskrisivši ga od mrtvih.«

“Williamu Milleru i njegovim suradnicima dano je da u Americi propovijedaju ovo upozorenje. Ta je zemlja postala središte velikog adventnog pokreta. Upravo se ondje proročanstvo poruke prvoga anđela najizravnije ispunilo. Spisi Millera i njegovih suradnika prenošeni su u daleke krajeve. Gdje god su misionari prodrli širom svijeta, ondje su stizale radosne vijesti o skorom Kristovu povratku. Nadaleko se širila poruka vječnoga evanđelja: ‘Bojte se Boga i podajte Mu slavu, jer je došao čas Njegova suda.’

Svjedočanstvo proročanstava koja su, činilo se, upućivala na Kristov dolazak u proljeće 1844. snažno je zahvatilo umove ljudi. Kako je poruka išla od države do države, posvuda se budio velik interes. Mnogi su se uvjerali da su argumenti temeljeni na proročkim vremenskim razdobljima ispravni te su, odričući se ponosa vlastitog mišljenja, s radošću prihvaćali istinu. Neki su propovjednici ostavili svoje sektaške poglede i osjećaje, napustili plaće i crkve te se pridružili naviještanju Isusova dolaska. Ipak, relativno je malo propovjednika prihvatilo ovu poruku, pa je ona uglavnom bila povjerena poniznim laicima... Stanje nevjerne crkve i svijeta koji leži u zlu opterećivalo je duše istinskih stražara, te su oni dragovoljno podnosili napor, oskudicu i trpljenje kako bi pozvali ljude na pokajanje za spasenje. Iako se Sotona protivio, djelo je postojano napredovalo, a adventnu istinu prihvatile su tisuće.” — *Velika borba*, str. 368.

a. Što drugi anđeo govori o duhovnom stanju Crkve koja se naziva Kristovom? Otkrivenje 14:8.

Otk 14:8 I drugi anđeo dođe za njim govoreći: »Pade, pade Babilon, grad veliki! Jer je vinom gnjeva bludnosti svoje opio sve narode.«

„Što je to vino? — Njezine lažne doktrine. Umjesto subote iz četvrte zapovijedi, svijetu je dala lažnu subotu te je ponovila laž koju je Sotona prvi put izrekao Evi u Edenu — o prirodnoj besmrtnosti duše. Mnoge srodne zablude proširila je nadaleko i naširoko, 'učeci kao nauke zapovijedi ljudske' (Matej 15:9).“ — *Odabrane poruke, knj. 2, str. 118.*

„Babilon je poticao pogubne doktrine, vino zablude. To vino zablude sastoji se od lažnih učenja, kao što su prirodna besmrtnost duše, vječno mučenje bezbožnih, nijekanje Kristova postojanja prije Njegova rođenja u Betlehemu, te promicanje i uzdizanje prvoga dana u tjednu iznad Božjega svetog i posvećenog dana. Ove i srodne zablude različite crkve iznose pred svijet, i tako se ispunjava Pismo koje kaže: 'Jer su svi narodi pili vino gnjeva njezina bludničenja.'“ — *Svjedočanstvo za propovjednike, str. 61, 62.*

b. Opišite kako su vjernici u Adventnom pokretu razumjeli svoje prvo razočaranje i otkriće pravog značenja završetka 2300 dana te poziv da se odvoje od onih koji su odbacili poruku. Habakuk 2:3; Matej 25:6.

Hab 2:3 Jer viđenje je tek za određeno vrijeme, ali na kraju će progovoriti i neće slagati. Ako se i oteglo, čekaj na nj — jer sigurno će doći, neće zakasniti.

Mt 25:6 A usred noći nasta vika: 'Eno, ženik dolazi! Izđite mu u susret!'

„U ljeto 1844., otprilike na polovici razdoblja između vremena kada se prvotno smatralo da će 2300 dana završiti i jeseni iste godine, za koju se kasnije utvrdilo da je stvarni završetak tog razdoblja, poruka je bila objavljena upravo riječima Svetoga pisma: 'Evo, Zaručnik dolazi!'

Ono što je dovelo do ovog pokreta bilo je otkriće da je dekret Artakserksa o obnovi Jeruzalema, koji je činio početnu točku razdoblja od 2300 dana, stupio na snagu u jesen 457. godine prije Krista, a ne na početku te godine, kako se ranije vjerovalo. Računajući od jeseni 457. godine pr. Kr., 2300 godina završava u jesen 1844. godine.“ — *Velika borba, str. 398, 399.*

„Kako su crkve odbile prihvatiti poruku prvog anđela, odbacile su svjetlo s neba i izgubile Božju naklonost. Pouzdale su se u vlastitu snagu i, suprotstavljajući se prvoj poruci, dovele se u stanje u kojem nisu mogle vidjeti svjetlo poruke drugog anđela. No oni koji su bili Božji miljenici, premda potlačeni, prihvatili su poruku: 'Babilon je pao', i napustili crkve.“ — *Rani spisi, str. 237.*

a. Koje zapanjujuće upozorenje dolazi od trećeg anđela? Otkrivenje 14:9–11.

Otk 14:9 I treći anđeo dođe za njima govoreći snažnim glasom: »Ako se tko klanja Zvijeri i liku njezinu te prima žig na čelo svoje ili na ruku svoju, Otk 14:10 on će i piti od vina gnjeva Božjega koje se nerazvodnjeno toči u čašu srdžbe njegove. I bit će mučen ognjem i sumporom pred svetim anđelima i pred Jaganjcem. Otk 14:11 I dim muke njihove uzlazi u vijeke vjekova. Ni danju ni noću nemaju počinka oni koji se klanjaju Zvijeri i liku njezinu, i tko god prima žig imena njezina.«

“Najstrašnije upozorenje koje je ikada upućeno smrtnicima sadržano je u poruci trećeg anđela. To mora biti strašan grijeh koji na sebe navlači Božji gnjev, lišen svake milosti. Ljudi ne smiju ostati u neznanju o ovom važnom pitanju; upozorenje protiv toga grijeha treba se objaviti svijetu prije nego što nastupe Božje kazne, kako bi svi znali zašto dolaze i imali priliku izbjeći ih... U proročanstvu je ta poruka prikazana kao da se proglašava snažnim glasom, od anđela koji leti posred neba, i ona će privući pozornost cijeloga svijeta.” — *Velika borba*, str. 449, 450.

b. Po čemu se oni koji su vjerni Bogu razlikuju od ostalih u vrijeme poruke trećega anđela? Otkrivenje 14:12.

Otk 14:12 Ovdje je postojanost svetih, ovdje su oni koji drže zapovijedi Božje i vjeru Isusovu.

“Štovatelji Boga bit će osobito prepoznatljivi po svome poštovanju četvrte zapovijedi, jer je ona znak Božje stvaralačke sile i svjedočanstvo Njegova prava na čovjekovo štovanje i odanost... U raspletu sukoba cijelo će se kršćanstvo podijeliti u dvije velike skupine: one koji drže zapovijedi Božje i vjeru Isusovu, i one koji se klanjaju Zvijeri i njezinoj slici te primaju njezin žig. Iako će se crkva i država udružiti u sili kako bi prisilile sve — ‘male i velike, bogate i siromašne, slobodne i robove’ — da prime žig Zvijeri, Božji narod ga ipak neće primiti. Otkrivenje 13:16” — *Svjedočanstva*, knj. 9, str. 16, 17.

c. Kako je opisano širenje poruke trećega anđela? Otkrivenje 7:2, 3.

Otk 7:2 I vidjeh drugoga anđela gdje uzlazi od istoka sunčeva; imao je pečat Boga živoga. I povika snažnim glasom onoj četvorici anđela kojima bi dano nauditi zemlji i moru Otk 7:3 govoreći: »Ne naudite ni zemlji ni moru ni drveću dok ne opečatimo slugu Boga našega na čelima njihovim.«

“Na sastanku održanom u Dorchesteru, u saveznoj državi Massachusetts, u studenome 1848., dano mi je viđenje o naviještanju poruke zapečaćenja i o dužnosti braće da objavljuju svjetlo koje je obasjavalo naš put.

Nakon što je završilo viđenje, rekla sam svome mužu: ‘Imam poruku za tebe. Moraš početi tiskati mali list i slati ga ljudima. Neka u početku bude malen; ali kako ga budu čitali, slat će sredstva za tiskanje, i od samoga početka bit će uspješan. Iz tog malog početka pokazano mi je da će poteći zrake svjetlosti koje će obići cijeli svijet.’ ” — *Life Sketches*, str. 125.

a. Kako će se ispuniti najavljeni blagoslov u vezi s onima koji su umrli u vjeri tijekom naviještanja poruke trećega anđela? Otkrivenje 14:13; Daniel 12:2.

Otk 14:13 I čuh glas s neba gdje mi govori: »Zapiši! Blaženi odsad mrtvi koji umiru u Gospodinu!« »Da«, govori Duh, »neka otpočinu od svojih napora. A djela ih njihova prate.«

Dn 12:2 Tada će se probuditi mnogi od onih koji spavaju u prahu zemljinu: jedni za vječni život, a drugi za sramotu, za vječnu gadost.

”U ponoć je Bog odlučio izbaviti svoj narod. Dok su se bezbožnici oko njih izrugivali, iznenada se pojavilo sunce, sjajeći u punini svoje snage, a mjesec je zastao. Bezbožnici su s čuđenjem promatrali taj prizor, dok su sveci s svečanom radošću gledali znakove svoga izbavljenja. Znakovi i čudesa slijedili su jedan za drugim. Sve je izgledalo kao da je istrgnuto iz svojega prirodnog tijeka. Potoci su prestali teći. Pojavili su se tamni, teški oblaci i sudarali se međusobno. No postojalo je jedno jasno mjesto postojane slave, odakle je dolazio glas Božji poput šuma mnogih voda, potresajući nebo i zemlju. Nastao je silan potres. Grobovi su se otvorili i oni koji su umrli u vjeri pod porukom trećega anđela, držeći subotu, izišli su iz svojih prašnjavih počivališta, proslavljeni, da čuju savez mira koji je Bog trebao sklopiti s onima koji su sačuvali Njegov zakon.” — *Rani spisi, str. 285.*

b. Što će se dogoditi na završetku poruka triju anđela? Otkrivenje 14:14–16; Marko 4:26–29.

Otk 14:14 I pogledah, i gle: bijel oblak, a na oblaku sjedi netko nalik Sinu Čovječjem; na glavi mu bijaše zlatan vijenac, a u ruci mu srp oštar. Otk 14:15 I drugi anđeo izađe iz hrama vičući snažnim glasom onomu koji sjedi na oblaku: »Pošalji srp svoj i žanji: dođe ti čas da se žanje, jer zrela je žetva zemaljska!« Otk 14:16 I onaj koji sjedi na oblaku baci srp svoj na zemlju. I zemlja bî požnjena.

Mk 4:26 I govoraše: »Tako je kraljevstvo Božje kao kad čovjek baci sjeme na zemlju: Mk 4:27 i spava i ustaje noću i danju, i sjeme klija i raste, sam ne zna kako. Mk 4:28 Jer zemlja sama od sebe rod donosi: najprije stabljiku, zatim klas, onda puno zrno u klasu. Mk 4:29 A kad plod dopusti, odmah šalje srp jer je žetva prispjela.«

”Vidjela sam anđele kako užurbano odlaze na zemlju i vraćaju se na nebo. Jedan anđeo, s pisarskom tintarnicom uz bok, vratio se sa zemlje i izvijestio Isusa da je njegovo djelo dovršeno, te da su sveci prebrojeni i zapečaćeni. Tada sam vidjela Isusa, koji je služio pred Kovčegom u kojem se nalazilo Deset zapovijedi, kako baca kadionicu. Podigao je ruke i snažnim glasom rekao: ”Svršeno je.”” — *Rani spisi, str. 279.*

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE

Petak, 12. lipnja

1. Zašto je Bog učinio propovijedanje Evanđelja ovisnim o ljudskim posrednicima?
2. Kako je poruka prvoga anđela doprla diljem svijeta?
3. Opišite razlog zbog kojega je dana poruka drugoga anđela.
4. Koju razliku ističe poruka trećega anđela?
5. Koji će se događaj zbiti nakon što se dovrše poruke triju anđela?

Posljednji poziv

STIH ZA UPAMTITI: „I nakon toga vidjeh jednoga drugog anđela gdje silazi s neba; imao je veliku vlast. I zemlja se zasnijetli od slave njegove.” (Otkrivenje 18:1)

Predlažemo da pročitate: *Velika borba*, str. 603–612.

“Veliko djelo evanđelja neće završiti s manjim očitovanjem Božje sile nego što bilo je ono koje je obilježilo njegov početak..” — *Velika borba*, str. 611.

1. VELIKI BABILON

Nedjelja, 14. lipnja

a. Opišite dramatičan prizor koji je Ivan vidio u vezi s Crkvom poznatom kao Veliki Babilon. Otkrivenje 17:1–6.

Otk 17:1 I dođe jedan od sedmorice anđela koji imahu sedam čaša i progovori sa mnom govoreći mi: »Dođi, pokazat ću ti sud nad velikom bludnicom što sjedi na vodama mnogim.« Otk 17:2 S njom su počinili blud kraljevi zemaljski i opili se vinom bluda njezina stanovnici zemaljski. Otk 17:3 I odnese me u duhu u pustinju. I vidjeh ženu što sjedi na purpurnoj Zvijeri punoj bogohulnih imena, sa sedam glava i deset rogova. Otk 17:4 I žena bijaše odjevena u grimiz i purpur, i nakićena zlatom i dragim kamenjem i biserjem. U ruci joj bijaše zlatna čaša puna gnusoba i nečistoće bluda njezina. Otk 17:5 I na čelu joj napisano ime: Tajna, Veliki Babilon, Mati bludnicâ i gnusobâ zemaljskih. Otk 17:6 I vidjeh ženu pijanu od krvi svetih i od krvi svjedoka Isusovih. I kad je vidjeh, začudih se čudom velikim.

“Žena (Babilon) iz Otkrivenja 17 opisana je kao ona koja je ‘obučena u purpur i grimiz, nakićena zlatom, dragim kamenjem i biserima, držeći u ruci zlatnu čašu punu gadosti i nečistoće... a na njezinu je čelu bilo napisano ime: Tajna, Babilon Veliki, majka bludnica...’. Sila koja je kroz toliko stoljeća imala vrhovnu vlast nad vladarima kršćanstva jest Rim. Purpurna i grimizna boja, zlato, drago kamenje i biseri zorno dočaravaju raskoš i više nego kraljevski sjaj koji si je prisvajala ohola rimska stolica. I nijedna se druga vlast ne može s tolikom opravdanošću opisati kao ‘opijena krvlju svetih’ kao ta crkva koja je tako okrutno progonila Kristove sljedbenike. Babilon se nadalje optužuje i za grijeh nezakonite veze s ‘kraljevima zemlje’. Kao što je židovska crkva, otpavši od Gospodina i stupivši u savez s poganima, postala bludnica, tako i Rim, iskvarivši se traženjem potpore svjetovnih sila, prima istu osudu.” — *Velika borba*, str. 382.

b. Kako će toj sili doći kraj? Otkrivenje 17:15–18.

Otk 17:15 I reče mi anđeo: »Vode koje vidje, gdje bludnica sjedi, to su puci i mnoštva i narodi i jezici. Otk 17:16 I deset rogova koje vidje na Zvijeri — ti će zamrziti bludnicu i opustošiti je i ogoliti; i mesa će se njezina najesti i ognjem je spaliti. Otk 17:17 Jer Bog im u srca stavi da izvrše naum njegov, i budu jedne misli, i kraljevstvo svoje daju Zvijeri dok se ne ispune riječi Božje. Otk 17:18 A žena koju vidje grad je veliki što kraljuje nad kraljevima zemaljskim.«

a. Opišite dolazak anđela koji se pojavljuje u Otkrivenju 18:1.

Otk 18:1 I nakon toga vidjeh jednoga drugog anđela gdje silazi s neba; imao je veliku vlast. I zemlja se zaszvietli od slave njegove.

“Poruke trojice anđela trebaju se sjediniti i svijetu dati njihovu trostruku svjetlost. U Otkrivenju Ivan kaže: ‘I vidjeh drugoga anđela gdje silazi s neba, s velikom vlašću, i zemlja se obasja njegovom slavom.’ [Otkrivenje 18:2–5.] To prikazuje objavljivanje posljednje, trostruke poruke upozorenja svijetu.” — *Biblijski komentari, knj. 7 str. 985.*

“Crkva je riznica bogatstva Kristove milosti; i preko Crkve će se naposljetku očitovati — čak i ‘poglavarstvima i vlastima na nebeskim mjestima’ — konačno i potpuno očitovanje Božje ljubavi.” — *Djela apostola, str. 9.*

b. Što označava slava toga anđela i kako se ona očituje? Psalam 29:1, 2; Ivan 17:22, 23.

Ps 29:1 Spasi puk svoj i blagoslovi svoju baštinu; i pasi ih i nosi ih dovijeka! Ps 29:2 Psalam Davidov. Dajte Gospodu, sinovi Božji, dajte Gospodu slavu i moć!

Iv 17:22 I slavu koju si ti meni dao ja sam dao njima: da budu jedno kao što smo mi jedno. Iv 17:23 Ja u njima i ti u meni, da budu savršeni u jednom i da svijet upozna da me ti posla i uzljubi njih kao što uzljubi mene.

“Kad se zanemari izgradnja karaktera, kad nedostaje ljepota duše, a jednostavnost pobožnosti biva prezrena, tada ponos i ljubav prema vanjskom sjaju zahtijevaju veličanstvene crkvene građevine, raskošne ukrase i dojmive obrede. Ali u svemu tome Bog nije proslavljen. On svoju Crkvu ne cijeni prema njezinim vanjskim prednostima, nego prema iskrenoj pobožnosti koja je razlikuje od svijeta. On je vrednuje prema rastu njezinih članova u spoznaji Krista, prema njihovu napredovanju u duhovnom iskustvu.” — *Proroci i kraljevi, str. 565, 566.*

c. Kako je Bog opisao svoju vlastitu slavu kada je Mojsije zatražio da je vidi? Izlazak 33:18, 19; 34:5–7.

Izl 33:18 Tad Mojsije reče: »Pokaži mi, molim te, slavu svoju.« Izl 33:19 On pak reče: »Ja ću učiniti da sva moja dobrota prođe ispred tebe i pred tobom ću izustiti ime „Gospod”. A smilovat ću se komu se smilujem i sažalit ću se nad kime se sažalim.« Izl 34:5 I siđe Gospod u oblaku te ondje stajaše s njim. I izusti ime: »Gospod.« Izl 34:6 I Gospod prođe ispred njega te viknu: »Gospod, Gospod, Bog milosrdan i milostiv, spor na gnjev, a bogat milosrđem i istinom; Izl 34:7 iskazuje milosrđe tisućama, prašta bezakonje i prijestup i grijeh, ali krivca nipošto ne ostavlja nekažnjena, kažnjavajući bezakonje otaca na sinovima i na sinovima sinova, sve do trećega i četvrtoga koljena.«

“Slava Božjih osobina očituje se u Njegovu karakteru. Svaka stranica Svetoga pisma blista Njegovim svjetlom. Kristova pravednost, poput čistoga, bijelog bisera, nema mane ni mrlje. Nijedno ljudsko djelo ne može unaprijediti taj veliki i dragocjeni Božji dar. On je bez ikakva nedostatka.” — *Kristove priče, str. 115.*

“Taj se karakter očitovao u Kristovu životu. Da bi vlastitim primjerom osudio grijeh u tijelu, uzeo je na sebe obličje grešnoga tijela. Neprestano je promatrao Božji karakter i neprestano ga je objavljivao svijetu.

Krist želi da Njegovi sljedbenici u svome životu odražavaju isti taj karakter.” — *God's Amazing Grace, str. 322.*

a. Kako se anđeo obraća stanovnicima Babilona? Otkrivenje 18:2.

Otk 18:2 I povika snažno, jakim glasom, govoreći: »Pade, pade Veliki Babilon i postade prebivalištem zlodusima i tamnicom svakom nečistom duhu i tamnicom svakoj ptici nečistoj i mrskoj;

“Anđelu su bili dani velika moć i slava, i dok je silazio, zemlja je bila obasjana njegovom slavom. Svjetlost koja je pratila toga anđela prodrila je posvuda dok je snažno klicao jakim glasom... Poruka o padu Babilona, koju je iznio drugi anđeo, ponavlja se, uz dodatno isticanje pokvarenosti koja je od 1844. godine prodirala u crkve.” — *Rani spisi, str. 277.*

b. Kako će se stanje u Babilonu promijeniti u razdoblju nakon prvog proglašenja poruke prvoga anđela? Otkrivenje 18:3.

Otk 18:3 jer su se od vina gnjeva bludnosti njezine opili svi narodi, i kraljevi zemaljski s njom su počinili blud, a trgovci se zemaljski obogatiše od silna raskošja njezina.«

“Poruka drugog anđela iz Otkrivenja 14 prvi je put propovijedana u ljetu 1844. godine, i tada je imala najizravniju primjenu na crkve u Sjedinjenim Američkim Državama, gdje je upozorenje o sudu bilo najšire objavljeno i najčešće odbačeno, te gdje je otpadništvo u crkvama bilo najbrže. Međutim, poruka drugog anđela nije doživjela svoje potpuno ispunjenje 1844. godine. Crkve su tada doživjele moralni pad kao posljedicu odbacivanja svjetla adventske poruke, ali taj pad još nije bio potpun. Kako su nastavile odbacivati posebne istine za ovo vrijeme, padale su sve dublje. Ipak, još se ne može reći da je Babilon pao, ... jer ‘nije još napojio sve narode vinom gnjeva svojega bluda’. On to još nije učinila sa svim narodima. Duh prilagođavanja svijetu i ravnodušnosti prema posebnim istinama za naše vrijeme postoji i sve se više širi u crkvama protestantske vjere u svim zemljama kršćanstva; i te su crkve obuhvaćene svečanom i strašnom osudom drugog anđela. No djelo otpadništva još nije doseglo svoj vrhunac.

Biblija objavljuje da će prije Gospodnjeg dolaska Sotona djelovati ‘sa svakom silom i znakovima i lažnim čudesima, i sa svakom prijevarom nepravедnosti’, te da će oni koji ‘nisu primili ljubav istine da bi se spasili’ biti prepušteni da prime „snažnu zabludu da vjeruju laži” (2. Solunjanima 2:9–11). Tek kada se ovo stanje ostvari, i kada se sjedinjenje crkve sa svijetom u potpunosti provede u cijelom kršćanstvu, pad Babilona bit će potpun. Ta je promjena postupna, i potpuno ispunjenje Otkrivenja 14:8 još je u budućnosti.” — *Velika borba, str. 389, 390.*

a. Koji se hitan poziv tada upućuje onima koji su još uvijek u Babilonu? Otkrivenje 18:4.

Otk 18:4 I čuh drugi glas s neba gdje govori: »Izađite iz nje, puče moj, da ne budete suzajedničari grijeha njezinih i da ne primite od njezinih pošasti!

“Otkrivenje 18 upućuje na vrijeme kada će, kao posljedica odbacivanja trostrukog upozorenja iz Otkrivenja 14:6–12, crkva u potpunosti dosegnuti stanje koje je preokrenuo drugi anđeo, a Božji narod koji se još nalazi u Babilonu bit će pozvan da se odvoji od njezina zajedništva. Ta je poruka posljednja koja će ikada biti dana svijetu i ona će izvršiti svoje djelo. Kada oni koji ‘ne povjerovaše istini, nego su sebi ugodili u nepravdu’ (2. Solunjanima 2:12) budu prepušteni snažnoj zabludi da vjeruju laži, tada će svjetlo istine zasjati nad svima čija su srca otvorena da ga prime; i sva Gospodnja djeca koja još ostanu u Babilonu poslušat će poziv: ‘Iziđite iz nje, narode moj’ (Otkrivenje 18:4).” — *Velika borba*, str. 390.

b. Na koga se odnosi izraz „moj narod” i kome je upućen poziv da izađe iz Babilona? Ivan 10:16.

Iv 10:16 Imam i drugih ovaca, koje nisu iz ovoga tora. I njih mi valja dovesti, i glas će moj čuti. I bit će jedno stado, jedan pastir.

“Unatoč duhovnoj tami i otuđenosti od Boga koje postoje u crkvama što čine Babilon, velika većina Kristovih sljedbenika još se uvijek nalazi u njihovu zajedništvu. Među njima ima mnogo onih koji nikada nisu upoznali posebne istine za ovo vrijeme. Nemali broj nezadovoljan je svojim sadašnjim stanjem i čezne za jasnijim svjetlom. U crkvama kojima pripadaju uzalud traže Kristov lik. Kako se te zajednice sve više udaljavaju od istine i sve se tješnje povezuju sa svijetom, razlika između te dvije skupine postajat će sve očitija i naposljetku će dovesti do razdvajanja. Doći će vrijeme kada oni koji Boga ljube iznad svega više neće moći ostati povezani s onima koji su ‘ljubitelji užitaka više nego ljubitelji Boga; imaju obličje pobožnosti, ali su se odrekli njezine snage’.” — *Velika borba*, str. 390.

c. Zašto je poziv na bijeg iz Babilona tako hitan? Otkrivenje 18:5–8.

Otk 18:5 Jer njezini grijesi dopriješe do neba i spomenu se Bog zločina njezinih. Otk 18:6 Uzvratite joj kako je i ona vama uzvratila i naplatite joj dvostruko po djelima njezinim. U čašu u koju natoči natočite joj dvostruko! Otk 18:7 Koliko je samu sebe proslavila i raskošno proživjela, toliko joj zadajte muke i jada. Jer u srcu svome govori: ‘Sjedim kao kraljica i udovica nisam, jada i neću vidjeti!’ Otk 18:8 Zbog toga će u jednome danu doći pošasti njezine — smrt i jad i glad — te će ognjem biti spaljena, jer je snažan Gospodin Bog koji joj sudi.«

“Svjetlo koje je obasjalo one koji su čekali prodrlo je posvuda, i oni u crkvama koji su imali makar nešto svjetla, koji nisu čuli i odbacili tri poruke, poslušali su poziv te napustili pale crkve.” — *Rani spisi*, str. 278.

a. Opišite važnost jasne i nedvosmislene poruke upozorenja. Izaija 58:1; 1. Korinćanima 14:7, 8.

Iz 58:1 »Viči iz sveg grla, ne šteti ga! Glas svoj kao trubu podigni i objavi mom puku prijetele njihove i domu Jakovljevu grijehe njihove.

1Kor 14:7 Premda i neživo — bilo svirala ili citra — daje glas, ako ne daju različite zvukove, kako će se znati što se izvodi na svirali ili citri? 1Kor 14:8 Jer ako i truba dadne nejasan glas, tko će se spremi za boj?

“Osamnaesto poglavlje Otkrivenja otkriva koliko je važno istinu iznositi ne mlako i suzdržano, nego hrabro i snažno. ... U naviještanju poruke trećega anđela bilo je previše okolišanja i neodlučnosti.” — *Evangelizam, str. 230.*

“Božja namjera je bila da stražari ustanu i ujedinjenim glasovima pošalju odlučnu poruku, da truba zazvuči jasno i razgovijetno, kako bi sav narod stao na svoje mjesto dužnosti i odigrao svoju ulogu u velikom djelu. Tada bi snažno, čisto svjetlo onog drugog anđela koji silazi s neba, obdaren velikom moći, ispunilo zemlju svojom slavom. Mi kasnimo godinama; a oni koji su ostali u sljepoći i ometali napredovanje upravo one poruke koju je Bog želio da iz sastanka u Minneapolisu krene poput goruće svjetiljke, trebaju poniziti svoja srca pred Bogom te vidjeti i shvatiti kako je djelo bilo zakočeno njihovom sljepoćom uma i tvrdoćom srca.” — *The Ellen G. White 1888 Materials, str. 1070.*

b. Koji Isusov žarki poziv svi trebamo osobno primiti k srcu? Ivan 12:35, 36.

Iv 12:35 Isus im nato reče: »Još je malo vremena svjetlo s vama. Hodite dok imate svjetlo da vas tama ne obuzme; i tko hodi u tami, ne zna kamo ide. Iv 12:36 Dok imate svjetlo, vjerujte u svjetlo da postanete sinovi svjetla.« To Isus izgovori pa se, otišavši, sakrije od njih.

“Drugi se anđeo pridružuje trećemu i sjaj njegove slave obasjava zemlju. Svjetlo se sve više pojačava i širi se svim narodima svijeta. Ono treba izići kao svjetlo koje gori. Bit će praćeno velikom silom, sve dok njegove zlatne zrake ne obasjaju svaki jezik, svaki narod i svaku naciju na cijelome licu zemlje. Dopustite mi da vas upitam: što vi činite kako biste se pripremili za to djelo? Gradite li za vječnost? Morate imati na umu da ovaj anđeo predstavlja narod koji treba ovu poruku navijestiti svijetu. Pripadate li tom narodu?” — *The Review and Herald, August 18, 1885.*

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE

Petak, 19. lipnja

1. Objasnite kako se Rim uklapa u opis Babilona, majke bludnica.
2. Koja je prava Božja slava koja će biti otkrivena po drugom anđelu?
3. Zašto se poruka drugoga anđela mora ponoviti?
4. Gdje se danas nalazi većina istinskih Isusovih sljedbenika?
5. Kako ja danas mogu biti pozitivan utjecaj, a ne zapreka Božjem djelu?

Prorečeni kraj

STIH ZA UPAMTITI: „I reče Onaj koji sjedi na prijestolju: »Evo, sve činim novo!« I reče mi: »Napiši: Ove su riječi istinite i vjerne“ (Otkrivenje 21:5).

Predlažemo da pročitate: *Rani spisi*, str. 279–295.

„Naš mali svijet, pod prokletstvom grijeha, kao jedina tamna mrlja u Njegovu slavnom stvaranju, bit će uzvišen i počašćen iznad svih drugih svjetova u Božjem svemiru.“ — *Želja vjekova*, str. 26.

1. SEDAM POSLJEDNJIH ZALA

Nedjelja, 21. lipnja

a. Što je otkriveno u vezi s Božjim presudama koje će se izliti na Zemlju? Otkrivenje 15:1; poglavlje 16.

Otk 15:1 I vidjeh drugi znak na nebu, velik i čudesan: sedam anđela sa sedam posljednjih pošasti — s njima se dovrši gnjev Božji.

„Vidjela sam da će se sedam posljednjih zala uskoro izliti na one koji nemaju zaklona; a ipak je svijet na to gledao jednako ravnodušno kao na nekoliko kapi vode koje će tek pasti. Tada sam bila osposobljena podnijeti strašan prizor sedam posljednjih zala – gnjev Božji. Vidjela sam da je Njegova srdžba strašna i silna; i kad bi On ispružio svoju ruku ili je podigao u gnjevu, stanovnici svijeta bili bi kao da ih nikada nije bilo, ili bi bili pogođeni neizlječivim ranama i pogubnim pošastima koje bi došle na njih. Ne bi našli nikakvo izbjavljenje, nego bi bili uništeni tim zlom.“ — *Rani spisi*, str. 64.

b. Na koji je drukčiji način opisan isti prizor? Jeremija 25:30–33; Otkrivenje 19:17–21.

Jr 25:30 »Zato ti prorokuj protiv njih sve ove riječi i reci im: ‘Gospod će riknuti s visine i glasom svojim zaoriti iz svetoga boravišta svojega. Silno će riknuti protiv svog tora, ispustit će krik kao oni koji grožde gaze protiv svih stanovnika zemaljskih. Jr 25:31 Buka će doprijeti sve do nakraj zemlje, jer Gospod ima parbu s narodima; on će se suditi sa svakim tijelom, a opake, njih će maču predati’, riječ je Gospodnja.« Jr 25:32 Ovako veli Gospod Nad Vojskama: »Evo, zlo ide od naroda do naroda i veliki vikor diže se s krajeva zemaljskih. Jr 25:33 I u onaj dan bit će pobijenih od Gospoda od jednoga kraja zemlje pa do drugoga kraja zemlje. Neće biti oplakani ni skupljeni ni sahranjeni; postat će gnoj na licu zemlje.

„Zli su prešli granicu svoje kušnje; Duh Božji, kojem su se uporno opirali, naposljetku je povučen. Bez zaklona božanske milosti nemaju nikakvu zaštitu od Zloga. Tada će Sotona gurnuti stanovnike zemlje u jednu veliku, konačnu nevolju. Kad anđeli Božji prestanu obuzdavati silne vjetrove ljudskih strasti, svi će se elementi sukoba osloboditi. Cijeli će svijet biti zahvaćen propašću strašnijom od one koja je nekoć zadesila Jeruzalem.“ — *Velika borba*, str. 614.

a. Kako knjiga Otkrivenja opisuje Kristov drugi dolazak? Otkrivenje 1:7; 6:15–17.

Otk 1:7 Evo, dolazi s oblacima, i vidjet će ga svako oko, i oni koji ga probodoše; i zaplakat će zbog njega sva plemena zemaljska. Da! Amen! Otk 6:15 I kraljevi zemaljski, i velikaši, i bogataši, i tisućnici, i mogućnici, i svaki rob i svaki slobodnjak — svi se posakrivaše u špiljama i po stijenama gorskim; Otk 6:16 i govorili su gorama i stijenama: »Padnite na nas i sakrijte nas od lica Onoga koji sjedi na prijestolju i od gnjeva Jaganjčeva. Otk 6:17 Jer dođe veliki dan gnjeva njegova i tko može opstati?«

“Uskoro su nam se pogledi okrenuli prema istoku, jer se pojavio mali crni oblak, otprilike veličine ljudske ruke. Svi smo znali da je to znak Sina Čovječjega. U svečanoj tišini promatrali smo oblak kako se približava i kako postaje sve svjetliji, slavniji i još slavniji, dok naposljetku nije postao velik bijeli oblak. Donji mu je dio izgledao kao oganj; nad oblakom se pružala duga, a oko njega je bilo deset tisuća anđela koji su pjevali najljepšu pjesmu. Na oblaku je sjedio Sin Čovječji. Kosa Mu je bila bijela i kovčava, padala Mu je preko ramena; na glavi je imao mnogo kruna. Noge su Mu izgledale kao oganj; u desnoj ruci držao je oštar srp, a u lijevoj srebrnu trubu. Oči su Mu bile poput plamena ognja, koji je u cijelosti prožimao Njegovu djecu. Tada su sva lica problijedjela, a oni koje je Bog odbacio potamnili su. Svi smo zavapili: ‘Tko će moći opstati? Je li moja haljina bez ljage?’

Anđeli su tada prestali pjevati i nastupilo je kratko, strašno zatišje. Tada je Isus progovorio: ‘Oni koji imaju čiste ruke i čista srca moći će opstati; moja vam je milost dostatna.’ Na to su nam se lica razvedrila i radost je ispunila svako srce. A anđeli su povisili glas i ponovno zapjevali, dok se oblak još više približavao zemlji.” — *Rani spisi, str. 15, 16.*

b. Što će tada anđeli učiniti? Matej 24:31; 1. Solunjanima 4:16, 17.

Mt 24:31 I poslat će anđele svoje sa snažnim glasom trubnim, i oni će skupiti izabranike njegove od četiri vjetra, od jednoga kraja nebesa do drugoga.«

1Sol 4:16 Jer sâm Gospodin — na zapovijed, na glas arkanđela i na zvuk trube Božje — sići će s neba. I najprije će uskrsnuti mrtvi u Kristu, 1Sol 4:17 zatim ćemo mi živiti, preostali, zajedno s njima biti poneseni na oblacima u susret Gospodinu, u zrak. I tako ćemo svagda biti s Gospodinom.

“Griješ je izobličio i gotovo izbrisao božanski lik; ali Krist je došao obnoviti ono što je bilo izgubljeno. On će preobraziti naša ponižena tijela i suobličiti ih svojem slavnom tijelu. Smrtni, raspadljivi lik, lišen ljepote i nekoć okaljan grijehom, postaje savršen, lijep i besmrtn...”

Anđeli ‘sabiru Njegove izabrane s četiri vjetra, s jednoga kraja neba do drugoga’. Malu djecu sveti anđeli nose u naručje njihovih majki. Prijatelji, dugo razdvojeni smrću, ponovno se sjedinjuju, da se više nikada ne rastanu, te uz pjesme radosti zajedno uzlaze u Grad Božji.” — *Velika borba, str. 645.*

c. Gdje će Sotona biti ostavljen? Otkrivenje 20:1, 2.

Otk 20:1 I vidjeh anđela gdje silazi s neba: imao je ključ bezdana i velik lanac u ruci svojoj. Otk 20:2 I uhvati Zmaja, staru zmiju, to jest Đavla i Sotonu, i okova ga za tisuću godina.

“Ovdje će, tijekom tisuću godina, biti prebivalište Sotone i njegovih zlih anđela. Ograničen na zemlju, neće imati pristup drugim svjetovima kako bi iskušavao i uznemiravao one koji nikada nisu pali.” — *Velika borba, str. 659.*

a. Što će spašeni raditi tijekom tisuću godina dok je Sotona vezan? Otkrivenje 20:4–6; 1. Korinćanima 6:2, 3.

Otk 20:4 I vidjeh prijestolja, i sjedoše na njih, i dade im se sud; i duše obezglavljenih zbog svjedočanstva Isusova i zbog riječi Božje, i one koji se ne pokloniše Zvijeri ni liku njezinu i ne primiše žig na čelo svoje i na ruku svoju; i oživješe i zakraljevaše s Kristom tisuću godina. Otk 20:5 A ostali mrtvi ne oživješe dok se ne navrši tisuću godina. Ovo je prvo uskrsnuće. Otk 20:6 Blažen i svet onaj koji ima udjela u prvome uskrsnuću! Nad njima druga smrt nema vlasti, nego će oni biti svećenici Božji i Kristovi, i s njime će kraljevati tisuću godina.

1Kor 6:2 Ne znate li da će sveti suditi svijet? Pa ako ćete vi suditi svijet, niste li vrijedni suditi sitnice? 1Kor 6:3 Zar ne znate da ćemo suditi anđele, a nekmoli ono svagdanje?

“Tijekom tisuću godina između prvoga i drugoga uskrsnuća odvija se sud nad bezbožnima. Apostol Pavao upućuje na taj sud kao na događaj koji slijedi nakon drugoga Kristova dolaska... Daniel izjavljuje da je, kad je došao Pradavni, „sud dan svecima Svevišnjega“ (Daniel 7:22). U to vrijeme pravednici vladaju kao kraljevi i svećenici Bogu... Upravo tada se, kako je Pavao unaprijed rekao, ispunjava da ‘sveti će suditi svijetu’ (1. Korinćanima 6:2). U zajedništvu s Kristom oni sude bezbožnima, uspoređujući njihova djela s knjigom Zakona — Biblijom — i odlučujući o svakom slučaju prema onome što je učinjeno u tijelu. Zatim se bezbožnima određuje kazna koju trebaju pretrpjeti, u skladu s njihovim djelima, i ona se upisuje uz njihova imena u knjigu smrti.

Sotona i zli anđeli također su suđeni od Krista i Njegova naroda. Pavao kaže: ‘Zar ne znate da ćemo suditi anđelima?’ (stih 3). A Juda izjavljuje da je ‘anđele koji nisu sačuvali svoje dostojanstvo, nego su napustili svoje prebivalište, zadržao u vječnim okovima, u tami, za sud velikoga dana’ (Juda 6).” — *Velika borba*, str. 660, 661.

b. Što će se dogoditi na završetku ovog suda? Otkrivenje 21:2; 20:7, 8.

Otk 21:2 I ja, Ivan, vidjeh sveti grad, novi Jeruzalem, gdje silazi s neba od Boga, opremljen kao nevjesta ukrašena za muža svojega. Otk 20:7 A kad se navrši tisuću godina, Sotona će biti pušten iz tamnice svoje, Otk 20:8 te će izaći da zavede narode s četiriju krajeva zemlje, Goga i Magoga, i skupi ih za boj. Njih će brojem biti kao pijeska morskoga.

“Na svršetku tisuću godina dogodit će se drugo uskrsnuće. Tada će bezbožnici biti podignuti iz mrtvih i stati pred Boga radi izvršenja ‘napisanoga suda...’. Izaija, govoreći o bezbožnima, izjavljuje: ‘Bit će skupljeni kao što se skupljaju sužnji u jamu; bit će zatvoreni u tamnicu, i nakon mnogo dana bit će kažnjeni’ (Izaija 24:22).” — *Velika borba*, str. 661.

c. Kakav će biti konačni kraj nepravednika? Otkrivenje 20:9; Malahija 4:1.

Otk 20:9 I uzađoše na širinu zemaljsku i opkoliše tabor svetih i ljubljani grad. I siđe s neba oganj od Boga, i proždrije ih.

Mal 4:1 »Jer, evo, dolazi dan, bukti poput peći, kad će svi oholi i svi koji zlo čine biti slama. I taj će ih dan koji dolazi spaliti«, veli Gospod Nad Vojskama, »da im neće ostati ni korijena ni grančice.

“U plamenovima koji čiste bezbožnici su naposljetku uništeni — i korijen i grane: Sotona kao korijen, a njegovi sljedbenici kao grane. Puna kazna Zakona izvršena je, zahtjevi pravde su ispunjeni, a nebo i zemlja, promatrajući to, proglašavaju pravednost Jahvinu.” — *Velika borba*, str. 673.

a. Opišite Božje obećanje da će iznova stvoriti sve novo. Otkrivenje 21:1, 5; 22:1, 2; Izaija 65:17.

Otk 21:1 I vidjeh novo nebo i novu zemlju, jer prvo nebo i prva zemlja prođe, i mora više nema. Otk 21:5 I reče Onaj koji sjedi na prijestolju: »Evo, sve činim novo!« I reče mi: »Napiši: Ove su riječi istinite i vjerne.« Otk 22:1 I pokaza mi čistu rijeku vode života, bistru kao vedrac, gdje izlazi od prijestolja Božjega i Jaganjčeva. Otk 22:2 Posred gradske ulice, te s jedne i s druge strane rijeke, drvo života što rodi dvanaest puta, svakog pojedinog mjeseca daje svoj rod. A lišće stabla za ozdravljenje je narodima. **Iz 65:17** »Jer ja, evo, stvaram nova nebesa i zemlju novu; i prijašnje se više neće spominjati niti će vam na um dolaziti.

“Djelo otkupljenja bit će dovršeno. Ondje gdje se grijeh umnožio, Božja se milost još obilnije izlila. Sama zemlja — upravo ono polje na koje Sotona polaže pravo — neće biti samo otkupljena, nego i uzvišena. Naš mali svijet, pod prokletstvom grijeha jedina tamna mrlja u Njegovu slavnom stvaranju, bit će počašćen iznad svih drugih svjetova u Božjem svemiru. Ovdje, gdje je Sin Božji prebivao u ljudskoj naravi; gdje je Kralj slave živio, patio i umro — ovdje, kad On sve učini novim, prebivalište Božje bit će s ljudima: ‘On će prebivati s njima, i oni će biti Njegov narod, i sam Bog bit će s njima i bit će njihov Bog.’ I kroz beskrajna stoljeća, dok otkupljeni budu hodili u svjetlu Gospodnjem, slavili će Ga zbog Njegova neizreciva dara — Emanuela, ‘Boga s nama’ ” — *Želja vjekova, str. 26.*

b. Što će biti drugačije na novoj Zemlji? Izaija 65:21–25; Otkrivenje 21:4.

Iz 65:21 I gradit će kuće i stanovati u njima, i sadit će vinograde i jesti plod njihov. Iz 65:22 Neće oni graditi da bi drugi stanovao ni saditi da bi drugi jeo; jer vijek puka mojega bit će kao vijek drveta, i izabranici moji dugo će uživati u djelu ruku svojih. Iz 65:23 Neće se zalud mučiti i neće rađati za propast, jer su potomstvo blagoslovljenika Gospodnjih, oni i porod njihov s njima. Iz 65:24 I dogodit će se, prije nego zazovu, da ću se ja odazvati; oni će još govoriti, a ja ću već uslišati. Iz 65:25 Vuk i janje zajedno će pâsti, i lav će jesti slamu kao govedo, a zmiji će hrana prašina biti. Neće činiti zlo i neće zatirati na svoj svetoj gori mojoj«, govori Gospod. Otk 21:4 I otrč će Bog svaku suzu s očiju njihovih, i smrti više neće biti; ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti — jer prijašnje prođe.«

“Bol ne može postojati u ozračju neba. Neće više biti suza, ni pogrebnih povorki, ni znakova žalosti. ...

‘U Gradu Božjem neće biti noći.’ Nitko neće trebati niti željeti počinak. Neće biti umora u vršenju Božje volje i u prinošenju hvale Njegovu imenu. Uvijek ćemo osjećati svježinu jutra i nikada se nećemo približiti njegovu kraju. ‘I neće im trebati svjetiljka ni svjetlo sunca, jer će ih Gospodin Bog obasjavati’ (Otkrivenje 22:5). Sunčeva svjetlost bit će nadomještena sjajem koji nije bolno zaslijepljujući, a ipak neizmjereno nadmašuje blještavilo našega podnevnog sunca.” — *Velika borba, str. 676.*

“U Bibliji se baština spašenih naziva ‘domovinom’ (Hebrejima 11:14–16). Ondje nebeski Pastir vodi svoje stado k izvorima žive vode. Stablo života donosi svoj plod svakoga mjeseca, a lišće stabla služi narodima. Tamo neprestano teku rijeke, bistre poput kristala, a uz njih drveće, njišući se, baca svoju sjenu na staze pripremljene za Gospodnje otkupljenike. Prostrane ravnice ondje se uzdižu u brežuljke ljepote, a Božje gore dižu svoje visoke vrhove. Na tim mirnim ravnicama, uz te žive vode, Božji narod — toliko dugo hodočasnici i lutalice — naći će svoj dom.” — *Velika borba, str. 675.*

a. Kojim riječima Isus nastoji ohrabriti čitatelje proročanstava iz Otkrivenja? Otkrivenje 22:7, 12–14.

Otk 22:7 »Evo, dolazim ubrzo! Blažen onaj koji drži riječi proroštva ove knjige!« Otk 22:12 »I evo, dolazim ubrzo, i plaća moja sa mnom, da svakomu platim kakvo mu je djelo. Otk 22:13 Ja sam Alfa i Omega, početak i svršetak, Prvi i Posljednji.« Otk 22:14 Blaženi oni koji vrše zapovijedi njegove: imat će pravo na stablo života i na vrata će ući u grad.

„Sam Gospodin otkrio je svome sluzi tajne sadržane u ovoj knjizi i želi da one budu otvorene svima za proučavanje. Njezine su istine upućene onima koji žive u posljednjim danima povijesti ove zemlje, kao i onima koji su živjeli u Ivanovo vrijeme. Neki prizori prikazani u ovom proročanstvu već su u prošlosti, neki se odvijaju sada, neki pak dovode pred oči svršetak velikog sukoba između sila tame i Kneza neba, a neki otkrivaju pobjede i radosti otkupljenih na obnovljenoj zemlji.

Neka nitko ne misli da je, zato što ne može objasniti značenje svakog simbola u Otkrivenju, beskorisno istraživati ovu knjigu kako bi upoznao istinu koju ona sadrži. Onaj koji je Ivanu otkrio ove tajne dat će marljivom tražitelju istine predokus nebeskih stvarnosti. Oni čija su srca otvorena za prihvatanje istine moći će razumjeti njezina učenja i primiti blagoslov obećan onima koji 'slušaju riječi ovoga proročanstva i drže što je u njemu napisano.' — *Djela apostola, str. 584, 585.*

b. Kako nas Krist poziva da u Njemu pronađemo vječni život i mir? Otkrivenje 22:17; Izaija 55:1; Ivan 7:37, 38.

Otk 22:17 A Duh i nevjesta govore: »Dođi!« I tko čuje, neka rekne: »Dođi!« I tko žeda, neka dođe! I tko hoće, neka uzima vode života bez naplate!

Iz 55:1 O, svi vi koji ste žedni, dođite na vodu; i koji novaca nemate, dođite, kupite i jedite. Dođite i kupite vina i mlijeka, bez novaca i bez naplate.

Iv 7:37 A u posljednji, veliki dan blagdana Isus je stajao i vikao govoreći: »Ako je tko žedan, neka dođe k meni i neka pije! Iv 7:38 Tko vjeruje u mene, kao što Pismo reče, iz njegove će utrobe poteći rijeke vode žive.«

„Kristov usrdni poziv žednoj duši i danas odjekuje, i obraća nam se s još većom snagom nego onima koji su ga čuli u Hramu onoga posljednjeg dana blagdana. Izvor je otvoren za sve. Umornima i iscrpljenima nudi se okrepljujući napitak vječnoga života. Isus i dalje poziva: 'Ako je tko žedan, neka dođe k meni i pije.' — *Želja vjekova, str. 454.*

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE

Četvrtak, 26. lipnja

1. Kako posljednja zla dovode do završetka povijesti ovoga svijeta?
2. Tko će moći opstati kada se Krist vrati?
3. Opišite svrhu suda tijekom tisuću godina.
4. Što će biti konačni dom otkupljenih?
5. Želim li svim srcem biti dio Božjeg vječnog kraljevstva?

Razlike u zalasku sunca po gradovima

OSIJEK	oduzeti 10 min.	BJELOVAR	oduzeti 4 min.
ZDENCI	oduzeti 8 min.	NOVSKA	oduzeti 4 min.
POŽEGA	oduzeti 6 min.	SPLIT	oduzeti 2 min.
DARUVAR	oduzeti 5 min.	RIJEKA	dodati 6 min.
LIPIK / OKUČANI	oduzeti 5 min.	PULA	dodati 8 min.

Zalasci sunca u kalendaru odnose se na Zagreb

Bilješke

Razlike naziva knjiga u prijevodu Varaždinske i Daničić - Karadžić Biblije

Postanak - 1. Mojsijeva
 Izlazak - 2. Mojsijeva
 Levitski zakonik - 3. Mojsijeva
 Brojevi - 4. Mojsijeva
 Ponovljeni zakon - 5. Mojsijeva
 Jošua - Jozue Nunova
 1. Kraljevima - 1. Carevima
 2. Kraljevima - 2. Carevima
 1. Ljetopisa - 1. Dnevnika
 2. Ljetopisa - 2. Dnevnika
 Izreke - Priče Salamonove
 Tužaljke - Plač Jeremijin
 Obadija - Abdija
 Hošea - Ozej
 Sefanija - Sofonija
 Hagaj - Agej

TRAVANJ 2026.

Datum		Jutarnja molitva	Večernja molitva	Tema
1.	Sri.	Ivan 3:7-8	Ivan 8:42.44.	Pojava grijeha na nebu, djelovanje Sotone na ljude, kraj grijeha i smrti
2.	Čet.	Ezekiel 28:12-15	Ezekiel 28:17	
3.	Pet.	Izaija 14:12-14	Zalazak sunca 19:27	
4.	Sub.	Luka 10:17-18	Zalazak sunca 19:28	
5.	Ned.	Postanak 3:1-5	Otkrivenje 12:7-9	
6.	Pon.	Postanak 3:6-7	Otkrivenje 12:3-4	
7.	Uto.	Postanak 3:16-19	Postanak 3:14-15	
8.	Sri.	Postanak 3:23-24	Rimljanima 5:12	
9.	Čet.	Job 1:6-12	Zaharija 3:1-2	
10.	Pet.	1. Petrova 5:8-9	Zalazak sunca 19:36	
11.	Sub.	Efežanima 6:10-12	Zalazak sunca 19:37	
12.	Ned.	Jakov 4:7-8	2. Korinćanima 11:12-15	
13.	Pon.	2. Korinćanima 4:1-4	Jakov 1:13-15	
14.	Uto.	Hebrejima 2:11-14	1. Korinćanima 15:51-54	
15.	Sri.	Otkrivenje 20:11-15	Otkrivenje 20:7-10	
16.	Čet.	Postanak 3:14-15	Postanak 12:1-3	Proročanstva o Mesiji, plan spasenja za grešno čovječanstvo
17.	Pet.	Postanak 49:8-10	Zalazak sunca 19:45	
18.	Sub.	Psalam 2:7-12	Zalazak sunca 19:46	
19.	Ned.	Ponovljeni zakon 18:15.18.	Matej 11:28-30	
20.	Pon.	Izaija 9:6-7	Izaija 53:1-5	
21.	Uto.	Izaija 7:14	Matej 1:18-23	
22.	Sri.	Mihej 5:2	Matej 2:1-6	
23.	Čet.	Izaija 53:6-9	Matej 27:11-14	
24.	Pet.	Djela 4:10-12	Zalazak sunca 19:54	
25.	Sub.	Ivan 7:40-42	Zalazak sunca 19:56	
26.	Ned.	Djela 10:37-43	Ivan 1:1-5	
27.	Pon.	Ivan 1:6-10	Ivan 1:11-14	
28.	Uto.	Luka 19:9-10	1. Petrova 1:18-21	
29.	Sri.	Kološanima 1:10-14	Ivan 3:14-16	
30.	Čet.	Djela 4:8-12	1. Timoteju 2:1-5	

SVIBANJ 2026.

Datum		Jutarnja molitva	Večernja molitva	Tema
1.	Pet.	Psalam 103:19-21	Zalazak sunca 20:03	Božji anđeli kao nebeski glasnici i njihova služba za čovječanstvo
2.	Sub.	Ivan 1:51	Zalazak sunca 20:05	
3.	Ned.	Psalam 141:1-5	Postanak 28:10-13	
4.	Pon.	Matej 4:8-11	Otkrivenje 12:7-9	
5.	Uto.	Luka 12:8-9	Hebrejima 1:3-7	
6.	Sri.	Matej 13:36-39	Izlazak 14:19-20	
7	Čet.	Brojevi 22:21-30	Brojevi 22:31-35	
8.	Pet.	Luka 12:8-9	Zalazak sunca 20:12	
9.	Sub.	Luka 15:4-10	Zalazak sunca 20:14	
10.	Ned.	Suci 6:11-16	Suci 11:18-23	
11.	Pon.	Luka 1:27-35	Luka 2:8-15	
12.	Uto.	Suci 13:2-7	Suci 13:8-21	
13.	Sri.	Psalam 91:9-12	Matej 18:10	
14.	Čet.	Djela 12:5-10	Djela 12:10-15	
15.	Pet.	Izlazak 23:20-23	Zalazak sunca 20:21	
16.	Sub.	Efežanima 4:4-6	Zalazak sunca 20:22	Kako se Isus krstio? Zašto se mi krštavamo?
17.	Ned.	Luka 3:2-3	Matej 3:1-6	
18.	Pon.	Matej 3:7-9	Matej 3:10-12	
19.	Uto.	Matej 3:13-17	Luka 3:12-14	
20.	Sri.	Ivan 1:29-34	Matej 28:13-20	
21.	Čet.	Marko 16:15-16.	Djela 2:36-38	
22.	Pet.	Rimljanima 6:3-8	Zalazak sunca 20:29	
23.	Sub.	Kološanima 2:11-12	Zalazak sunca 20:30	
24.	Ned.	Djela 8:34-38	Djela 9:17-18	
25.	Pon.	Djela 16:13-15	Djela 22:12-16	
26.	Uto.	Galaćanima 3:26-28	Ivan 3:22-23	Obred Večere Gospodnje
27.	Sri.	Ivan 13:3-15	Matej 28:26-30	
28.	Čet.	1. Korinćanima 10:15-17	1. Korinćanima 11:23-26	
29.	Pet.	1.Korinćanima 11:27-30	Zalazak sunca 20:36	
30.	Sub.	Djela 2:40-42	Zalazak sunca 20:37	
31.	Ned.	Ivan 6:50-52	Ivan 6: 53-57	

LIPANJ 2026.

Datum		Jutarnja molitva	Večernja molitva	Tema
1.	Pon.	Matej 6;6-8	Matej 6:9-13	Trebamo li se moliti Bogu iako On zna sve naše potrebe?
2.	Uto.	Matej 7:7-8.	Matej 7: 9-11	
3.	Sri.	Filipljanima 4:6-7	Matej 6:25-32	
4.	Čet.	Matej 26:41	Luka 18:1-7	
5.	Pet.	Kološanima 4:2	Zalazak sunca 20:42	
6.	Sub.	Efežanima 6:18	Zalazak sunca 20:43	
7.	Ned.	Luka 11:9-13	Ivan 16:23-24	
8.	Pon.	Hebrejima 4:13-16	Rimljanima 8:25-27	
9.	Uto.	Jeremija 33:2-3	Psalam 55:22	
10.	Sri.	1. Petrova 5:6-7	Psalam 139:7-10	
11.	Čet.	Hebrejima 13:5-6	Psalam 121:2-8	
12.	Pet.	Psalam 139:1-6	Zalazak sunca 20:46	
13.	Sub.	Psalam 142:1-7	Zalazak sunca 20:47	
14.	Ned.	Jeremija 32:17-19	1. Ljetopisa 16:8-12	
15.	Pon.	1.Solunjanima 5:17-19	Matej 21:21-22	
16.	Uto.	Matej 24:3-5	2. Timoteju 3:1-5	Znaci Drugog Kristovog dolaska
17.	Sri.	Luka 21:25-28	Matej 24:6-8	
18.	Čet.	Matej 24:20-22	Matej 24:12	
19.	Pet.	Matej 24:13-14	Zalazak sunca 20:49	
20.	Sub.	2. Petrova 3:3-7	Zalazak sunca 20:50	
21.	Ned.	Daniel 12:4	Matej 24:37-39	
22.	Pon.	Izaija 8:12.17-18.	Matej 24:42-44	
23.	Uto.	Matej 24:45-47	Matej 24:48-51	
24.	Sri.	1. Solunjanima 5:18-23	Matej 25:6-12	
25.	Čet.	Luka 21:28	Luka 21:34-36	
26.	Pet.	Matej 25:1-5	Zalazak sunca 20:50	
27.	Sub.	Marko 13:32-37	Zalazak sunca 20:50	
28.	Ned.	Luka 21: 29_31	Matej 25:31-46	
29.	Pon.	Otkrivenje 1:7-8	Luka 13:23-27	
30.	Uto.	Matej 24:36	Izaija 51:4-6	

Darovi prve subote

Subota, 4. travnja 2026.

Za sjedište Talijanskog polja

Vrijeme je da korisnost ovog središta utjecaja u Italiji, proširimo na slavu Božju. (str. 4)

Subota, 2. svibnja 2026.

Za misije diljem svijeta

Dragocjene duše u tami hitno trebaju sadašnju istinu za danas - i mi im možemo pomoći da je prime. (str. 25)

Subota, 6. lipnja 2026.

**Molitveni dom u Pragu, Češka
Republika**

Ustanimo i izgradimo spomenik na Božju slavu u ovom povijesnom gradu poznatom po reformaciji! (str. 51)